

DE LENEN EN TIJNSSEN VAN DE HOFSTEDE SCHERPENZEEL, 1425-1810

door
J.C. Kort

Inleiding

Aan het huis Scherpenzeel met twee morgen land, zelf leenroerig aan de hertog van Gelre,¹ behoorde een aanzienlijk aantal leenmannen en tijnsgoederen, waarvan het getal door splitsing aanzienlijk toenam. Tot 1429 waren deze mannen en goederen, die gesitueerd werden in de kerspelen Ede, Haastrecht, Leusden, Rhenen, Scherpenzeel en Woudenberg,² echter in handen van drie generaties van de familie Van Zevender, die hen in leen hielden van de bisschop van Utrecht. Na verkoop door Johan van Zevender aan Otto van Scherpenzeel waren huis, leen- en tijnsmannen in het vervolg in één hand.³

Bij de verkoop in 1429 was sprake van een oud register van de lenen en tijnsen, dat de heer van Scherpenzeel zou worden overgeleverd.⁴ Het is niet meer bekend. Omdat één leenman in de tweede helft van de vijftiende eeuw gewag maakt van het manboek van de heer van Scherpenzeel,⁵ is het waarschijnlijk dat ook in 1429 sprake was van een dergelijke eenvoudige registratie.

Wel is één leenakte op naam van Johan van Zevender overgeleverd,⁶ die aantoont, dat de lenen (en tijnsen) inderdaad van hem - en zijn voorgangers- afhingen. In deze registratie komen lenen in Haastrecht echter niet voor, zodat gebruik gemaakt zal zijn van een oudere lijst, die in dit opzicht niet behoorlijk was bijgewerkt.

De tijnsen werden tenminste vanaf de onmondige Willem van Scherpenzeel, die beleend werd in 1619, als lenen behandeld. Deze handelwijze is hier gevolgd.

De bekende registers, thans aanwezig in het Gelders Archief te Arnhem, beginnen nu met nr. 107, lopend over 1466-1500 met enige retroacta en latere aantekeningen van het begin van de zestiende eeuw. De slordige chronologische volgorde en de onvolledigheid der akten maken wel aannemelijk, dat zij zijn overgenomen uit een ouder register, dat beknopter was opgezet. Hiertoe dient zich het eerder genoemde manboek aan.

Het register, dat in matige staat verkeert, sluit folio 28verso met de aanstelling in 1521 door Gerard van Scherpenzeel alias Palick van Dirk van Langelaar tot zijn stadhouder van de lenen. Het origineel was van een onjuiste foliëring in potlood voorzien. Daarom is de film, die in bezit is van de Vereniging Oud Scherpenzeel, afgedrukt en bij vergelijking met dit origineel opnieuw gefolieerd, waarna deze afdruk gevoegd is bij de andere kopieën van Oud Scherpenzeel.

Hierna ontbreken een of meer registers, wat het relatief grote aantal retroacta in het volgende deel verklaart. Daarna is de reeks vrijwel compleet vanaf 1603 tot 1810 met slechts een hiaat over de jaren 1677-1687. Het eerste register (nr. 141) begint met een cartularium over 1563 tot 1571 (fol. 18-44v), gevolgd door het eigenlijke leenregister, dat (folio 45-87 en verspreid daarna) retroacta bevat. De gelijktijdige inschrijvingen beginnen in 1603. De inschrijvingen zijn vanaf de zeventiende eeuw bij tijd en wijle enigszins slordig evenals de foliëring, die vanaf de volgende eeuw een willekeurige indruk maakt. Zo slaat register 144 bij folio 124 honderd folia over. De geringe hiaten door het ontbreken van het in de eigen registratie als derde aangemerkte register kunnen ten dele worden hersteld met de aanwezige repertoria,⁷ maar ook met de voorkomende verwijzing naar oudere akten in de registers.

Het is dienstig de registers vanaf nr. 141 hier te hervatten.

141. 1603-1652.

142. 1654-1676.

143. 1687-1726.
144. 1727-1749.
145. 1749-1786.
146. 1786-1795 (1810).

Na 1795, toen het leenstelsel werd afgeschaft, werden geen leenakten meer in de registers ingeschreven. Deze registers werden beperkt tot transportregisters van voormalig leengoed. De registers van Scherpenzeel zijn meermalen bewerkt. Een eerste maal geschiedde dit door J.W. van Maren,⁸ wiens bewerking nogmaals door het tijdschrift 'Veluwe Geslachten' als een aparte publicatie werd uitgegeven.⁹ Een tweede maal werden de registers bewerkt door H.M. van Woudenberg.¹⁰ De beleningen door Scherpenzeel met het goed Groot Scherpenzeel zijn uit deze bewerking gelicht en overgebracht naar het leenhof van Renswoude, omdat dat goed daar eerder voorkwam. Wij nemen aan, dat de manschap op een ons onbekend gebleven moment is overgedragen.

Noten:

1. J.S. van Veen, Register op de leenaktenboeken van het vorstendom Gelre en graafschap Zutphen. Het kwartier van Arnhem, Arnhem 1917, pp. 117-120 nr. 33. Eerdere akte van 13-6-1370: Bijdragen en Mededelingen Gelre, (XIV) 1911, p. 271.
2. Bijdragen en Mededelingen Gelre, (XIV) 1911, p. 273. Het archief van de familie Op ten Noort, waarin dit register zich bevond, ging in 1944 bij brand in Middelburg verloren.
3. Maris, 86 en 357.
4. Bijdragen en Mededelingen Gelre, (XIV) 1911, pp. 276-278.
5. Hier nr. 12.
6. Hier nr. 25.
7. Inv.nrs. 147 & 148.
8. J.W. van Maren, Register op de lenen en tinsen van het huis Scherpenzeel, Privé uitgave, 1969.
9. J.W. van Maren, Register op de Lenen en Tinzen van het Huys Scherpenzeel, 1969, bewerkt door A. van Veldhuizen en R. Klaassen, 1995.
10. H.M. van Woudenberg, Repertorium op de beleningen van het huis Scherpenzeel, Scherpenzeel 1995.

I. DE LENEN

BARNEVELD

- 1. De helft van het goed Corler, (1681: vermeerderd met drie kampen; 1694: genaamd Hofkamp, Overkamp en 't Nieuwe land, met bossen en plaggeveld in het kerspel Voorthuizen in de buurschap Zwartbroek in het ambt Barneveld).**

5-2-1680: Dirk Andriesz. bij opdracht en mag beschikken, 148 fol. 151.

7-11-1681: Altje Meijns, 148 fol. 151.

Het leen 1 gesplitst in 1A en 1B.

1A. De helft van het leen.

4-12-1682: Herman Lucasz. Trebbe, 148 fol. 151.

6-8-1694: Geertruida van Wijnbergen, 143 fol. 72v.

8-7-1709: Steven van der Hart, koopman te Ede, voor Judith van Deelen bij dode van Geertruida van Wijnbergen, vrouwe van Oldenaller, weduwe Herman van Deelen tot Spankeren, haar moeder, na kaveling, 143 fol. 72v-73.

10-10-1743: Dirk van der Hart Stevensz., koopman te Ede, voor Gijsbert Willem baron van Dedem zoals diens vader, die beleend was 8-7-1709, 144 fol. 89.

2-6-1749: Dirk van der Hart, koopman, voor Willem Jan van Dedem, oudste zoon, bij overdracht door Gijsbert Willem, diens vader, 144 fol. 121v-122.

1B. De helft van het leen.

16-5-1685: Hendrik Willemsz. van Corler en mag beschikken, 148 fol. 151.

19-4-1723: Judith van Delen met ledige hand, 143 fol. 125.

14-4-1725: Anton van der Hart voor Willem Johan van Dedem, gehuwd met Gerberig van Delen, heer en vrouwe van Maurik, Oldenaller, den Berge enz., vraagt bevestiging van kaveling tussen Gerberig en Seina van Deelen tot Spankeren, haar zuster, bij dode van Albert van Deelen, heer van Maurik, Oldenaller, ontvanger-generaal van het kwartier Arnhem, en na de dood van Judith van Delen, hun zuster, d.d. 19-12-1724, en verzoekt belening, 143 fol. 123v-125v.

EDE

2. Het goed de Hul, zijnde een kamp, genaamd Grietenkamp, in het kerspel Ede in Haseldonk met 15 morgen aan de noordzijde in de hoefslag, 13 morgen in de Brakelse 'art' of Doldermark en een waarschap van een hoeve in het Lunterse broek.

...-14..: Rend van Butselaar, als getuige vermeld 1466, 107 fol. 5v.

24-3-1479: Reiner van Butselaar bij dode van Rend, zijn vader, 107 fol. 14.

Het leen 2 blijkbaar gesplitst in 2A, 2B, 2C, 2D en 2E.

2A. 6 morgen in de Loenhorst in het gerecht Ede (1669: in het kerspel Lunteren in 't Woud), gesplitst van Butselaar, gelegen tussen het Lunterse broek en de heerstraat. 14-3-1486: Govert van den Veen bij dode van zijn vader, 107 fol. 21.

5-3-1489: Maas Evertsz. bij overdracht door Govert van den Veen, bevestigd door Barbara, diens vrouw, 107 fol. 22.

11-4-1613: Maas Ceelen bij dode van Ceel Maassen, zijn vader, 141 fol. 118v.

10-4-1650: Ceel Maasz. bij dode van Maas Ceelen, zijn vader, 141 fol. 232.

20-5-1669: Belast voor Hendrik Reiersz. op Schothorst met f 5.- 15 stuiver door Ceel Maasz., te lossen met f 400.-, 142 fol. 38v-39.

30-11-1697: Gerard Filipsz. in 't Wout heeft gelost, 142 fol. 39.

23-7-1698: Gerard Filipsz. in 't Wout bij overdracht door Rijk Celen, die aankwam van Ceel Maassen, diens vader, na koop, 143 fol. 26.

20-3-1703: Filips Gerardsz. voor Aaltje Gerards, zijn zuster, bij dode van Gerard Filipsz., haar vader, 143 fol. 49-50.

11-2-1716: Filips Gerardsz. voor Gerard Zegersz. Kollert, zijn neef, bij dode van Aaltje Gerards, diens moeder, 143 fol. 99v-100.

12-5-1726: Gerard Jacobsz. Schuurman voor zijn zuster bij overdracht door Gerard Zegersz. Kollert na koop d.d. 14-8-1725, 143 fol. 127v-128.

21-12-1770: Aart Franken voor Frank en Lina, kinderen van Heiman Jansz., zijn neef en nicht, onmondig, bij dode van Gerard Jacobsz. Schuurman, 145 fol. 83.
4-7-1787: Tonis Jansz. voor Lucia Heimense, zijn vrouw, bij dode van Frank Heimense, haar broer, die † 26-1-1774 te Voorthuizen, 146 fol. 41v-42v.
18-9-1793: Tonis Jansz. voor Lucia Heimense, zijn vrouw, met ledige hand, 146 fol. 41v.

2B. Een hoek bouwland (1713: de Hoeff; 1728: waarvan een deel, genaamd de Kort) en horstland uit Butselaar in het ambt Ede in 't Woud (1741: de buurschap Nederwoud), (1741: zijnde 3 morgen bij de Walderveense molen met zijn recht in het Walderveense veld met een plagveldje daaraan; 1789: gelegen een kwartier van het erf Schoonhorst), oost: Cosijnenkamp (1741: de molenaar), zuid: Butselaar (1741: de Peut), west: Walderveen (1741: de leenman), noord: de Oldemaat (1741: de molenaar).

10-8-1576: Gozewijn Govertsz., gehuwd met Aaltje, bij overdracht door Hendrik Reyner, gehuwd met Jannetje, Jan Jansz., gehuwd met Lijsje, en Jan Varecamp na koop ook van een pad van 5 voet aan de zuidzijde van de wal, die zij zullen onderhouden, 141 fol. 126v.
27-11-1616: Willem Gozewijnsz. bij dode van Gozewijn Govertsz., zijn vader, gehuwd met Aaltje, 141 fol. 126v-127.
23-6-1622: Evertje Willems bij dode van Willem Gozewijnsz., haar vader, 141 fol. 212.
6-9-1639: Rijk Cornelisz. bij overdracht door Jan Hendriksz. voor Evertje Willems, diens vrouw, 141 fol. 212.
10-4-1660: Cornelis Rijksenz. bij dode van Rijk Cornelisz., zijn vader, 142 fol. 24.
7-10-1674: Hendrik Cornelisz. bij dode van Cornelis Rijksenz., zijn vader, 142 fol. 53.
13-12-1713: Cornelis Hendriksz. van Heuresvelt bij dode van Hendrik Cornelisz. van Heuresvelt, zijn vader, 143 fol. 94v-95.
17-4-1728: Belast voor Govert Hendriksz. met *f*22.- door Cornelis Hendriksz. Huricksvelt, zijn broer, te lossen met *f* 734.-, 144 fol. 3.
23-7-1736: Govert Hendriksz. van Heurixvelt bij overdracht door Cornelis Hendriksz. van Heurixvelt, zijn broer, voor *f* 700.-, 144 fol. 43v-44.
26-11-1741: Joost Govert Bentinck tot den Brieler, heer van Aller, voor Charlotte Wilhelmina Bentinck tot den Brieler bij overdracht door Govert Hendriksz., gehuwd met Hendrikje Jans, na koop, 144 fol. 68.
12-7-1742: Het testament van Charlotte Wilhelmina Bentinck tot den Brieler, bevestigd door Zeger Verbeek, adjunct-secretaris van Westervoort, 144 fol. 74.
3-2-1744: Hendrik van Heert voor G(ozewijn) G(overt) baron Bentinck, heer van den Brieler, Aller enz., zoals Charlotte Wilhelmina Bentinck tot den Brieler, 144 fol. 91.
2-8-1787: Jan Homoed voor Willem Jan Berend baron Bentinck bij dode van Gozewijn Govert baron Bentinck tot Aller, Brieler en Berencamp, landdrost van de Veluwe, diens vader, 146 fol. 43-45v.
9-7-1789: Wouter van Voorthuizen bij overdracht door Jan Homoed voor Willem Jan Berend baron Bentinck, landdrost van de Veluwe, gehuwd met Wilhelmina Jeanne barones van Reede, na koop d.d. 7-10-1788 voor *f*960.-, 146 fol. 68v-70v.
18-9-1793: Wouter Gerardsz. van Voorthuizen met ledige hand, 146 fol. 69.

Van het leen 2B zijn 2F en 2G afgesplitst.

2F. Een stuk land of veld, onlangs afgegraven van een perceel, genaamd de Hoef, behorend tot Butselaar, bij Walderveen, oost: Schothorst, zuid: Butselaar, west: Willem Gozewijnsz. (1703: Hurksveld), noord: Oldemaat (1703: het grote veen).

- 13-1-1617:** Jan Hendriksz., molenaar, bij overdracht door Hendrik Helmersz. alias Valckens, 141 fol. 127.
- 25-6-1622:** Gerard Jansz. de oude bij dode van Jan Hendriksz., molenaar, zijn vader, 141 fol. 145v-146.
- 21-1-1656:** Jan Gerardsz. bij dode van Gerard Jansz., molenaar op Walderveen, zijn vader, 142 fol. 10.
- 2-6-1703:** Gijsbert Melisz. van Voorthuizen bij overdracht door Hendrik van Alpen, 143 fol. 51.
- 21-7-1739:** Gerard van Voorthuizen bij dode van Gijsbert, zijn vader, 144 fol. 64v.
- 22-7-1782:** Wouter van Voorthuizen bij dode van Gerard, zijn vader, 145 fol. 145.
- 9-7-1789:** Wouter Gerardsz. van Voorthuizen met ledige hand, 145 fol. 145v.
- 18-9-1793:** Wouter Gerardsz. van Voorthuizen met ledige hand, 145 fol. 145.

2G. Land of veld in het Lunterse broekveld, behorend tot de Butselaar, zuid: Maas Celen, noord: Hendrik Tonisz. (1626: en Hendrikje Hendriks; 1666: en Hendrikje Hermans; 1690: en Dirkje Hermans), west: het erf Wispeler, bewoond door Jelis Jansz. (1666: door Willem Helmertsz.), waar Willem Helmersz. met nr. 2N midden-in ligt.

- 28-2-1618:** Willem Evertsz. bij overdracht door Hendrik Helmertsz. Valckener, gehuwd met Rijkje Jansdr., en de gebruikers of eigenaars van het land behouden het recht van drijven, varen, vloten en weiden over de gemeente tot het broekveld en Valckener het plagrecht op de gemeente, 141 fol. 130-131.
- 17-7-1626:** Willem Hendriksz. Schuijerman bij overdracht door Willem Evertsz., gehuwd met Marietje Franken, 141 fol. 161-162.
- 20-11-1666:** Jan Willemsz. voor Arnout Jansz., zijn neef, onmondig, bij dode van Jan Arnoutsz., diens vader, zoals Hendrik Helmertsz. Valckener, 142 fol. 57-58.
- 23-7-1698:** Jan Gerardsz. bij overdracht door Tonis Hendriksz. ook voor diens voorkinderen uit het huwelijk met Jantje Jans Broekveld voor Arnout Jansz., die buitenslands is en van wie onbekend is of hij nog leeft, 143 fol. 27.
- 20-3-1702:** Filips Gerardsz. bij dode van Jan Gerardsz., zijn broer, 143 fol. 41.
- 21-3-1720:** Jan Lubbertsz. voor Hendrik Filipsz., zijn neef, onmondig, bij dode van Filips Gerardsz., diens vader, 143 fol. 111.
- 24-9-1731:** Hulde van Hendrik Filipsz., 143 fol. 111v.
- 11-5-1739:** Cornelis Gijsbertsz. bij overdracht door Hendrik Filipsz., 144 fol. 62v-63.
- 2-8-1751:** Gerard Filipsz. voor Filips Cornelisz., zijn neef, onmondig, bij dode van Cornelis Gijsbertsz., diens vader, 145 fol. 6.
- 20-3-1759:** Hulde van Filips Cornelisz., 145 fol. 6 en fol. 32.
- 23-7-1789:** Filips Cornelisz. met ledige hand, 145 fol. 6.
- 18-9-1793:** Filips Cornelisz. met ledige hand, 145 fol. 6v.

2C. (1676: Groot) Butselaar in het ambt en kerspel Ede (1650: in het kerspel Lunteren).

- 1-11-1581:** Evert van Butselaar bij dode van Govert van Butselaar, zijn vader, 141 fol. 72.
- 13-9-1611:** Evert Goverts. van Butselaar, gehuwd met Adriaantje Jan Boijendr., mag beschikken, 141 fol. 110.
- 9-10-1630:** Jan van Butselaar bij dode van Evert, zijn vader, 141 fol. 181v-182.

2-3-1650: Cornelis Caen voor Oetgen van Butselaar Evertsdr., zijn moeder, bij dode van Evert, haar vader, en Jan van Butselaar, diens zoon, na kaveling met twee helften, 141 fol. 230v-231v.

22-4-1663: Oetgen van Butselaar, te komen op Cornelis Caen, notaris, Evert Caen en Maria Caen, haar kinderen, allen met een derde deel met een voordeel van 100 ducaten voor de oudste, bevestigd door Bernard Hegenz., 142 fol. 32.

22-9-1670: Cornelis Caen, oudste zoon, bij dode van Oetgen van Butselaar, zijn moeder, met het geheel, 141 fol. 243v-244.

20-3-1710: Herman Caen, procureur van Amersfoort, bij dode van Cornelis, notaris te Amersfoort, zijn vader, met het geheel, 143 fol. 75.

3-4-1669: Jan van Butselaar bij dode van Jantien van Butselaar, zijn zuster, die aankwam bij kaveling, met haar helft, 142 fol. 41v.

6-1-1676: Willem Gijsbertsz. van den Buijsert bij dode van Jan van Butselaar na kaveling met diens helft, 142 fol. 64v-65.

Het leen 2C gesplitst in 2H en 2J.

2H. De helft van Butselaar, (1736: gebruikt door Breunis Tonisz.).

16-8-1714: Ernst van Donselaar, ontvanger van Barneveld, bij overdracht door Willem van de Vliert voor Herman Caen, notaris en procureur te Amersfoort, bevestigd door Margaretha Maria Hooft van Huisduinen, diens vrouw, en Albert van den Buijsert, na koop d.d. 18-2-1710, 143 fol. 97v, 148 in fine.

27-11-1722: Het testament van Ernst van Donselaar, schout van Brummen, gehuwd met Lucia van Ommeren, bevestigd, 143 fol. 119v.

21-2-1736: Evert Govert van Donselaar voor Johan van Donselaar, kapitein in Staatse dienst, zijn vader, bij dode van Ernst, diens broer, schout, 144 fol. 42 en 40v.

24-11-1736: Gerard Jan van Santbergen voor Maria van Donselaar, zijn vrouw, bij dode van Ernst van Donselaar, gehuwd met Lucia van Ommeren, volgens testament en accoord met Evert Govert van Donselaar, haar neef, voor Johan van Donselaar, 144 fol. 46v-47.

21-8-1776: Hessel Romein voor Hadewich van Santbergen, weduwe (Gerard) Jan Coeleman, bij dode van Gerard Jan van Santbergen, 145 p. 119.

25-4-1787: Hessel Romein voor Hadewich van Santbergen, weduwe Gerard Jan Coeleman, secretaris van Zutphen, met ledige hand en mag beschikken, 145 p. 119, 146 fol. 17-18v.

6-9-1793: Hessel Romein voor Hadewig van Santbergen, weduwe, met ledige hand, 145 p. 119.

2J. De helft van Butselaar.

23-8-1714: Gerard Hoijer bij overdracht door Willem van de Vliert voor Herman Caen, notaris en procureur, na koop d.d. 18-2-1710, 143 fol. 96.

28-9-1728: Arnout Hoijer bij dode van Gerard, zijn vader, 144 fol. 4v-5.

25-2-1736: Het testament van Cornelis Hendriksz., gehuwd met Rijkje Gerards Hoijer, te Ede, bevestigd zoals Arnout Gerardsz. Hoijer, haar broer, en zoals eerder door hun ouders staande huwelijk gekocht was, 144 fol. 41.

8-3-1752: Rijk Jansz., gehuwd met Emmetje Wouters, koopt van Arnout Gerardsz. Hoijer, gehuwd met Tonisje Alberse, een kampje bouwland: de Hoge hoek in het Overwoud te Lunteren, oost: Burgter bos, west en zuid: de verkopers, noord: weduwe Gerard Arnoutsz. Hoijer, voor f 500.-, 148 in fine.

Van het leen 2J zijn 2K en 2L afgesplitst.

2K. Twee zesde delen van huis, hof, berg, schuur en klaverhof, genaamd Butselaar, en een zesde deel van het land van Butselaar, genaamd Kleine oercamp, een eindje van het 'vaalstuk' naast het 'ooste' tot de nieuwe geplante 'zoeyen' en een hoekje van het plaggeveld naast heer Jost Selts, gebruikt door Arnout Gerardsz. Hoijer.

4-12-1752: Cornelis Hendriksz., wonend op Doesburgerveen, bij kaveling van zijn vrouws zijde, 145 fol. 9.

4-9-1776: Gerard Arnoutsz. Hoijer bij dode van Cornelis Hendriksz. en Arnout Gerardsz. Hoijer, zijn vader, 145 pp. 122-123.

5-10-1780: Gerard Arnoutsz. Hoijer, gehuwd met Gerritje Riksen, met Klein Butselaar volgens huwelijksvoorwaarden d.d. 3-10-1780, bevestigd door Geertje Aartsen Hoijer, zijn zuster, 145 fol. 132.

18-5-1784: Gerard Hoijer, weduwnaar van Gerritje Rijks, maakt huwelijksvoorwaarden met Annetje Jans en brengt zijn erf in het Overwoud in Lunteren in, bevestigd door Jan Evertsz., haar vader, 146 fol. 237v-238.

5-8-1789: Gerard Arnoutsz. Hoijer met ledige hand, 145 p. 122.

18-9-1793: Gerard Hoijer met ledige hand, 145 p. 123.

2L. Een zesde deel van Butselaar (1752: met huis, berg, schuren, getimmerte, landerijen, heetveld, beplanting en bepoting van hout), gebruikt door Arnout Gerardsz. Hoijer.

19-12-1752: Hendrik Rudolfsz. voor Gijsbertje Pietersen, zijn vrouw, na kaveling, 145 fol. 10.

20-12-1752: Jost Seltz, kapitein ter zee, bij overdracht door Hendrik Rudolfsz., bij koop voor f 500.-, 145 fol. 12.

13-6-1762: Mr. Bernard van Laar, advocaat bij het Hof van Gelderland, voor Katharina Vlaming bij dode van Jost Seltz, schout bij nacht in Staatse dienst, bevestigd door Zeger Verbeek, burgerhopman van Arnhem, 145 fol. 48.

14-5-1768: Het testament van Katharina Vlaming, weduwe, bevestigd, 148 in fine.

5-9-1768: Kaveling Sels, 148 los.

26-6-1788: Testament van mr. Willem Hendrik Sels, met akte van opening 13-1-1790, 148 in fine.

2D. De helft van Butselaar in het kerspel Lunteren in het ambt Ede (1617: in 't Woud) in hoog en laag met toebehoren.

16-2-1596: Jan Arisz. bij overdracht door Albert Gerardsz. Varekamp, bevestigd door Maria, diens vrouw, bij koop d.d. 4-2-1595, 141 fol. 59.

16-3-1603: Hendrik Helmertsz. alias Valckener bij overdracht door Jan Arisz., 141 fol. 86.

20-11-1617: Belast voor Hubert Sandersz., gehuwd Stijntje Cornelisdr., met f 84.- door Hendrik Helmertsz. alias Valckens (!), bevestigd door Rijkje Jansdr., diens vrouw, te lossen met f 800.-, 141 fol. 131-132.

...-16..: De belasting is gelost, 141 fol. 132.

6-7-1621: Gijsbert Hermansz. alias Cruijf bij overdracht door Hendrik Helmersz. alias Valckens, bevestigd door Rijkje, diens vrouw, die deels kocht van Jan Arisz. en deels van wijlen Maas Simonsz., die hield voor de onmondige kinderen van wijlen Lijsje Simons, Rijkjes moeder, 141 fol. 140v-141v.

15-6-1626: Tonis Hermansz. voor Herman, zijn neef, onmondig, bij dode van Cruijf Hermansz., diens vader, 141 fol. 160v-161.

25-7-1645: Gijsbert Jansz. Bos voor Geertje, zijn dochter, weduwe Cruijf Hermansz., hertrouwd met Jan Willemsz., volgens huwelijksvoorwaarden, een vierde deel te komen op Herman Cruijf, haar zoon, wiens zuster Weintje vooroverleden is, en die na de dood van zijn moeder Gijsbertje Jans, zijn halfzuster, met haar deel zal uitkopen, 141 fol. 224-225.

25-7-1645: Herman Cruijf, zoon van Cruijf Hermansz., gehuwd met Geertje Gijsbertsdr., met twee delen, door zijn vader gekocht 15-6-1626 van Hendrik Helmertsz. Valckener, en met een vierde, 26-6-1626 door zijn vader gekocht van Tonis Lambertsz., gehuwd met Hendrikje Gijsberts, 141 fol. 225-226.

Van het leen 2D is 2M blijkbaar afgesplitst.

2M. Een vierde deel van Butselaar, genaamd Doldermark, met getimmerte en houtgewas daarop.

10-11-1697: Hendrik Jansz., wonend in het ambt Ede, kerspel Lunteren buurschap 't Woud, bij overdracht door Herman de Cruijf, die 15-6-1626 kocht van Tonis Lambertsz., voor *f* 1400.-, 143 fol. 23.

17-4-1721: Timan Wulven bij overdracht door Hendrik Jansz. bij koop d.d. 22-7-1720 voor *f* 1800.-, 143 fol. 114v-115.

21-2-1742: Wolf Timansz. bij dode van Timan Wulven, zijn vader, 144 fol. 68v-69.

6-2-1788: Wolf Timansz., bouwman, wonend op de Oude Markt te Lunteren, te komen op Timan Bernadsz., zijn neef, die bij hem inwoont, 146 fol. 51v-53.

18-9-1793: Wolfert Timansz. met ledige hand, 144 fol. 68v.

2E. De helft van Butselaar en de halve Hul.

18-8-1596: Maas Simonsz. na koop, 141 fol. 60.

Het leen 2E gesplitst in 2N en 2O.

2N. Een vierde deel van Butselaar in het ambt Ede, kerspel Lunteren (1621: in 't Woud).

11-4-1616: Willem Helmersz., gehuwd met Hendrikje Jacobsdr., bij overdracht door Reijer en Gijsbert Hendriksz. alias Lichtenberg en Jan Woutersz., gehuwd met Grietje Hendriksdr., broers en zuster, die aankwam van Jannetje, dochter van Simon Maasz., hun moeder, na koop, 141 fol. 125.

23-10-1621: Gerard Cornelisz. voor Gijsbert, oudste zoon van wijlen Gijsbert Cornelisz., zijn neef, onmondig, bij overdracht door Willem Helmersz. nadat wijlen diens vader gekocht had, zoals Reijer en Gijsbert de Goyer, 141 fol. 141v-142v.

23-6-1622: Tonis Lambertsz., hertrouwd met Hendrikje Gijsbertsdr., bij overdracht door Gerard Cornelisz. en Cornelis Cornelisz. voor Gijsbert Gijsbertsz., hun neef, en de andere onmondige kinderen van wijlen Gijsbert Cornelisz., gehuwd met Hendrikje Gijsbertsdr., waarna belast voor Hubert Sandersz., gehuwd met Stijntje Cornelisdr., met *f* 44.-, te lossen met *f* 800.-, 141 fol. 146-147v.

15-6-1626: Tonis Hermansz. voor Herman, zoon van Cruijf Hermansz., zijn neef, onmondig, bij overdracht door Tonis Lambertsz., gehuwd met Hendrikje Gijsberts, 141 fol. 159v-160v. De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 2D.

20. Twee gedeelten van Butselaar.

1-12-1685: Jan Dirksz., gehuwd met Govertje Cornelisdr., 143 fol. 80.

Het leen 20 gesplitst in 2P en 2Q.

2P. Een deel van Butselaar (1786: zijnde de helft, genaamd Klein Butselaar), in 't Woud in het ambt Ede met toebehoren.

6-9-1711: Dirk Jansz. Timmer bij dode van Jan Dirksz., gehuwd met Govertje Cornelisdr., zijn ouders, 143 fol. 80.

7-3-1713: Jan Govertsz. voor Govert Jansz., zijn zoon, onmondig, bij dode van Govertje Cornelisdr., diens moeder, zoals Dirk Jansz. Timmer, zijn halfbroer, 143 fol. 94.

3-5-1725: Cornelis Jansz. voor Jan Govertsz.(!), zijn neef, onmondig, bij dode van diens vader, 143 fol. 122v-123.

22-2-1743: Hulde van Jan Govertsz., 143 fol. 123.

3-5-1743: Jan Govertsz., eventueel te komen op Annetje Cornelisdr., zijn moeder, 144 fol. 82.

1-12-1763: Het testament van Jan Govertsz. te Ede bevestigd, 145 fol. 53.

20-8-1776: Het testament van de moeder van Cornelis Willemsz., gehuwd met Marietje, en Govertje Willemsd., gehuwd met J. Willemsz., te Ede bevestigd, 145 fol. 118.

6-12-1777: Cornelis Willemsz. bij dode van Jan Govertsz., zijn halfbroer, 145 fol. 129.

29-3-1786: Govert Jacobsz., gehuwd met Debora Heimans, bij overdracht door Cornelis Willemsz., gehuwd met Femia Aartsen, na koop d.d. 3-7-1784 voor f 1300.-, 145 fol. 180-181v.

16-7-1789: Govert Jacobsz. met ledige hand, 145 fol. 181v.

18-9-1793: Govert Jacobsz. met ledige hand, 145 fol. 181v.

2Q. Een deel van het leen in 't Woud in het ambt Ede, (1728: op de Veluwe in de buurschap Nederwoud, zijnde een vierde deel van Klein Butselaar, gebruikt door Willem Cornelisz; 1734: vermeerderd met een ander vierde deel; 1739: zijnde de helft van Butselaar, oost: Haselendonk, west: Groot Butselaar, zuid: de Keut, noord: Schothorst; 1789: deze helft genaamd Klein Butselaar).

6-9-1711: Govert Jansz. van de Pol voor Breunisje Jans Timmer, zijn vrouw, bij dode van Jan Dirksz. en Govertje Cornelisdr., haar ouders, 143 fol. 81.

26-4-1728: Verpand door Govert Jansz. van de Pol voor f 700.- Karolus aan Cornelis Jansz. van de Pol, zijn broer, voor zes jaar, 144 fol. 3.

26-4-1734: Verpand door Govert Jansz. van de Pol, gehuwd met Reintje Tonisdr., voor f 700.- Karolus aan Cornelis Jansz. van de Pol, zijn broer, voor zes jaar, 144 fol. 32.

21-7-1739: Jacob Jansz. van Harskamp voor Gerritje Goverts van de Pol, zijn vrouw, bij dode van Govert, haar vader, 144 fol. 65.

18-1-1782: Toegekaveld aan Gerritje Goverts, weduwe Jacob Jansz., 146 fol. 71-73v.

16-7-1789: Govert Jacobsz. bij overdracht door Gerritje Goverts van de Pol, weduwe, zijn moeder, met haar lijftocht, 146 fol. 74-75.

8-9-1793: Govert Jacobsz. met ledige hand, 146 fol. 74.

3. Haar deel van Butselaar (1695: in het ambt Ede in de buurschap Overwoud) behalve een vierde deel, dat Cornelis van Schadijk, broer van de leenman, erfde.

25-8-1657: Gerard Schade voor Cornelia van Schadijk, zijn vrouw, te Ede, die aankwam van haar ouders, bij opdracht, 142 fol. 18-19v.

10-9-1657: Cornelia van Schadijk, gehuwd met Gerard Schade, mag beschikken, 142 fol. 20.

11-7-1659: De beschikking van Cornelia van Schadijk, gehuwd met Gerard Schade, bij Cornelis van Ingen, notaris, d.d. 28-4-1659 bevestigd, 142 fol. 22.

21-4-1663: De beschikking van Cornelia van Schadijk d.d. 10-4- bij Cornelis van Ingen, notaris te Amersfoort, bevestigd, ook bevestigd door Melchior van Wolfswinkel, schout van Scherpenzeel, 142 fol. 33.

9-1-1664: Cornelia van Schadijk, 142 fol. 52.

7-10-1671: Belast voor kinderen van wijlen Johan van de Gap, koopman te Utrecht, met *f* 150.-door Geertruida Bouwmeester, gehuwd met Alexander Schade, nicht van Cornelia van Schadijk, wegens levering van hop en mout, te lossen met *f* 3517.-, bevestigd door Willem Visscher, notaris, 142 fol. 51v-52v.

19-4-1695: Johan Otters, schout van Ede, zoals Geertruida Bouwmeester, die aankwam van Gerard Schade of Corneli(a) van Schadijk, na verwin, 143 fol. 16.

26-12-1695: Johan Otters, schout van Ede, zal Nikolaas en Johan van der Gorep, broers, wegens geleend geld aan Alexander Schade en Geertruida Boumeester, uitkopen met *f* 300.- Karolus, 142 fol. 65v-66.

24-6-1721: Jan Nikolaas Otters voor Johanna Hendrina van Brienen, zijn moeder, bij dode van Johan Otters, schout, haar man, 143 fol. 112.

16-3-1749: Gerard Dirk Suermont, schout, en Zeger Verbeek, secretaris van Westervoort, voor Johanna Hendrina van Brienen bij dode van Jan Nikolaas Otters, waarna bevestiging van haar testament d.d. 24-2-1749 te Ede, 144 fol. 120.

Het leen 3 gesplitst in 3A en 3B.

3A. De helft van het leen.

8-4-1755: Pieter Suurmout bij dode van Johanna Hendrina van Brienen, weduwe, zijn grootmoeder, na kaveling, 145 fol. 25.

12-4-1760: D. van der Haart, schout van Ede, bij overdracht door S. van Raay voor D.J. van Winsheim, Dirk Timmer en weduwe Suurmout, geboren Straatman, 145 fol. 36.

2-7-1764: Johannes Brill, predikant te Scherpenzeel, voor Beatrijs Suurmout, geboren Straatman, voor Wijnand Suurmout, haar zoon, onmondig, bij dode van D. van der Haart, schout, 145 fol. 57.

3B. De helft van het leen (1762: in het kerspel Lunteren, zijnde huis, hof, schuur, getimmerte, land en houtgewas daarop, waarvan weduwe Jan Suurmout de andere helft heeft), (1763: waarvan een zevende deel roert van Scherpenzeel).

8-4-1755: Dirk van der Hart voor Anna Wijnanda Suurmond, zijn vrouw, bij dode van Johanna Hendrina van Brienen, weduwe, haar grootmoeder, na kaveling, 145 fol. 25.

26-7-1762: Filips Hendrik baron van Dedem enz., bij overdracht door Dirk van der Hart, schout van Ede, 145 fol. 49.

26-7-1763: G. Evers, procureur, voor Gerbrigh Wijborgh barones van Dedem, gehuwd met Gerbrand Johan Wijborgh, bij dode van Filips Hendrik baron van Dedem, haar broer, na kaveling van de boedel van Gijsbert Willem baron van Dedem, haar vader, van wie zij tevens *f* 31.000.- erft, 145 fol. 51.

De lenen 3A en 3B herenigd tot 3C.

3C. Het erf Butselaar met huis, berg en schaar, oost: heer Van Rozendaal en de koper, west: Willem Gerardsz., zuid: Willem Jansz., noord: Annetje Driessen, gepacht door Rudolf Aalten voor f 145.- jaarlijks, belast met een tijns van 1 stuiver 8 penning voor de Domeinen van de Veluwe.

2-2-1807: Mr. Franciscus Dionysius Morrees voor Johanna Beatrix van den Roest, zijn vrouw, te Zandwijk bij Tiel en Jan Maximiliaan van Hustijn, predikant, voor Etje Elisabeth van den Roest, diens vrouw, verkopen Jan Sels voor f 1150.-, 145 fol. 245v-248v.

LEUSDEN

4. Erf en goed de Wetering met toebehoren, waar Arnout van Hoevelaken op placht te wonen, in het kerspel Leusden, strekkend van de Wetering tot Asschat, oost: 't Woud, zuid: Besselenaard, west: de Zuidweide, noord: Hamersveld.

...-14...: Johan Pauw, als getuige vermeld 1470-1471, 107 fol. 10v en 7.

7-1-1496: Evert Pauw Tonisz. voor Jan Pauw, zijn oudere broer, bij dode van Johan Pauw, hun oom, 107 fol. 25v.

RENSWOUDE

5. Erf en goed Nijborg in het gerecht Renswoude (1625: in het kerspel Rhenen).

3-3-1476: Sivert van Wijnbergen voor Margaretha, zijn vrouw, bij dode van Johan van Doornik, haar vader, 107 fol. 2.

Het leen 5 gesplitst in 5A en 5B.

5A. De helft van het leen, noord: het goed Overeem, zuid: het goed Ravenhorst, oost: Renswoude, west: Wolfswinkel.

...-15...: Andries Hendriksz. van Overeem, als getuige vermeld 1566, 141 fol. 82v.

7-3-1587: Hendrik Andriesz. van Overeem bij dode van Andries Hendriksz., zijn vader, 141 fol. 71.

18-5-1613: Hendrik Arrisz., die 21-12-1612 testeerde voor schout en gerecht van Renswoude, mag beschikken, 141 fol. 119-120.

Het leen 5A gesplitst in 5C, 5D, 5E en 5F.

5C. Een vierde van het leen.

3-2-1620: Cornelis Arrisz. van Overeem bij dode van Hendrik, zijn broer, volgens diens testament d.d. 19-4-1616, 141 fol. 138v-139.

21-12-1620: Cornelis Arrisz. van Overeem mag beschikken, 141 fol. 139v-140.

6-4-1625: Lijftocht van Reiertje Helmertsdr., weduwe Cornelis Arrisz., volgens testament d.d. 16-2-1621 te Amersfoort, bevestigd door Maarten Jansz. Wolfswinkel en Cornelis Jan Tonisz., 141 fol. 150v-151.

13-3-1639: Cornelis Cornelisz. van Overeem bij dode van Cornelis Arisz. van Overeem, zijn vader, volgens testament d.d. 16-2-1621, omdat zijn oudste broer onnozelen is, waarna overdracht aan Tonis Cornelisz., wonend op 't Broek, 141 fol. 201v-203v en 210.

21-4-1669: Evert Faesen voor Hendrikje Tonisdr. van Overeem bij dode van Tonis Cornelisz., haar vader, 142 fol. 40v-41.

5D. Een vierde van het leen.

3-2-1620: Jan Arrisz. van Overeem bij dode van Hendrik Arrisz. van Overeem, zijn broer, volgens testament d.d. 19-4-1616, 141 fol. 139.

23-10-1621: Arris van Overeem bij overdracht door Jan, zijn vader, voor zijn huwelijk, 141 fol. 143-144.

13-3-1639: Tonis Cornelisz. bij overdracht door Arris Jansz., 141 fol. 202v en 204.
De volgende beleningen zijn gelijk aan 5C.

5E. Een vierde van het leen.

3-2-1620: Tonis Arrisz. van Overeem bij dode van Hendrik Arrisz. van Overeem, zijn broer, volgens testament d.d. 19-4-1616, 141 fol. 139.

14-9-1626: Gerard van Overeem bij dode van Tonis, zijn vader, 141 fol. 164v-165.

13-3-1639: Tonis Cornelisz. bij overdracht door Gerard Tonisz., 141 fol. 202v.
De volgende beleningen zijn gelijk aan 5C.

5F. Een vierde van het leen.

3-2-1620: Jan Arrisz. voor Maria, dochter van Arris van Overeem, bij dode van Hendrik Arrisz. van Overeem, haar broer, volgens testament d.d. 19-4-1616, 141 fol. 139.

26-6-1621: Jan Evertsz. bij dode van Maria Arrisdr., zijn moeder, 141 fol. 140.

23-10-1621: Arris Jansz. van Overeem bij overdracht door Jan Evertsz., 141 fol. 142v.

13-3-1639: Tonis Cornelisz. bij overdracht door Arris Jansz., waarna Gerard Tonisz. 19-3- nog een vierde zou hebben overgedragen aan Cornelis Cornelisz., 141 fol. 205 en 206.

De volgende beleningen zijn gelijk aan 5C, waarna 5C, 5D, 5E en 5F herenigd zijn en daarna gesplitst in 5G en 5H.

5G. Een vierde van erf en goed Nijborg, waaronder een deel van Klein Overeem.

10-10-1679: Jan Bernardsz. voor zijn vrouw, 148 fol. 48.

24-8-1684: Albert Bernardsz., onmondig, 148 fol. 48.

21-8-1701: Jan Bernardsz. voor Gijsbertje Willemsdr., zijn vrouw, bij overdracht door Albert Jansz., 143 fol. 38.

7-10-1721: Willem Gerardsz. voor Gerritje Gerardsdr., zijn zuster, bij overdracht door Jan Bernardsz. Ruijseveen, 143 fol. 116.

10-1-1733: Albert van den Bos voor Gerritje Gerardsdr., zijn vrouw, bij dode van Wijntje Gerardsdr. (!), haar moeder, 144 fol. 20v-21.

16-10-1770: Herman Aris Ligtenhorst ook voor Tijs Antonsz. van Ginkel en Hendrik Jansz. Veldhuizen bij dode van Albert van den Bos, zijn oom, die beleend was voor Gerritje Gerardsdr., diens vrouw, 145 fol. 81.

1-1-1772: Govert Jansz. Poll voor Cornelia Cornelisdr. bij overdracht door Herman Aris Ligtenhorst, 145 fol. 88.

25-6-1789: Lubbert Willemsz. voor Cornelia Cornelisdr., zijn vrouw, met ledige hand, 145 fol. 88.

5-12-1793: Lubbert Willemsz. voor Cornelia Cornelisdr., zijn vrouw, met ledige hand, 145 fol. 88v.

5H. Een vierde van Nijburg (1772: met bepoting van boom- en houtgewas), waaronder een deel van Klein Overeem.

2-2-1719: Willem Gerardsz. te Emmikhuizen, oudste zoon, bij dode van zijn vader, die beleend was 26-6-1694 143 fol. 109v-110.

7-10-1721: Willem Gerardsz., wonend op Klein Overeem, bij overdracht door Jan Bernardsz. Ruijseveen, 143 fol. 115. (!)

11-10-1770: Hendrik Jansz. Veldhuizen ook voor Antonie van Ginkel en Herman Arisz. Ligtenhorst bij dode van Willem Gerardsz., die beleend was 2-2-1719, 145 fol. 80. (!)

1-1-1772: Govert Jansz. Poll bij overdracht door Hendrik Jansz. Veldhuizen, 145 fol. 87.

25-7-1781: Rik Evertsz. voor Luitje Govertsdr., onmondig, bij dode van Govert Jansz. Poll, haar vader, 145 fol. 140.

26-8-1789: Rik Evertsz. voor Luitje, dochter van Govert Jansz. Poll, onmondig, met ledige hand voor $\frac{1}{6}$ en voor Cornelia Cornelisdr., gehuwd met Lubbert Willemsz., voor $\frac{2}{6}$, 145 fol. 140v.

8-12-1793: Rik Evertsz. voor Luitje en Cornelia met ledige hand, 145 fol. 140.

5B. Een vierkante kamp van Nijburg, (1711: groot 9 morgen), met eggen, einden, heide en weide over de beek (1782: met boom- en houtgewas), noord strekkend van de wagenweg aan Andries Hendriksz. tot de Holle weg, oost strekkend (van) de sloot langs Spijkorst tot Ravenhorst en voorts tot de wetering, zuid: de wetering langs tot de beek, west: de beek langs Oud Wolfswinkel.

21-8-1587: Willem Cornelisz. bij overdracht door Jacob Cornelisz., 141 fol. 194v.

13-6-1614: Willem Cornelisz., gehuwd met Willempje Jordaans, die kochten staande huwelijk van Jacob Cornelisz., gehuwd met Adriaantje, te versterven in de boedel met *f* 1600.-, bevestigd door Cornelis, hun zoon, 141 fol. 122.

24-8-1636: Cornelis Willemsz. bij dode van Willem Cornelisz., zijn vader, 141 fol. 194v-195.

...-1649: Albert Cornelisz. bij dode van Cornelis Willemsz., zijn vader, 141 fol. 227.

6-5-1666: Albert Cornelisz. en de nalatenschap van Grietje Ariszdr., zijn eerste vrouw, wordt voor Cornelis en Arrisje, hun kinderen, getaxeerd op *f* 1000.- Karolus, volgens kaveling d.d. 1-5-1662, bevestigd door Sander Arisz., hun oom, 142 fol. 55v-56.

11-5-1666: Belast voor Cornelis Jansz., gehuwd met Aaltje Everts, met *f* 950.- hoofdsom door Albert Cornelisz., te lossen, 142 fol. 56-57.

10-5-1669: Cornelis Jansz., ploegmaker, wonend aan de Holevoet, bij overdracht door Jan Arnoutsz. van Lambalgen, executeur van de nalatenschap van Albert Cornelisz., 142 fol. 42.

13-9-1674: Jan Cornelisz. bij dode van Cornelis Jansz., ploegmaker, zijn vader, 142 fol. 58v-59.

9-5-1700: Pieter Cornelisz. bij dode van Jan Cornelisz., ploegmaker, zijn broer, 143 fol. 35.

4-10-1711: Egbert Gijsbertsz. van Koudijs voor Cornelis Pietersz. van Nijburg, zijn neef, onmondig, bij dode van Pieter Cornelisz. Nijburg, diens vader, 143 fol. 84.

19-11-1742: Albert Hendriksz. van Schayk bij overdracht door Cornelis Nijburg na koop voor *f* 1198.-, 144 fol. 75v-76.

6-11-1772: Wouter Arnoutsz. van de Gelint (!) bij dode van Albert Hendriksz. van Schayk, zijn oom, na diens testament te Veenendaal d.d. 14-4-1762, 145 fol. 92 en 47.

11-1-1773: Tonis Arnoutsz. bij overdracht door Wouter Arnoutsz.. na koop voor *f* 1379.- Karolus, 145 fol. 95.

2-12-1782: Cors Hermansz. van Abbelaar ook voor de medeërven bij dode van Tonis Arnoutsz., zijn schoonvader, 145 fol. 148v.

Het leen 5B gesplitst in 5I, 5J en 5K.

5I. Een halve hofstede, zijnde huis, berg, schuur, getimmerte daarop en land van Nijburg vanaf de Holle weg tot de weteringsloot tot de nieuwe scheisloot, die begint op de hoek van de hof langs de uitweg.

29-11-1792: Cors Hermansz., gehuwd met Arrisje Tonisdr., na kaveling, 146 fol. 170v-172v.

5J. De helft van Nijburg, dat midden in de sloot splitst.

24-2-1790: Gijsbert Eikelkamp en Sander Jansz. te Renswoude bij overdracht door Arnout Tonisz., wonend op de Rouwe hofstede, na koop d.d. 12-5-1789 voor *f* 1000.-, 146 fol. 102v-106v.

28-11-1793: Sander Jansz. ook voor Gijsbert Eikelkamp met ledige hand, 146 fol. 104v.

5K. De helft van een vierkante kamp in Nijburg, waarvan de andere helft verkocht is aan Gijsbert Eikelkamp, (1793: oost: Spikhorst, west: Wolfswinkel, zuid: Ravenhorst, noord: Klein Overeem).

3-9-1789: Cors Hermansz. van Abbelaar, gehuwd met Arrisje Tonisdr., ook voor Maria Tonisdr., haar zuster, met ledige hand, 145 fol. 148.

2-10-1793: Tonis Brink bij overdracht door Cors Hermansz. na koop d.d. 29-11-1792, 146 fol. 173-174v.

Van het leen 5B is tevens 5L afgesplitst.

5L. 2 morgen heetveld, rondom afgegraven met een wal uit hun deel van Nijborg, oost: de heer van Renswoude met zijn bouwland, gebruikt door de molenaar, zuid en west: hun andere deel (1662: helft) van Nijburg, noord: het heetveld van Nijburg, behorend aan Hendrik Arrisz. (1662: Tonis Cornelisz.; 1674: Cornelis Tonisz.) en gebruikt door weduwe Albert Fransz., met recht van het weiden van een koe met kalf op het land van zijn ouders.

30-4-1618: Cornelis Jacobsz. bij overdracht door Jacob Cornelisz., gehuwd met Adriaantje, zijn vader, 141 fol. 124-125.

25-2-1627: Rudolf Fransz. na koop d.d. 21-12-1626, 142 fol. 28.

25-7-1662: Jan Rudolfsz. bij dode van Rudolf Fransz., zijn vader, 142 fol. 28.

31-1-1674: Jan Cornelisz. bij dode van Cornelis Jansz., zijn vader, 141 fol. 245v-246.

10-10-1675: Albert Jordaansz. bij overdracht door Jan Cornelisz. Spijkorst, 141 fol. 250.

4-9-1695: Jordaen Cornelisz. van Ebbenhorst voor Jacob Albertsz. van Ebbenhorst, zijn kleinzoon, onmondig, bij dode van Albert Jordaansz. van Ebbenhorst, diens vader, 143 fol. 18.

3-9-1733: Belast voor Frederik Adriaan baron van Reede, heer van Renswoude en Emmikhuizen, ook gevestigd op Spikhorst te Renswoude, leenroerig aan de Staten van Utrecht, met een rente door Jacob Albertsz. van Ebbenhorst, te lossen met *f* 1200.-, 144 fol. 1 en 24v-25.

19-2-1743: Jacob Albertsz. van Ebbenhorst, gehuwd met Niesje, gelijkelijk te delen samen met Spikhorst tussen Neeltje, Aletta, Geertje en Hendrikje, hun dochters, 144 fol. 78.

7-10-1751: Bernard van Kel voor Neeltje van Ebbenhorst, zijn vrouw, bij dode van Jacob Albertsz., haar vader, 145 fol. 7.

16-3-1766: Jan Fransz. Veldhuizen voor Hendrikje Jacobs van Ebbenhorst, zijn vrouw, na kaveling, 145 fol. 68.

29-3-1781: Frans Jansz. Veldhuizen bij dode van Hendrikje Jacobs van Ebbenhorst, zijn moeder, 145 fol. 136.

9-9-1789: Frans Jansz. Veldhuizen met ledige hand, 145 fol. 136v.

18-12-1793: Frans Jansz. Veldhuizen met ledige hand, 145 fol. 136.

6. Erf en goed te Wittenoord in het kerspel Rhenen (1611: in het gerecht Renswoude; 1675: in het Sticht Utrecht; in het kerspel Scherpenzeel) met toebehoren (1675: voor het grootste deel in Renswoude en deels in de nieuwe heerlijkheid Scherpenzeel; 1774: groot circa 13 morgen, oost: Abbelaar, zuid: Overeem, west: Wolfswinkel, noord: Breeschoten, f 3800.- waard).

10-10-1466: Dirk Borre van Amerongen bij dode van Jacob van Amerongen, zijn vader, waarna overdracht aan Bertout Govertsz. voor Mense, zijn vrouw, wegens haar lijftocht, 107 fol. 4v-5.

26-9-1611: Wouter Lumensz. voor Jan Evertsz., zijn halfbroer, onmondig, bij dode van Evert Hendriksz., diens vader, 141 fol. 110v-111.

23-10-1621: Jan Evertsz. bij dode van Evert Hendriksz., zijn vader, na kaveling met zijn zusters, 141 fol. 144.

18-10-1632: Lijftocht van Gerberigje Besselen, gehuwd met Jan Evertsz., op de helft en de oudste zoon zal dan f 400.- erven en na haar dood zal hij nogmaals f 400.- erven, 141 fol. 187-188v.

13-2-1656: Evert Jansz. bij dode van Jan Evertsz., zijn vader, 142 fol. 9.

28-5-1675: Wouter Jansz. van Achteveld en Nikolaas Stevensz. voor Evert Hendriksz. van Achteveld, onmondig, bij dode van Hendrik Jansz. van Achteveld, diens vader, 141 fol. 249.

15-4-1698: Rudolf Rudolfsz. Methorst, gehuwd met Hendrikje, te Renswoude bij overdracht door Evert Hendriksz. van Achteveld na koop voor f 3000.-, 143 fol. 24.

7-11-1718: Jan Methorst bij dode van Rudolf, zijn vader, waarna overdracht aan Gijsbert Rudolfsz. Methorst, wonend op het leen, gehuwd met Aaltje Cornelis van Orderoord, bij koop d.d. 17-9-1717 voor f 3400.-, 143 fol. 108-109.

11-12-1756: Cornelis Methorst, koster te Doorn, bij dode van Gijsbert, zijn vader, bevestigd door Rudolf Methorst Gijsbertsz., Herman Korssen, weduwnaar van Maartje Gijsberts Methorst, Judith Gijsberts Methorst, weduwe Govert Willemsz. van Vliet, zijn broers en zuster, 145 fol. 28.

13-7-1773: Rudolf Methorst Gijsbertsz. bij overdracht door Cornelis, koster, zijn jongere broer, 145 p. 101.

26-9-1774: Rudolf Methorst, gehuwd met Evertje Jansen, bij kaveling, 145 p. 111, 146 fol. 48.

3-10-1787: Gijsbert Methorst, oudste zoon, bij dode van Rudolf, zijn vader, gehuwd met Evertje Janse, ook voor de andere kinderen, 146 fol. 50-51.

7. Het goed te Wolfswinkel (1597: zijnde Oud Wolfswinkel; 1696: met toebehoren, hoog en laag; 1797: met huizing en getimmerte) in het gerecht Renswoude, boven oost: Nijborg, zuid: het goed te Ravenhorst, west: het goed te Engelaar, noord: het goed te Oud Wolfswinkel en het goed te Overeem.

28-10-1466: Bertout Pauw voor Elisabeth van Sniddelaar, weduwe Jacob Pauw, zijn moeder, bij dode van Gijsbert Pauw, haar zoon, 107 fol. 1.

5-7-1484: Bertout Pauw bij dode van zijn moeder, 107 fol. 17v.

...-15..: Gijsbert Pauw, als getuige vermeld 1520, 107 fol. 28.

25-11-1553: Joost Snoye brengt in voor zijn huwelijk met Elsabe van der Haar, HUA., Verzameling Buchel-Booth, inv.nr. 7, fol. 159v-160.

4-12-1597: Hulde van Lambert Snoye bij dode van Joost Snoye, zijn vader, 141 fol. 61v-62.

27-9-1623: Lambert Snoye lost *f* 800.- af bij Allard van Meurs, schout van Renswoude, voor Margaretha Meckincx, weduwe Wermhout van Cuyk, te Utrecht, die aankwam van mr. Wilger van Cuyk, kanunnik ten Dom te Utrecht, die Lambert voor hem vestigde 10-8-1603, 141 fol. 62.

...-1641: Jan van Paassen voor Jan Karel Snoye bij dode van Lambert, diens oom, 141 fol. 214.

6-7-1644: Jan Karel Snoye mag beschikken, 141 fol. 220v.

8-2-1690: Arnout de Everdingh, 143 fol. 17.

10-6-1695: Marcus Vink te Utrecht voor Jan Karel Snoye, burggraaf van Oirzeele, bij dode van Arnout de Everdingh van de Nijpoort, 143 fol. 17.

28-12-1695: Hendrik Arnout van Zevender bij overdracht door Arnout Bamel te Utrecht voor Jan Karel Snoye, heer van Oirzeele, Langerhage, Weert enz., te Mechelen na koop, 143 fol. 19.

12-8-1696: Jan Arisz. Zwart te Renswoude, gehuwd met Jantje Breunissen, bij overdracht door Hendrik Arnout van Zevender na koop d.d. 31-1-1696 voor *f* 2200.-, 143 fol. 21.

18-8-1711: Breunis Jansz. Zwart voor Jantje Breunissen, zijn moeder, bij dode van Jan Arisz. Zwart, haar man, die verkocht voor zijn overlijden, waarna overdracht aan de hulder bij koop d.d. 6-9-1710 voor *f* 2800.-, 143 fol. 78-79v.

11-2-1755: Jan van Wolfswinkel, oudste zoon, bij dode van Breunis Jansz. Zwart, zijn vader, 145 fol. 23.

23-12-1789: Cornelis Overeem voor Jan Breunisz. van Wolfswinkel, zijn schoonvader, met ledige hand, 145 fol. 23.

12-9-1793: Jan Breunisz. van Wolfswinkel met ledige hand, 145 fol. 23v.

7-12-1796: Nikolaas Hendriksz. van Huigenbos geeft de dood aan van Jan Breunisz. van Wolfswinkel, die † 28-1-1796, 146 fol. 208v.

14-3-1797: Het goed van Jan Breunisz. van Wolfswinkel gekaveld, 146 fol. 210v.

SCHERPENZEEL

8. Erf en goed Wolfswinkel in gerecht en kerspel Scherpenzeel met eggen, einden, hoog en laag, wild en tam, bos en broek, heide, water, weide en toebehoren, boven: het erf Wittenoord en Overeem, beneden: (1710: Groot) Scherpenzeel en Ebbenhorst.

...-15..: Elias van Wolfswinkel, als getuige vermeld 1516-1520, 141 fol. 87, 107 fol. 28.

Het leen 8 gesplitst in 8A en 8B.

8A. De helft van het leen.

30-4-1572: Sander Marcelisz., als getuige tot 1598 vermeld, bij overdracht door Elias van Wolfswinkel, 141 fol. 95 en 57.

10-8-1606: Cornelis Sandersz. voor Jan Marcelisz., onmondig, zijn neef, bij dode van Marcellis Sandersz., zijn broer en diens vader, 141 fol. 97-98.

18-1-1612: Wederzijdse lijftocht van Cornelis Sanders en Aaltje Cornelis Pieters, echtelieden, ook op een huis in Scherpenzeel, bevestigd door Wijnand Jansz., 141 fol. 112v-113.

10-9-1630: Sander Hubertsz. bij dode van Jan Marcelisz., zijn neef, 141 fol. 184v-186v.

29-2-1668: Lijftocht van Sander van Wolfswinkel, gehuwd met Grietje Arissen van Willaer, bevestigd door Melchior van Wolfswinkel, ook op hun deel van Willaer, te komen op hun kinderen en Arris Cornelisz., haar voorzoon bij wijlen Cornelis Arrisz., die Hubert van Wolfswinkel, oudste zoon, eventueel kan uitkopen met *f* 3500.-, 142 fol. 37-39.

De lenen 8A en 8B herenigd, waarna gesplitst in 8C en 8D.

8C. Twee derde van het leen.

26-10-1677: Hubert van Wolfswinkel c.s., 148 fol. 25v. marge: de originele vestingsbrief is geroyeerd 3-1-1713.

4-1-1703: Hubert, zoon van wijlen Jan Wolfswinkel, schout, gehuwd met Willempje van Wolfswinkel, bij overdracht door Hubert Cornelisz. van Wolfswinkel, zijn oom, 143 fol. 47. Het leen 8C gesplitst in 8E, 8F en 8G.

8E. Een derde van het leen, (1770: vermeerderd tot de helft).

12-3-1734: Cornelis van Wolfswinkel bij dode van Hubert, zijn broer, 144 fol. 26v-27.

15-3-1734: Belast voor Melchior van Wolfswinkel, schout, gehuwd met Antonia van de Vliert, met *f* 20.- door Cornelis van Wolfswinkel, gehuwd met Aleid Maria van Wessel, te lossen met *f* 500.-, 144 fol. 27v-28.

19-1-1736: Melchior van Wolfswinkel, gehuwd met Antonia van de Vliert, bij overdracht door Cornelis van Wolfswinkel, gehuwd met Aleid Maria van Wessel, bij koop voor *f* 600.- en de rente en Cornelis mag jaarlijks twee voeder brandstof van het heetveld halen, 144 fol. 48v-49.

1-5-1745: Albert van 't Willaer voor Maartje Gijsberts van Glashorst bij dode van Melchior van Wolfswinkel, schout, haar grootvader, 144 fol. 96.

23-12-1758: Hendrik van Wagenveld voor Evertje van Wagenveld, zijn dochter, onmondig, bij dode van Maartje Gijsberts van Glashorst, zijn vrouw, 145 fol. 31.

16-6-1770: Cornelis Romein met de helft bij kaveling met Jan van Breischoten, Dirk van Wagenveld, Gerard 't Willaer en Hendrik Jan Bulsing, 145 fol. 77.

18-1-1790: Cornelis Romein en Wilhelmina Glashorst, zijn vrouw, verkopen Willem van Bommel half erf en goed Wolfswinkel, 146 fol. 118v-119v.

17-5-1790: Cornelis Romein met ledige hand, 146 fol. 120-121.

27-1-1794: Het huwelijk van Willem van Bommel met Johanna Amelia Hermanna van Variencourt bevestigd, 146 fol. 187v-190.

29-7-1801: Verpand voor Jan Tonisz. Sweijs, ontvanger van de verponding van Scherpenzeel, door Willem van Bommel, secretaris van het ambt Barneveld, 146 fol. 222v-224.

8F. Een derde van het leen, (1790: vermeerderd tot de helft).

8-6-1689: Verpand aan Gijsbert Brandsz. wegens verkoop van Huigenbosch door Cornelis Sandersz. van Wolfswinkel, bevestigd door zijn moeder, en Jan en Christina, zijn broer en zuster, 143 fol. 6.

26-2-1710: Jacob van Wessel voor Christina van Wolfswinkel, weduwe Jacob van Wessel, schout van Scherpenzeel, bij dode van Cornelis en Jan van Wolfswinkel, haar broers, na verzuim, 143 fol. 73v-74.

23-3-1733: Belast voor Willem Timansz. van Colverschoten en Cornelis Rust, gehuwd met Dirkje Timans van Colverschoten, met *f* 20.- door Christina van Wolfswinkel, weduwe, te lossen met *f* 500.-, 144 fol. 23v-24.

7-7-1737: Hendrikje en Teuntje van de Vliert te Barneveld bij overdracht door Christina van Wolfswinkel, weduwe Jacob van Wessel, schout, bij koop voor *f* 1150.- plus vier dukaten voor Mijtje Brink, haar kleindochter, zijnde bijeen *f* 1162.- 12 stuiver, 144 fol. 52.

8G. Een derde van het leen.

30-8-1734: Cornelis van Wolfswinkel voor Maria van Wolfswinkel, zijn nicht, bij dode van Hubert van Wolfswinkel, haar vader, 144 fol. 36.

6-7-1746: Hendrikje van der Vliert bij overdracht door Rek Cornelisz. voor Maria van Wolfswinkel, zijn vrouw, bij koop voor *f* 1179.-, 144 fol. 107v.

14-4-1751: Het testament van Hendrikje en Teuntje van der Vliert te Scherpenzeel d.d. 19-3-1735 bevestigd, 145 fol. 5.

2-10-1754: Hendrikje van der Vliert te Barneveld ook voor haar overleden zuster, te komen half op Hendrik, zoon van Jacob Berghuis, gehuwd met Aaltje van de Vliert, haar neef, en voor de andere helft op Debora Woutera, dochter van Dirk Brouwer en Hildegonde van de Vliert, haar nicht, 146 fol. 121v-122v.

14-5-1759: Debora Woutera Brouwer bij dode van Teuntje en Hendrikje van der Vliert, haar tantes, bij kaveling zoals Aalt van der Vliert, Debora's grootvader, met de helft van Wolfswinkel, waarvan weduwe M. van Wolfswinkel de andere helft heeft, en de tiende van Ubbelschoten, 146 fol. 124v-127v.

14-6-1760: Dirk Brouwer, schout van Hoevelaken, bij dode van Hendrikje van der Vliert, zijn tante, 145 fol. 38.

4-5-1761: Dirk Brouwer, schout van Hoevelaken, bij dode van Hendrikje van der Vliert, zijn tante, 145 fol. 41-42.

2-9-1789: Willem van Bommel voor Dirk Brouwer, zijn grootvader van moeders zijde, met ledige hand, 145 fol. 41-42v.

17-5-1790: Het testament van Willem van Bommel, zoon van Debora Woutera Brouwer en A. van Bommel, d.d. 2-10-1754 geregistreerd, 146 fol. 123.

17-5-1790: Willem van Bommel volgens kaveling d.d. 25-12-1758, 146 fol. 126v-131.

8B. De helft van het leen.

30-4-1572: Sander Marcelisz. bij overdracht door Elias van Wolfswinkel, 141 fol. 96 en 57. De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 8A.

Van het leen 8B is voorts 8H afgesplitst.

8H. Een kamp, (1708: tiendvrij), van Berkhorst en Wolfswinkel, (1708: afgegraven van het erf Wolfswinkel, gelegen tussen Berkhorst en Ruwinkel).

7-1-1615: Johan Melchiorz., schout van Scherpenzeel, als getuige vermeld 1598, en Jannetje Gerardsdr., zijn vrouw, te komen op Maarten, hun zoon, te versterven in de boedel met *f* 650.-, 141 fol. 123v-124 en 57.

27-7-1625: Maarten Jansz. van Wolfswinkel, gehuwd met Aaltje Willems, mogen beschikken, 141 fol. 157.

12-8-1663: Gijsbert Brandsz. van Ruwinkel, 143 fol. 68.

13-3-1708: Johan Willemsz. van Amerongen voor Hendrikje Gijsberts van Ruwinkel, zijn vrouw, bij dode van Gijsbert, haar vader, 143 fol. 68.

17-12-1729: Brand Gijsbertsz. van Ruwinkel bij overdracht door Johan Willemsz. van Amerongen voor Hendrikje Gijsberts van Ruwinkel, zijn zuster, na koop voor *f* 800.-, 144 fol. 5v.

9. Erf en goed, genaamd Heintjeskamp, met toebehoren in het kerspel Scherpenzeel (1475: zijnde (!) de goeden Reeschoten, Willekenskamp en Knorrenkamp, hoog en laag, water en weide, wild en tam, oost en noord: het erf Orel, zuid en west: het erf Wolfswinkel).

5-1-1467: Hendrik Quint, reeds als getuige vermeld 1466, 107 fol. 1v en 5v.

16-11-1475: Willem Quint bij dode van Hendrik, zijn vader, 107 fol. 15.

6-9-1485: Lijftocht van Beatrijs, gehuwd met Willem Quint, op *f* 20.- Rijns op Heintjeskamp en Knorrenkamp, bevestigd door Nikolaas Jacobsz., 107 fol. 19v.

Het leen 9 gesplitst in 9A en 9B.

9A. De helft van twee erven en goed, genaamd Reeschoten, Willekenskamp en Knorrenkamp alias Heintjeskampen, met hoog en laag, eggen en einden, bos, broek, heide, water en weide en toebehoren, waarvan Gerard van Rijn de andere helft heeft, in kerspel en gerecht Scherpenzeel, oost en noord: het erf Groot Orel, west en zuid: het erf Wolfswinkel, (1752: waar Willem Elbersen, het andere Heintjeskamp en Ruwinkel rondom liggen; 1794: waar Groot Orel, het andere Heintjeskamp en de Ruwinkels rondom liggen).

5-7-1574: Frans Arrisz. voor Elisabeth, zijn vrouw, bij overdracht door Gerard Gerardsz., haar vader, 141 fol. 78-79.

15-5-1600: Gerard Fransz. bij overdracht door Frans Arrisz., zijn vader, 141 fol. 79v-80.

4-6-1610: Jan Arrisz. bij overdracht door Gerard Fransz., 141 fol. 105-106.

20-7-1626: Willem Jansz. bij overdracht door Jan Arrisz., 141 fol. 162.

16-11-1649: Willem Jansz., *f* 1250.- te komen op Gijsbertje en Arrisje Willems, dochters uit zijn eerdere huwelijk met wijlen Cornelia Jans, wegens hun moederlijk erfdeel en *f* 100.- wegens haar kleren volgens kaveling d.d. 27-3-1636, bevestigd door Jan Jansz., Thijs Jansz. en Tonis Jansz., en Willem Jansz. zal het geld beheren, totdat zij mondig en daarna eventueel rente betalen, 141 fol. 229-230.

10-3-1662: Willem Jansz. heeft zijn twee voorkinderen gelost met *f* 1350.-, 141 fol. 230.

10-7-1667: Belast voor Brand Tonisz. te Amerongen bij de Groep met *f* 56.- door Willem Jansz., gehuwd met Tuintje Jacobs, te lossen met *f* 1400.-, 142 fol. 34.

10-7-1671: Belast voor Gerard Tonisz. te Amerongen bij de Groep met *f* 48.- door Willem Jansz., gehuwd met Tuintje Jacobs, te lossen met *f* 1200.-, 142 fol. 46v-49.

20-12-1675: Jan Willemsz. bij overdracht door Willem Jansz., zijn vader, en zal zijn ouders voor hun leven onderhouden, 141 fol. 251.

24-12-1677: Belast voor Willem Tonisz. op Groot Colverschoten met *f* 950.- kapitaal, 148 fol. 69v.

28-3-1678: *f* 550.- is gelost, 148 fol. 69v.

27-8-1699: De rente is gelost, 148 fol. 69v.

17-1-1682: Gerard Tonisz., 148 fol. 69v.

5-9-1706: Anton Ottenz. van Ginkel bij dode van zijn vader, die † 2-4-1705, na kaveling, 143 fol. 60.

19-12-1707: Gijsbert Ottenz. van Ginkel, 143 fol. 64.

4-12-1708: Rutger Hendriksz. van Gelckenhorst bij overdracht door Gijsbert Ottenz. van Ginkel, 143 fol. 70.

9-1-1751: Elbert Elbertsz. bij dode van Rutger Hendriksz. van Gelckenhorst, zijn schoonvader, 145 fol. 4v-5.

2-3-1752: Aris Riksen bij overdracht door Elbert Elbertsz. na koop voor *f* 2500.- Karolus, 145 fol. 8.

7-2-1765: Belast voor Lambertus Kolff, predikant te Amersfoort, gehuwd met Hermina Johanna Methorst, met *f* 112.- Karolus door Aris Riksen, te lossen met *f* 2800.-, 145 fol. 60-61.

9-12-1789: Aris Riksen met ledige hand, 145 fol. 8.

1-12-1793: Aris Riksen met ledige hand, 145 fol. 8v.

24-9-1794: Rik Arissen, oudste zoon, bij dode van Aris Riksen, zijn vader, 146 fol. 190v.

9B. De andere helft van erf en goed van Heintjeskamp, (1609: in kerspel en gerecht Scherpenzeel, zijnde de helft van twee erven Reeschoten, Willigenkamp en Knorrenkamp, ofwel Heintjeskamp met gemeente, land en zand, hoog en laag, eggen en einden, bos en broek, heide, water en weide, oost en noord: erf en goed Groot Orel, west en zuid: erf en goed Wolfswinkel; met huis, hof, berg, schuren, beplanting en bepoting van bomen en houtgewas en alle wallen en sloten).

...-15...: Gerard van Rijn, als getuige vermeld 1574-1583, 141 fol. 79 en 49.

17-2-1601: Belast voor Frank Jansz. Mom, gehuwd met Maria, met *f* 21.- Karolus door Gerard van Rijn, te lossen met *f* 350.-, 141 fol. 83v-84v.

29-9-1603: Gerard van Rijn, gehuwd met Gerberig van Westreenen, mogen beschikken, 141 fol. 92.

11-6-1609: Matthijs Gerardsz. bij overdracht door Gerard van Rijn Hendriksz. na koop, 141 fol. 104.

30-10-1610: Jan Cornelisz. bij overdracht door Matthijs Gerardsz. na koop, 141 fol. 106-107.

16-4-1644: Tonis Jansz., gehuwd met Barbara Meeussen, bij dode van Jan Cornelisz., zijn vader, volgens hun huwelijksvoorwaarden d.d. 12-6-1630, 141 fol. 218-219.

27-9-1650: Anton Jansz., gehuwd met Barbara Meeusen, maken wederzijdse lijftocht, de oudste zoon zal de andere kinderen uitkopen met *f* 4000.- bij een voordeel van *f* 200.- en Aaltje Tonis, hun dochter, zal tevoren *f* 200.- voor haar erfdeel ontvangen, 141 fol. 234-235.

11-5-1670: Hendrik Tonisz. bij dode van Tonis Jansz., zijn vader, 142 fol. 47v-48.

15-2-1675: Govert Arnoutsz.. voor Marietje Tonisdr., zijn vrouw, bij overdracht door Hendrik Tonisz., 142 fol. 62v-63.

10-7-1712: Arnout Govertsz. van Heintjeskamp bij dode van Marietje Tonisdr., zijn moeder, 143 fol. 88.

2-1-1747: Jacob Recxsen van Heintjeskamp bij dode van Arnout Govertsz. van Heintjeskamp, zijn oom, 144 fol. 109.

27-2-1765: Jan Jansz. van Wittenberg ook voor zijn broers en zusters bij overdracht door Jacob Recxsen na koop voor *f* 2000.- na testament van Jan Jansz. van Wittenberg, gehuwd met Hendrikje van Manen, zijn ouders d.d. 28-4-1753, 145 fol. 61 en 19.

18-3-1769: Elbert van Breeschoten en Anna van Asselt, zijn vrouw, bij overdracht door Jan Jansz. van Wittenberg na koop voor *f* 3088.-, 145 fol. 72.

21-4-1770: Jan Breunisz. van Wolfswinkel, gehuwd met Johanna Lokhorst, voor Breunisz. van Wolfswinkel, zijn zoon, onmondig, bij overdracht door Elbert van Breeschoten na koop voor *f* 3500.-, 145 fol. 75.

21-10-1780: Kaveling van het goed van Jan Jansz. van Wittenberg d.d. 8-11-1766 ook betreffende Heintjeskamp en Bunschoten, 145 fol. 133-135v.
30-12-1783: Hulde van Breunis Jansz. van Wolfswinkel, 145 fol. 157v.
30-12-1783: Gerard Cornelisz. van Soest bij overdracht door Breunis Jansz. van Wolfswinkel na kaveling d.d. 7-2-1782, 145 fol. 157 en 158.
9-12-1789: Gerard Cornelisz. van Soest met ledige hand, 145 fol. 158.
4-12-1793: Gerard Cornelisz. van Soest met ledige hand, 145 fol. 158v.
26-4-1797: Evertje, weduwe Gerard Cornelisz. van Soest, geeft zijn overlijden d.d. 21-4-1796 aan, 146 fol. 211v.

10. De melm, afkomstig van erf en goed Gooswilligen.

12-9-1477: Jan van Veenschoten bij dode van Rikout van Veenschoten, zijn broer, 107 fol. 13v.

11. De helft van het goed en erf Gooswilligen (1476: in het kerspel Scherpenzeel) met eggen en einden, hoog en laag, bos en heide, water en weide en toebehoren, waarvan Evert de Wijse de andere helft heeft.

12-11-1473: Rudolf Wijnenz. bij dode van Willem Jansz., waarna overdracht aan Jacob van Bylar, waarna belast voor Rudolf Wijnenz. met *f* 10.- Rijns, te lossen met *f* 200.-, 107 fol. 3-4.

14-11-1476: Pieter Ketelaar voor Katharina bij dode van Rudolf Wijnenz., haar man, met *f* 5.- Rijns, waarna overdracht aan Govert Folkertsz. voor het altaar van St. Severusgilde in de St. Joriskerk te Amersfoort, eventueel te lossen door Jacob van Bylar met *f* 100.-, 107 fol. 11-12.

22-1-1478: Mr. Gerard Rikoutsz. bij overdracht door mr. Evert van Bidderschoten voor Aleid Otterspoors, weduwe Hendrik Engbertsz., met de rente van *f* 10.- Rijns (!) op Jacob van Bylar bij dode van Rudolf Wijnenz., haar oom, 107 fol. 3v.

12-6-1484: Willem van Bylar bij dode van Jacob, zijn vader, met lijftocht 23-6 van Margaretha, zijn vrouw, op een derde, bevestigd door Willem Jansz., 107 fol. 18v.

14-11-1520: Meester Jacob van Bylar, als getuige vermeld 1521, zal zijn recht tegen Willem de Wijs bij de leenheer aantonen, 107 fol. 28 r-v.

12. De helft van Gooswilligen in het kerspel Scherpenzeel met eggen, einden en toebehoren, waarvan Willem Jansz. (1498: Willem van Bylar) de andere helft heeft.

30-12-1468: Evert de Wijse Jansz., 107 fol. 2v.

...-14..: Jan de Wijse Evertsz., als getuige vermeld 1473, 107 fol. 3 en 4v.

11-11-14..: Jan de Wijs Evertsz. schrijft, dat Evert, zijn zoon, zijn rente van *f* 17.- Rijns zal erven, zodat hij uit het manboek geschrapt moet worden, 107 fol. 5v blad.

...-1478: Evert de Wijse bij dode van Johan de Wijse Evertsz. met de rente van *f* 17.- Rijns zoals zijn vader hem op Palmdag bij het 'scroder' altaar te Amersfoort beloofde, 107 fol. 14v.

6-3-1498: Arnout Verheel voor Wendelmoed, zijn nicht, bij dode van Evert de Wijse, haar vader, ook met de rente van *f* 17.-, 107 fol. 26.

De lenen 11 en 12 herenigd en tenslotte gesplitst in 13A en 13B.

14-11-1520: De leenheer mag van Rijk Wolfert Hendriksz., leenman voor de helft en een derde deel van het leen, drie of vier bomen kappen, 107 fol. 28.

26-3-1599: Rijk van Bylar, kanunnik van St. Marie te Utrecht, ook voor zijn broers en zusters bij dode van Beatrix, weduwe, volgens testament zoals Rijk Verhel met een derde van het leen, 141 fol. 63v-64.

15-5-1599: Mr. Nikolaas van Coddendoord voor mr. Arnout van Bylar te Wijngaarden bij dode van Jacob van Bylar, diens vader, waarna overdracht aan Gerard van Dashorst voor diens vrouw, dochter van wijlen Willem van Bylar, bevestigd door haar broers, met een zesde van het leen, eventueel te delen, 141 fol. 64v-65v.

13A. De helft van het leen, zijnde tweemaal een vierde, waarvan Cecilia, zijn zuster, (1638: Margaretha van Weede; 1649: die leenman is) de andere helft heeft, van erf en goed Gooswilligen (1670: met bos, land en zand).

23-3-1598: Gerard van Schadijck, oudste zoon, bij overdracht door mr. Gerard van Schadijck, burgemeester van Amersfoort, zijn vader, de aankwam van Rijk Arnoutsz. van der Hel, 141 fol. 62v-63.

2-1-1638: Mr. Pieter van Schadijck, licentiaat in de rechten, te Amersfoort bij dode van Gerard, zijn oom, 141 fol. 198v.

2-4-1649: Jordaan Poeyt voor Margaretha van Weede, weduwe Jacob Delft, bij overdracht door mr. Godefroy van Meerveen voor Pieter van Schadijck, diens oom, 141 fol. 235v-236v.

10-5-1670: Jacob Cornelisz. van Bunnik bij dode van Margaretha van Weede, zijn grootmoeder, 141 fol. 240v-243.

27-10-1680: Marcelis van Bunnik, 143 fol. 85-87.

29-2-1712: Alfer Stuurman voor Cecilia Barbara van Bunnik tot Eerbeek bij dode van Marcelis, haar vader, met een vierde, 143 fol. 85-87v.

11-12-1717: Jacob Hendriksz. Coopman te Scherpenzeel voor Maria Elisabeth van Bunnik bij overdracht door Johan Maurits van Lamsweerde, heer van Eerbeek enz., voor Cecilia Barbara van Bunnik, diens vrouw, haar zuster, na kaveling, 143 fol. 103v-104.

13B. Een vierde deel en een ander vierde deel van Gooswilligen (1606: met hoog en laag, heide en weide, bos, broekland en zand; 1742: en de keuterplaats).

22-10-1590: Cecilia van Schadijck, 141 fol. 94.

5-1-1606: Gerard van Schadijck Gerardsz. voor Margaretha, dochter van Elias van Weede, zijn nicht, bij dode van Cecilia van Schadijck, haar moeder, 141 fol. 94.

De volgende beleningen zijn gelijk aan 13A tot:

11-12-1717: Jacob Hendriksz. Coopman te Scherpenzeel voor Maria Elisabeth van Bunnik bij overdracht door Josef Maurits van Lamsweerde, heer van Eerbeek enz., voor Cecilia Barbara van Bunnik, diens vrouw en haar zuster, na kaveling, 143 fol. 103-104.

5-8-1734: Belast voor Adriaan Hendriksz. Pul, meester metselaar, met *f* 45.- Karolus door Maria Elisabeth van Bunnik, gehuwd met Johan Gerard van Doyenburg à Culemborg, heer en vrouwe van Lakemond, te lossen met *f* 1000.-, 144 fol. 34.

13-12-1745: De rente is gelost, 144 fol. 34v.

7-1-1737: Belast voor Albert Heshusius, predikant te Vreeland, en Johanna van Dorsen, zijn vrouw, met *f* 65.- Karolus door Maria Elisabeth van Bunnik, gehuwd met Gerard Johan van Doyenburg à Culemborg, heer en vrouwe van Lakemond, te lossen met *f* 2000.-, 144 fol. 47v-48.

13-12-1745: De rente is gelost, 144 fol. 47v.

5-4-1742: Belast voor Sofia Charlotte, geboren gravin van Wartensleben, vrijvrouwe van Westerholt, vrouwe van Hackfort, Scherpenzeel, Peursum enz., met *f* 60.- Karolus door Maria Elisabeth van Bunnik, gehuwd met Johan Gerard van Doyenburg à Cuemborg tot Lakemond, te lossen met *f* 1500.-, 144 fol. 73.

5-4-1742: Verpand door Maria Elisabeth van Bunnik, gehuwd met Johan Gerard van Doyenburg à Culemborg, voor *f* 1500.- aan Gijsbert Willem van Dedem tot den Berg wegens de nalatenschap van diens ouders, 144 fol. 84-87v.

13-12-1745: De verpanding is geroyeerd, 144 fol. 86v en 87v.

14-7-1744: Verpand door Maria Elisabeth van Bunnik, gehuwd met Johan Gerard van Doyenburg à Culemborg, aan Geertruida Maria Aleid Berendina en Gerardina Elisabeth Roelofs wegens *f* 172.- 10 stuiver van 14 jaar renten van een obligatie van *f* 750.- uit de nalatenschap van Theodora Roelofs, hun moeder, 144 fol. 91.

13-12-1745: De verpanding is geroyeerd, 144 fol. 91.

24-11-1744: Belast voor Hendrik van Halteren, koopman te Amersfoort, met *f* 100.- door Johan Gerard van Doyenburg à Culemborg tot Lakemond enz. te Indoornik voor Maria Elisabeth van Bunnik, diens vrouw, te lossen met *f* 2500.-, 144 fol. 93.

13-12-1745: De rente is gelost, 144 fol. 93.

De lenen 13A en 13B herenigd tot 13C.

13C. Twee erven, (1774: zijnde boerenplaatsen), genaamd Groot- en Klein Gooswilligen met huizen en hoven, bergen en schapenhokken, wagenschuren en varkenskot, hoge en lage landerijen, heide-, plaggenvelden en turfveld, wallen en sloten, opgaande bomen en houtgewas, oost: het erf Wagensveld, zuid: Breeschoten en Groot Orel, west: Klein Schaik, noord: het erf Veenschoten.

13-12-1745: Sofia Charlotte gravin van Wartensleben, vrouwe van Scherpenzeel enz., bij overdracht door Johan Gerard van Doyenburg à Culemborg, heer van Lakemond, voor Maria Elisabeth van Bunnik, zijn vrouw, na koop voor *f* 9540.-, 144 fol. 104.

12-4-1749: Sofia Chartlotte gravin van Wartensleben enz. mag beschikken, 144 fol. 110 en 112.

16-8-1774: Frederik Burghard Lodewijk baron van Westerholt, heer van Hackfort enz., bij overdracht door Sofia Charlotte, geboren gravin van Wartensleben, vrijvrouwe van Wsterholt en vrouwe van Scherpenzeel, 145 fol. 109.

15-11-1774: Willem Govertsz. Renes voor de helft en Gerard en Evert Davelaer, broers, voor de andere helft bij overdracht door Frederik Burghard Lodewijk van Westerholt, heer van Hackfort, na koop voor *f* 10.130.-, 145 fol. 112.

Het leen 13C gesplitst in 13D en 13E.

13D. De helft van Groot- en Klein Gooswilligen.

16-11-1774: Belast voor Jacob Adolf baron van Heeckeren, heer van Enghuizen, curator van Willem Karel Alexander baron van Westerholt, heer van Scherpenzeel, met *f* 160.- door Willem Govertsz. Renes, gehuwd met Celia Bosch, te lossen met *f* 4000.-, 145 fol. 113.

15-11-1786: Willem Govertsz. Renes heeft *f* 2500.- gelost, 145 fol. 113.

20-12-1790: De rente is gelost, 145 fol. 113.

6-12-1785: Borgtocht door Willem Govertsz. Renes, schepen van Scherpenzeel, voor Arnout van Lutzenburg, ontvanger van de verpondingen van Scherpenzeel, gehuwd met Margaretha Soeters, gegarandeerd door de leenheer, 145 fol. 179.

24-5-1792: De borgtocht is vervallen, 145 fol. 179.

25-1-1786: De twee helften van Groot- en Klein Gooswilligen zonder de veen- en turfvelten door Jan Breunisz. van Wolfswinkel, schout, en schepenen van Scherpenzeel getaxeerd op f 14.100.-, 145 fol. 177v.

23-3-1786: Borgtocht door Willem Govertsz. van Renes voor Arnout van Lutzenburg, schout, ontvanger van de verpondingen van Scherpenzeel, gehuwd met Margaretha Soeters, 145 fol. 176-178.

9-1-1792: De borgtocht is vervallen, 145 fol. 176.

9-12-1789: Willem Govertsz. Renes met ledige hand, 145 fol. 167.

12-12-1793: Willem Govertsz. Renes met ledige hand, 145 fol. 167v.

13E. De andere helft van de boerderij Groot- en Klein Gooswilligen, gehuurd door Cors Pater, Jan Cornelisz. en Jan Tonisz., (1797: gelegen in de provincie Gelderland, getaxeerd door de municipaliteit van Scherpenzeel op f 11.000.-).

25-1-1786: Hendrik van Davelaar, oudste zoon, bij dode van Gerard van Davelaar, zijn vader, gehuwd met Grietje van Breeschoten, na kaveling d.d. 16-8-1779, bevestigd door Evert van Davelaar, zijn oom, 145 fol. 165-168v.

9-12-1789: Hendrik van Davelaar met ledige hand, 145 fol. 167.

12-12-1793: Hendrik van Davelaar met ledige hand, 145 fol. 167v.

28-1-1797: Verpand door Grietje van Breeschoten, weduwe Gerard van Davelaar, voor Jan Verburgt, haar schoonzoon, wegens het rentmeesterschap van St. Pietersgasthuis te Arnhem, bevestigd door Gerard van Davelaar, haar zoon, gehuwd met Johanna ter Leth, Antonia van Davelaar, gehuwd met Jan van Beek, Hendrik van Davelaar, gehuwd met Albertje Wilbrink, en Maria van Davelaar, gehuwd met Decemer(!) Appeldoorn, 146 fol. 209-210.

14. De visserij op de wetering langs het erf Weerthof in het kerspel Scherpenzeel.

1-2-1700: Jacob Dreux, landschrijver van Bahr en Lathum, 143 fol. 34 en 37.

15. Huis en hofstede in het dorp Scherpenzeel met toebehoren, zoals de leenman kocht van Gozewijn van Scherpenzeel.

...-14...: Gozewijn van Scherpenzeel, als getuige vermeld 1466, 107 fol. 5.

...-14...: Bartholomeus van Eck draagt voor Gerard Botter Hendriksz., als getuige vermeld 1478 -1479, over aan de leenheer, 107 fol. 5v, 14 en 15.

5-6-1482: Gerard Botter Hendriksz., 107 fol. 15v.

16. Het goed Berkhorst met hoog en laag, bos en heide, water, weide (1753: huis, hof, bergen, schuren, boom- en houtgewas op het erf, bouw-, weiland en plaggeveld) en toebehoren (1786: zijnde een boerenhofstede) in het kerspel (1609: en gerecht) Scherpenzeel, (1661: waar de leenman op woont), oost: Wolfswinkel, zuid: Zelder en Engelaar (1753: de weg), west: Groot Scherpenzeel (1753: Geertje Cornelisdr. van Zanten en de kerk), noord: Ruwinkel, zoals gebruikt door Willem Haerdinck en Jan Govertsz. met 'uitslag', strooiing en weiding uit het leen, Wolfswinkel en Ruwinkel, (1498: belast met 1 schepel rogge; 1616: op St. Maarten in de winter; voor OLV. op het nieuwe altaar in de kerk van Scherpenzeel).

2-8-1475: Otto Buis bij overdracht door Hendrik van Wolfswinkel met lijftocht van Gerberich, zijn vrouw, op 8 Reinouts guldens, 107 fol. 10 en 8v blad.

11-6-1498: Jacob Buis, nog als getuige vermeld 1530, bij dode van Otto, zijn vader, 107 fol. 26v, Archief Eemland, Stad Amersfoort, inv.nr. 4312.

...-16..: Otto Jacobsz. op Berkhorst, als getuige vermeld 1603, 141 fol. 88.

14-3-1609: Wederzijdse lijftocht van Otto Jacobsz. en Ietgen Jansdr., echtelieden, die beiden de helft bezitten, bevestigd door Steven van Coet, het geheel te versterven in de boedel met een voordeel van *f*75.- Karolus voor de oudste, 141 fol. 101v-102.

22-12-1616: Jacob Ottenz., oudste zoon, ook voor zijn broers en zusters bij dode van Otto Jacobsz., zijn vader, met lijftocht van Ietgen Jansdr., hun moeder, op de helft, 141 fol. 127v-128.

14-3-1628: Cornelis Ottenz. ook voor zijn broers en zusters bij dode van Jacob Ottenz., zijn broer, met lijftocht van Ietgen Jansdr., hun moeder, op de helft, 141 fol. 169.

16-4-1644: Wederzijdse lijftocht van Govertje Faasdr., gehuwd met Cornelis Ottenz. op Berkhorst, volgens huwelijksvoorwaarden d.d. 24-1-1641, bevestigd door Cornelis de Jonge, secretaris van Scherpenzeel, 141 fol. 219.

15-9-1650: Wederzijdse lijftocht van Govertje Faasdr., gehuwd met Cornelis Ottenz. op Berkhorst, bevestigd door Cornelis de Jonge, secretaris van Scherpenzeel, 141 fol. 232v-233v.

23-2-1661: Cornelis Ottenz. met lijftocht van Govertje Faasdr., zijn vrouw, bevestigd door Willem Lubbertsz., en de langstlevende mag voor onderhoud van het getimmerte bomen op het erf omhousen en na hun dood zullen de diakenen voor de armen van Scherpenzeel *f*200.- Karolus eens krijgen, 142 fol. 26-27v.

11-3-1675: Gijsbert Brandsz. voor Marietje Otten, zijn vrouw, bij dode van Cornelis Ottenz. Berkhorst, haar broer, 141 fol. 247.

7-10-1715: Wouter Tonisz., wonend op Berkhorst, voor Govertje, dochter van wijlen Faas Evertsz. en Fijtje Gijsbertsz., wonend op Berkhorst, bij overdracht door haar moeder, 143 fol. 98v-99.

20-12-1752: Gijsbert Woutersz. bij dode van Wouter Tonisz., zijn vader, 145 fol. 11.

9-4-1753: Gerard Hendriksz. van Davelaar en Toontje van Blotenburg, zijn vrouw, bij overdracht door Gijsbert Woutersz. na koop voor *f*1675.- Karolus, waarna overdracht aan Gerard van Davelaar, hun zoon, 145 fol. 18.

Het leen 16 gesplitst in 16A en 16B.

16A. De helft van het leen.

27-9-1786: Evert van Davelaar bij dode van Gerard van Davelaar en Toontje van Blotenburg, zijn ouders, overleden te Scherpenzeel, na kaveling d.d. 5-9-1777, bevestigd door Hendrika Adriana Vonk, hun nicht, en Pieter Dirksz., 145 fol. 188-189 en fol. 165.

16B. De helft van het leen, waarvan Evert van Davelaar, oom van de leenman, de andere helft heeft.

27-9-1786: Hendrik van Davelaar, oudste zoon, ook voor de medeërven bij dode van Gerard van Davelaar, zijn vader, 145 fol. 189v-190v.

20-8-1789: Hendrik van Davelaar met ledige hand, 145 fol. 190v.

12-12-1793: Hendrik van Davelaar met ledige hand, 145 fol. 190v.

28-1-1797: Verpand door Grietje van Breeschoten, weduwe Gerard van Davelaar, c.s. aan Jan Verburgt, rentmeester van het St. Pietersgasthuis te Arnhem, haar schoonzoon, ook op de helft van Groot- en Klein Gooswilligen, getaxeerd op *f*11000.-, en door Evert van Davelaar op de Berkhorst, getaxeerd op *f*5000.-, 146 fol. 209-210.

Van het leen 16 is tevens 16C afgesplitst:

16C. Het heetveld (1669: of meentveld) van Berkhorst in het meentveld zoals afgegraven, oost en zuid: Wolfswinkeler heetveld, west: Ruwinkel, noord: Heintjeskamp.

4-5-1617: Brand Gijsbertsz. bij overdracht door Jacob Ottenz., 141 fol. 128v-129.

8-4-1625: Gijsbert Brandsz., gehuwd met Reintge, dochter van Wolfert van Bylar, te komen op Brand Gijsbertsz., hun zoon, die al beleend is en het erf Ruwinkel zal krijgen en dan de kinderen van wijlen Gijsbertje Brandsdr. versterving zal geven met *f* 1100.- en Wolfert Gijsbertsz. met *f* 1100.-, 141 fol. 152.

6-11-1669: Gijsbert Brandsz. bij dode van Brand Gijsbertsz., zijn vader, 142 fol. 44v-45.

20-11-1688: Gijsbert Brandsz., wonend op Ruwinkel, gehuwd met Jantje Cornelisdr., maken wederzijdse lijftocht ook op Ruwinkel in het kerspel Scherpenzeel en de oudste zoon krijgt een voordeel van *f* 40.- Karolus, 143 fol. 4.

25/26-7-1704: Gijsbert Brandsz, weduwnaar van Jantje Cornelisdr., wonend op Ruwinkel, en de oudste zoon zal een voordeel van niet meer dan *f* 40.- krijgen, 143 fol. 50 en fol. 52v-53.

13-3-1708: Cornelis Gijsbertsz. van Ruwinkel bij dode van Gijsbert Brandsz. van Ruwinkel, zijn vader, 143 fol. 67.

De volgende beleningen zijn gelijk aan 18H.

17. Een halve kamp, (1474: erf en goed; 1562: Klein; Kolfshoten met toebehoren; 1562: en de Haar met toebehoren, land, zand, heide en weide, bos en broek), in het (1562: ambt en) kerspel Scherpenzeel, (1657: verminderd tot Klein Kolfshoten).

1-9-1467: Johan van Lanscroom, reeds als getuige vermeld 1466, voor Katharina van Kolfshoten, zijn vrouw, bij dode van Gijsbert van Kolfshoten, haar vader, die kocht van Otto van Scherpenzeel, 107 fol. 9v en 1.

3-10-1474: Johan van Lanscroom voor Gijsbert, zijn zoon, onmondig, bij dode van Katharina, dochter van Gijsbert van Kolfshoten, zijn vrouw en diens moeder, 107 fol. 1.

20-7-1488: Gijsbert van Lanscroom machtigt Gerard Botter en Pieter van Endenhorst in te winnen, 107 fol. 22.

4-12-1488: Gijsbert van Lanscroom vraagt of Katharina van Kolfshoten beleend mag worden, 107 fol. 22. N.B. Deze notitie is doorgehaald.

4-12-1488: Gijsbert van Lanscroom machtigt Gijsbert van Lambalgen en Willem Jansz. het leen voor hem te aan te tasten, 107 fol. 22. N.B. Deze notitie is doorgehaald.

9-5-1490: Lijftocht van Petronella, dochter van Johan van der Haar, gehuwd met Gijsbert van Lanscroom, op een derde, 107 fol. 21.

1-6-1491: Gerard Botter voor Gijsbert van Lanscroom tegen Katharina, weduwe Willem van Aller, toegewezen tenzij zij beter recht aantoot, 107 fol. 1.

1-11-1491: Gijsbert van Lanscroom en Katharina van Kolfshoten, weduwe Willem van Aller, zijn moeder, verklaren, dat de leenheer eventuele schade mag verhalen op hun goed Lambalgen, 107 fol. 24v-25.

21-10-1562: Frans van Lanscroom bij dode van Adriaan van Lanscroom, zijn vader, volgens testament d.d. 20-5-1562, 141 fol. 69v-70v.

18-5-1626: Cornelis van Sijpenesse, burger van Utrecht, voor Jacob van Lanscroom, heer van Kijfhoek, te Leiden voor de onmondige kinderen van Adriaan van Lanscroom en Wendelmoed van Brienen, echtelieden, beiden overleden, zoals Frans van Lanscroom, betuigd door Hendrik van Duvenvoorde, heer van Woude, en Jan van Duvenvoorde, 141 fol. 159.

...-1640: Melchior van Wolfswinkel, schout van Scherpenzeel, voor Frans van Lanscroom bij dode van Adriaan, diens vader, volgens volmacht d.d. 24-4-1640, 141 fol. 213v.

Het leen 17 gesplitst in 17A en 17B.

17A. Klein Kolfshoten met beplanting en timmering daarop, hoog- en laag land, heetveld en plaggeland (1749: zijnde een half erf; 1774: zijnde een boerenplaats en erf; met huis, hofstede, bergen en schuren; 1786: wallen en sloten).

1-7-1657: Jan Rutgersz., bruiker, bij overdracht door Frans van Lanscroom, heer van Boshuizen, 142 fol. 13.

5-2-1686: Evert Jansz., 148 fol. 41.

5-7-1702: Herman Jansz. bij dode van Evert Jansz., zijn broer, 143 fol. 42.

13-7-1739: Jan Hermansz. van Klein Kolfshoten ook voor zijn zusters bij dode van Herman Jansz., zijn vader, 144 fol. 63v-64.

25-11-1741: Lijftocht van Otje Gijsberts van Vlastuin, gehuwd met Jan Hermansz. van Klein Kolfshoten, 144 fol. 67v.

14-1-1749: Belast voor Gijsbert Hendriksz. van Schaik, gehuwd met Hendrikje Cornelisdr. van Heugenbos, met *f* 16.50 door Jan Hermansz. van Klein Kolfshoten, te lossen met *f* 500.-, 144 fol. 119.

9-9-1758: De rente is gelost, 144 fol. 119v.

9-9-1758: Gerard Maassen, rentmeester, voor Sofia Charlotte, geboren gravin van Wartensleben, vrouwe van Westerholt, Scherpenzeel enz., bij overdracht door Jan Hermansz. van Kolfshoten na koop voor *f* 3600.- Karolus, 145 fol. 29.

16-8-1774: Frederik Burghard Lodewijk baron van Westerholt, heer van Hackfort, zoals Sofia Charlotte van Westerholt, geboren gravin van Wartensleben, zijn moeder, 145 fol. 108.

22-4-1775: Gijsbert Koudijs bij overdracht door Frederik Burghard Lodewijk van Westerholt, heer van Hackfort enz., volgens koop voor *f* 4370.-, 145 fol. 114.

28-9-1786: Breunis van Wolfswinkel voor Aaltje Koudijs, enige dochter, zijn vrouw, bij dode van Gijsbert, haar vader, 146 fol. 1-2.

3-9-1789: Breunis van Wolfswinkel voor Aaltje Koudijs, zijn vrouw, met ledige hand, 146 fol. 1.

4-12-1793: Breunis van Wolfswinkel voor Aaltje Koudijs, zijn vrouw, met ledige hand, 146 fol. 2.

17B. Het goed de Haar met beplanting, bepoting en timmering daarop (1675: met heide, water en weide, hoog en laag).

1-7-1657: Willem Gijsbertsz. bij overdracht door Frans van Lanscroom, heer van Boshuizen, 142 fol. 12.

22-1-1675: Otto Gijsbertsz. bij dode van Willem Gijsbertsz., zijn broer, die woonde op de Berg in Amerongen, 142 fol. 63v-64.

28-12-1687: Gerard Tonisz., wonend aan de Groep in Amerongen, en Tonis Pietersz. op de Haar, verwant van moeders zijde, voor Gijsbert Ottenz., onmondig, bij dode van Otto Gijsbertsz., gehuwd met Evertje Jacobsdr., diens vader, 143 fol. 1v-2.

Het leen 17B gesplitst in 17C, 17D en 17E.

17C. De helft van de Haar.

25-8-1716: Govert Brandsz., wonend op de Haar, voor Govertje Willems van het Vliet, zijn vrouw, bij dode van Gijsbert Ottenz., 143 fol. 101.

17D. Helft van de Haar (1689: met heide, water en weide, hoog en laag en de timmering daarop).

12-4-1684: Neeltje Gijsberts en mag beschikken, 148 fol. 134.

13-8-1689: Lambert Dirksz., oom, en Dirk Hendriksz., halfbroer van vaderszijde, voor Arnout, zoon van Hendrik Dirksz. en Maaïke Arnouts, onmondig, zoals wijlen Neeltje Gijsberts, 143 fol. 8.

12-5-1697: Hulde van Arnout Hendriksz. van der Meulen, waarna overdracht aan Hendrik Evertsz. van Davelaar, wonend aan de Haar onder Amerongen, voor Evertje Jacobs, diens vrouw, volgens koop d.d. 23-4-1696 voor *f* 1151.-, 143 fol. 22.

15-12-1712: Gijsbert Ottenz., wonend op de Haar, voor Govertje Willems van 't Vliet, zijn vrouw, bij overdracht door Hendrik Evertsz. van Davelaar na koop voor *f* 2000.-, 143 fol. 92v-93.

25-8-1716: Hendrik Evertsz. Davelaar te Amerongen voor Otto, zoon van Gijsbert Ottenz. en Arrisje Hendriksdr., onmondig, bij dode van Gijsbert Ottenz., 143 fol. 100v.

17E. Een vierde van de tiende en de helft van het getimmerte van de Haar.

13-8-1734: Otto Gijsbertsz. bij overdracht door Govert Brandsz. voor Govertje Willems van het Vliet, diens vrouw, na koop voor *f* 2000.- Karolus en de verkopers mogen er nog een jaar op wonen, 144 fol. 35.

31-3-1740: Otto Gijsbertsz. van de Haar, te komen op Arrisje en Gerritje van de Haar, zijn dochters bij wijlen Maria Gerardsdr. van Egdome, zijn vrouw, 144 fol. 65v-66.

24-2-1764: Belast voor Evert Cornelisz. Floor, gehuwd met Govertje Otten van de Haar, met *f* 16.- 5 stuiver Karolus Otto Gijsbertsz., te lossen met *f* 500.-, 145 fol. 54.

30-12-1783: Evert Cornelisz. Floor is gelost, 145 fol. 54v.

De lenen 17C, 17D en 17E herenigd tot 17B.

17B. De gehele Haar met opstal, wallen, sloten en de halve tiende, getaxeerd op *f* 6300.-.

30-12-1783: Jan Otten van de Haar bij dode van Otto Gijsbertsz. van de Haar, zijn vader, wiens erfenis belast is met *f* 900.-, na kaveling met de gehele Haar zoals hij met de helft 25-8-1716 beleend was en met de andere helft 13-8-1734, 145 fol. 152-154v.

30-12-1783: Belast voor Evert Floor, gehuwd met Gerritje Otten van de Haar, te Lunteren met *f* 87.- door Jan Ottenz. van de Haar, gehuwd met Arrisje Corssen, wonend te Scherpenzeel op de Haar, te lossen met *f* 1800.-, 145 fol. 155.

22-1-1793: Evert Floor heeft *f* 1100.- ontvangen, 145 fol. 155.

12-6-1793: B. Mekking, gehuwd met Elisabeth Floor, heeft *f* 600.- ontvangen, 145 fol. 155.

30-12-1783: Belast voor Hendrik Pietersz., gehuwd met Arrisje Otten van de Haar, met *f* 36.- door Jan Ottenz. van de Haar, gehuwd met Arrisje Corssen, te lossen met *f* 1200.-, 145 fol. 156.

18-7-1799: *f* 500.- is geroyeerd, 145 fol. 156.

1-7-1789: Jan Ottenz. van de Haar met ledige hand, 145 fol. 154v.

15-10-1789: Wederzijdse lijftocht van Jan Ottenz., gehuwd met Arrisje Pater, wonend op de Haar te Scherpenzeel, 146 fol. 75v-78v.

12-6-1793: Belast voor Jan Homoed, gehuwd met Geertje Herberdsdr., met *f* 19. 50 door Jan Ottenz., gehuwd met Arrisje Pater, wonend op de Haar, te lossen met *f* 600.-, 146 fol. 158v-161.

25-9-1793: Jan Otten van de Haar met ledige hand, 145 fol. 154v.

18. Het gehele erf en goed Ruwinkel in het kerspel Scherpenzeel.

22-9-14(66): Gerard van Telgt voor kinderen van Hendrik van Wolfswinkel Ottenz. en Bertrude, zijn zuster, bij overdracht door hun vader met lijftocht van Bertrude op 25 postulaatsguldens, 107 fol. 5.

13-12-1485: Belast voor Otto Buis met *f* 12.- Rijns door Hendrik Ottenz. van Wolfswinkel, te lossen tot 1491 met *f* 150.-, 107 fol. 20. N.B. De datering dinsdag na presentatio OLV. zal conceptio zijn.

12-11-1491: Belast voor Otto Buis Jacobsz. met 10 gouden Rijnse guldens door Hendrik van Wolfswinkel en Elias, diens zoon, eventueel na Hendriks dood te zetten op Wolfswinkel, en te lossen met *f* 200.-, 107 fol. 24v.

11-6-1498: Jacob Buis met de rente zoals Otto, zijn vader, waarna overdracht aan Johan Buis Ottenz., zijn broer, 107 fol. 26v-27.

Het leen 18 gesplitst in 18A en 18B.

18A. De helft van Ruwinkel, gebruikt door de leenman, (1785: belast met een halve schepel boekweit en ‘namarktsgang’ voor de predikant van Scherpenzeel en een spint boekweit voor de koster).

14-3-1609: Wederzijdse lijftocht van Dirk Jordaansz. en Geertje Gijsbertsdr., zijn vrouw, bevestigd door Steven van Coet, te delen tussen de kinderen met een voordeel van *f* 50.- voor de oudste, 141 fol. 102v-103.

7-4-1625: Maarten Jansz. van Wolfswinkel, schout van Scherpenzeel, voor Geertje Gijsbertsdr., Jordaan Dirksz. ook voor Anna Dirksdr., zijn zuster, Jan Dirksz., Govert Dirksz. ook voor Gerritje Dirksdr., diens zuster, Jan Egbertsz., gehuwd met Nelletje Dirksdr., en Tonis Morren, gehuwd met Fietje Dirksdr., bij dode van Dirk Jordaansz., hun man en vader, waarna overdracht aan de hulder, 141 fol. 153v-155.

Het leen 18A gesplitst in 18C, 18D, 18E en 18F.

18C. Huis, hofstede, berg, schuur en het brinkje met het nieuw aangemaakte land van Ruwinkel, waar Dirk Jordaansz. woonde, oost: het meentveld van Ruwinkel, zuid: Jan Arrisz., west: het Krommestuk, noord: Jan Cornelisz. op Heintjeskamp.

8-4-1625: Evert Jansz. en Albertje Jansdr., zijn vrouw, bij overdracht door Maarten Jansz. van Wolfswinkel, schout, na koop met wederzijdse lijftocht, 141 fol. 155-156.

5-8-1639: Arris Jansz. van Overeem en Gerritje Tonis, zijn vrouw, bij overdracht door Evert Jansz. en Jannetje Gerards, diens vrouw, 141 fol. 211v-212.

25-2-1668: Belast voor Gerard Tonisz., wonend aan de Groep te Amerongen, met *f* 52.- Karolus door Jan van Nijmegen voor Gerritje Tonissen, weduwe Arris Jansz. van Overeem, te lossen met *f* 1300.-, 142 fol. 36.

18-3-1689: Maria Jacobs, 143 fol. 82.

14-9-1711: Hendrik Jacobsz., wonend op Ruwinkel, voor Teunisje Jans, zijn vrouw, bij overdracht door Maria Jacobs na koop d.d. 30-10-1710 voor *f* 2500.-, 143 fol. 82.

Het leen 18C gesplitst in 18G en 18H.

18G. De helft van huis en hofstede, berg, schuur en brink met het nieuw aangemaakte land van (1766: Klein) Ruwinkel (1749: met bepoting en beplanting, noord: Heintjeskamp, oost: het heideveld van Wittenoord en van het andere Ruwinkel behalve het heideveldje, dat nog gemeen is; 1750: en het houtgewas).

15-12-1732: Sander Gerardsz. van Beekbergen bij dode van Cornelis Jansz., zijn neef, die aankwam van Teunisje Jans, diens zuster, gehuwd met Hendrik Jacobsz., die kochten staande huwelijk, 144 fol. 19v-20.

14-11-1735: Arris Gertsen voor Govertje Jans, zijn vrouw, bij overdracht door Sander van Beekbergen na koop voor *f* 850.-, 144 fol. 38.

22-9-1749: Arris Recxsen bij overdracht door Arris Gertsen na koop voor *f* 1000.- Karolus, 144 fol. 225-226v.

20-8-1750: Jacob Brandsz. bij overdracht door Arris Recxsen na koop voor *f* 1150.- Karolus, 145 fol. 2v-3.

6-6-1754: Cornelis Brandsz. van Sprakelaar voor Jan Jacobsz., zijn neef, onmondig, bij dode van Jacob Brandsz., diens vader, ook met de andere helft zoals 4-1-1735, 145 fol. 21.

3-12-1764: Hendrik Jansz. voor Gijsbertje Willems bij dode van Jacob Brandsz. van Ruwinkel, haar man, volgens huwelijksvoorwaarden of kaveling te Ede d.d. 17-4-1737, 145 fol. 58.

9-4-1766: Belast voor kinderen van Jacob Brandsz. met *f* 3.- 10 stuiver Karolus door Hendrik Jansz. voor Gijsbertje Willems, zijn vrouw en hun moeder, te lossen met *f* 150.-, en is gezet op een vierde van erf en goed Klein Ruwinkel, dat al belast is met *f* 300.-, 145 fol. 64.

9-2-1785: De belasting is voor Hendrik Jansz., weduwnaar, geroyeerd bij kaveling, 145 fol. 64.

10-11-1766: Cornelis Brandsz. van Sprakelaar voor Jan Jacobsz. van Sprakelaar, zijn neef, met ledige hand, 145 fol. 66.

15-3-1786: Brand Jacobsz. met geheel Klein Ruwinkel half volgens kaveling d.d. 10-1-1785 en de andere helft volgens koop d.d. 9-2-1785 van Jan Jacobsz., zijn broer, voor *f* 700.-, waarna belast voor Wouter Gerardsz. te Ede en Gijsbert Willemsz. te Barneveld voor Geertje Evertsdr., onmondig, met *f* 37.- 10 stuiver door Brand Jacobsz. en Woutertje Evertsdr., diens vrouw, te lossen met *f* 1250.-, 145 fol. 173-175.

5-5-1791: Wouter Gerardsz. en Jan Herbertsz. zijn gelost, 145 fol. 174v.

9-5-1791: Brand Jacobsz. met ledige hand, 145 fol. 173.

19-10-1791: Hendrik Druijff, gehuwd met Grietje Pull, bij overdracht door Brand Jacobsz., gehuwd met Woutertje Evertsdr., na koop d.d. 15-11-1790 voor *f* 2250.-, en Brand zal voor zes jaar pachten à *f* 80.-, 146 fol. 141-144.

18-12-1793: Hendrik Druijff met ledige hand, 146 fol. 143.

25-6-1795: Fransje Klaassen, weduwe Cors Pater, en Nikolaas Corsz. Pater kopen voor *f* 2800.- het erf Klein Ruwinkel, tiendplichtig, en belast voor de predikant van Scherpenzeel met een halve schepel boekweit en voor de koster een spint jaarlijks, zijnde twee lenen, 146 fol. 203v-204v.

18H. De helft van het erf Ruwinkel, zijnde huis, hofstede en het nieuw aangemaakte land, oost: Heintjeskamp, west en noord: Ebbenhorst, zuid: het andere erf Ruwinkel.

4-1-1735: Jacob Brandsz. bij overdracht door erven Hendrik Jacobsz. na koop voor *f* 765.-, 144 fol. 37.

4-9-1737: Wederzijdse lijftocht van Jacob Brandsz en Gijsbertje Willems, 144 fol. 52.

18D. Een stuk land in de helft van Ruwinkel, genaamd Haverkamp met veentje en heetveld, oost: Jan Cornelisz., zuid: het Krommestuk, west: de Lage kamp, noord: het Paardekampje. 20-9-1627: Jan Arrisz. bij overdracht door Melchior Jansz., schout van Scherpenzeel, en Cornelis Willemsz., ooms, voor de kinderen van wijlen Maarten Jansz., schout, gehuwd met Aaltje Willemsdr., die kochten 20-3-1624 van erven Dirk Jordaansz., 141 fol. 166.

19-9-1627(!): waarna (!) overdracht aan Albert Antonsz. van Glashorst ook met twee stukken land, 1 genaamd Hoge Stuk en 2 Lange kamp met de weg, strekkend van Gijsbert Brandsz. tot het meentveld, als ook heide en weide, hoog en laag, wild en tam, oost: het meentveld, zuid en west: Gijsbert Brandskamp, noord: het Krommestuk, 141 fol. 166v-167v.

18E. Een stuk bouwland en veld, groot ca. 4 morgen, met houtgewas daarom en toebehoren, gesplitst van half Ruwinkel, oost: Jan Cornelisz., zuid: Ruwinkel, west: Ebbenhorst, noord: Heintjeskamp.

19-9-1627: Albert Tonisz. van Glashorst bij overdracht door Melchior Jansz., schout van Scherpenzeel, en Cornelis Willemsz., ooms, voor kinderen van wijlen Maarten Jansz., schout, en Aaltje Willemsdr., onmondig, 141 fol. 165.

18F. Een stuk bouwland van Ruwinkel, genaamd Krommestuk, met uitweg over land, dat Evert Jansz. kocht van verkopers en voorgangers, om met wagens, beesten en schapen over te rijden naar 't meentveld.

20-9-1627: Tonis Morren voor Geertje Gijsberts, weduwe Dirk Jordaansz., bij overdracht door Melchior Jansz., schout van Scherpenzeel, en Cornelis Willemsz., ooms, voor de onmondige kinderen van wijlen Maarten Jansz. en Aaltje Willemsdr., volgens accoord d.d. 5-7-1625, 141 fol. 167v-168v.

6-7-1630: Albert Tonisz. van Glashorst bij overdracht door Geertje Gijsberts, weduwe Dirk Jordaansz., 141 fol. 180v-181.

De lenen 18D, 18E en 18F herenigd tot 18I.

18I. Een stuk bouwland, groot 4 morgen met het houtgewas daarom; een stuk land, genaamd Haverkamp, met het veentje en heetveld, vallend onder de helft van Ruwinkel, oost en noord: Heintjeskamp, zuid: het Krommestuk, west: Ebbenhorst; een stuk land, genaamd Krommestuk, met uitweg over het deel van Ruwinkel, dat Evert Jansz. kocht; twee stukken van Ruwinkel, genaamd Hoge Stuk en Lage kamp met de weg vanaf Gijsbert Brandsz. tot het meenveld, oost: het meenveld, zuid en west: Gijsbert Brandsz. kampen, noord: het Krommestuk.

9-11-1632: Andries van Overeem bij overdracht door Albert Tonisz. van Glashorst, 141 fol. 190v-191v.

9-2-1633: Wederzijdse lijftocht van Arris Jansz. van Overeem en Gerritje Antonis, zijn vrouw, bevestigd door Albert Tonisz. van Glashorst, te delen door de kinderen met *f* 200.- voordeel voor de oudste, die de anderen na taxatie mag uitkopen, 141 fol. 192-193.

18-3-1689: Maria Jacobs, 143 fol. 83v.

14-9-1711: Hendrik Jacobsz. van Ruwinkel, wonend op Ruwinkel, voor Tonisje Jans, zijn vrouw, bij overdracht door Maria Jacobs volgens koop d.d. 30-10-1710 voor *f* 2500.-, 143 fol. 83.

18B. De helft van het erf Ruwinkel (1799: zijnde Groot Ruwinkel) met getimmerte, schuur, berg en het eikenhout daarop in het kerspel Scherpenzeel met toebehoren (1628: met eggen, einden, hoog en laag, bos en broek, heide, water en weide, turf en twijg; 1628: enerzijds: Wolfswinkel, anderzijds: de gemene weg).

3-10-1586: Gijsbert Brandsz., 141 fol. 107.

7-4-1625: Gijsbert Brandsz. en Reintje, dochter van Wolfert van Bylar, zijn vrouw, mogen beschikken, te komen 8-4- op Brand Gijsbertsz., hun zoon, ook voor een deel heetveld van Berkhorst, waarmee Brand al beleend was, en hij zal de kinderen van Gijsbertje Brandsdr. uitkopen met *f* 1100.- en Wolfert Gijsbertsz. ook met *f* 1100.-, 141 fol. 151-152v.

14-3-1628: Brand Gijsbertsz. bij dode van Gijsbert Brandsz., zijn vader, ook met een kamp op Ruwinkel met eggen, einden, wal en sloot, bepoting en houtgewas en uitslag in het meentveld het laatste zoals Gijsbert Brandsz. bij overdracht door Dirk Jordaansz. d.d.12-7-1594, 141 fol. 169v-170v.

6-11-1669: Gijsbert Brandsz. bij dode van Brand Gijsbertsz., zijn vader, 142 fol. 43v-44.

15-7-1678: Belast door Gijsbert Brandsz. voor *f* 650.- kapitaal, 148 fol. 111.

20-11-1688: Gijsbert Brandsz., gehuwd met Jantje Cornelisdr., wonend op Ruwinkel, wederzijdse lijftocht ook op het heetveldje van Berkhorst, de oudste zoon krijgt na hun dood *f* 40.- en de rest gelijkelijk te delen, 143 fol. 4.

26-7-1704: Gijsbert Brandsz., weduwnaar van Jantje Cornelisdr., wonend op Ruwinkel, te versterven in de boedel met *f* 40.-, 143 fol. 50 en 52v-53.

13-3-1708: Brand Gijsbertsz. op Ruwinkel bij dode van Gijsbert Brandsz., zijn vader, na kaveling volgens de oude brief d.d. 6-11-1699, 143 fol. 65-66.

1-1-1730: Belast voor Jacob en Faas Gerardsz. van Selder met *f* 40.- Karolus door Brand Gijsbertsz. van Ruwinkel, te lossen met *f* 800.-, 144 fol. 5v-6.

1-2-1736: Herman van Manen, gehuwd met Aaltje Lagerwei, voor erven Jacob en Faas Gerardsz. van Selder dragen de lening over aan de armen van Scherpenzeel, 144 fol. 6.

8-3-1736: Belast voor Arnout Wolfertsz. van Moorst en Willem van Renes, armmeesters, bevestigd door J.J. Cremer, predikant van Scherpenzeel, met *f* 47.- Karolus 4 stuiver door Brand Gijsbertsz. van Ruwinkel, te lossen met *f* 1180.-, 144 fol. 42v-43.

9-9-1758: De rente is geroyeerd, 144 fol. 43.

Het leen 18B gesplitst in 18J en 18K.

18J. Drie vierde deel van de plaats Ruwinkel (1799: Groot Ruwinkel) met huis, hof, hofstede, bergen, beplanting, bepoting van houtgewas, weiland, heide- en plaggevelden, wallen, sloten en toebehoren, oost: Wolfswinkel en Wittenoord, zuid: Berkhorst, west: Groot Scherpenzeel en Ebbenhorst, noord: Heintjeskampen.

20-12-1745: Otto van Stuivenberg, schout van Scherpenzeel, bij overdracht door Govert Gijsbertsz. van Ruitenbeek en Albert Rust, diakenen, en Johannes Reiniersse, predikant van Scherpenzeel, voor de helft en M. Vorster, secretaris van Scherpenzeel, voor Cornelis Gijsbertsz. van Ruwinkel voor een vierde bij koop voor *f* 2450.-, 144 fol. 105.

22-7-1761: Hendrik van Egdom voor Johanna Excusius (!), weduwe Anton van Egdom, zijn moeder, bij overdracht door Otto van Stuivenberg en Adriana van Wolfswinkel, diens vrouw, 145 fol. 44.

11-6-1789: Gerard Vogelenzang, notaris te Amersfoort, voor Hendrik van Egdom, predikant te Echteld, met ledige hand, 145 fol. 43v.

12-12-1793: Hendrik van Egdom met ledige hand, 145 fol. 43v.

1-7-1799: G. Vogelenzang te Amersfoort doet voor Johanna van Egdom, zijn vrouw, aangifte van de dood van Hendrik, haar broer, die †16-4-1799, 146 fol. 211v.

18-1-1800: G. Vogelenzang te Amersfoort doet aangifte van de dood van Johanna van Egdom, zijn vrouw, die † 4-11-1799, 146 fol. 213v.

18K. Een kamp in Ruwinkel met eggen, einden, wal en sloot, bepoting, houtgewas en toebehoren en uitslag in het meentveld, enerzijds: Wolfswinkel, anderzijds: de gemene weg, (1761: zijnde een vierde van plaats en erf Ruwinkel, met huis, hof, bergen en schuren, beplanting, bepoting van bomen en houtgewas, wallen, sloten en toebehoren, oost: Wolfswinkel en Wittenoord, zuid: Berkhorst, west: Groot Scherpenzeel en Ebbenhorst, noord: het erf Heintjeskamp).

13-3-1708: Brand Gijsbertsz. op Ruwinkel voor Geertje Gijsberts van Ruwinkel, zijn zuster, bij dode van Gijsbert Brandsz. van Ruwinkel, haar vader, na kaveling, 143 fol. 65 en 69.

22-7-1717: Cornelis Nikolaasz., wonend op de Kleine Vliert te Renswoude, voor Geertje, zijn dochter, onmondig, bij dode van Geertje Gijsberts van Ruwinkel, haar moeder, 143 fol. 102.

6-7-1761: Johanna Heshusius, weduwe Anton van Egdom, bij overdracht door Jan Hetwig voor Geertje, dochter van Cornelis van der Vliert, diens vrouw, na koop voor f 800.- Karolus, waarna overdracht aan Hendrik van Egdom, haar zoon, 145 fol. 43.

De volgende beleningen zijn gelijk aan 18J.

19. Een rente van f 5.- Karolus op het erf Groot Willaer.

...-14..: Jacob van 't Willaer, als getuige vermeld 1485, 107 fol. 19v.

5-8-1530: Bertout Willemsz. voor Grietje, zijn vrouw, natuurlijke dochter, bij overdracht door Jacob van 't Willaer, haar vader, te lossen, 141 fol. 51.

12-3-1537: Gijsbert Woutersz. bij overdracht door Geertruida Jacobsdr., weduwe Bertout Willemsz., 141 fol. 51.

11-5-1568: Hendrik Scholten Hendriksz. voor Wouter Gijsbertsz., zijn neef, onmondig, bij dode van Gijsbert Woutersz., diens vader, te Nijkerk, 141 fol. 51-52.

30-3-1583: Wouter Gijsbertsz. bij dode van Hendrik Scholten Hendriksz. met ledige hand, 141 fol. 51v.

7-5-1585: Reiner van Vaneveld voor Wouter Gijsbertsz., onmondig, zoals Gijsbert Woutersz., diens vader, 141 fol. 55-56.

4-3-1598: Hulde van Wouter Gijsbertsz., 141 fol. 57.

20. Een rente van f 3.- Karolus op het erf Groot Willaer in Scherpenzeel, te lossen.

31-3-1541: Gijsbert Woutersz., 141 fol. 52.

De volgende beleningen zijn gelijk aan 19.

21. Het gehele erf Groot Willaer met eggen, einden en toebehoren.

...-15..: Jacob van Willaer, beleend door Gerard van Scherpenzeel, als getuige vermeld 1520, 141 fol. 45, 107 fol. 28.

Het leen 21 gesplitst in 21A, 21B en 21C.

21A. De helft van het leen.

27-11-1541: Frans van Westreenen van Noordwijk bij overdracht door Jacob van Willaer, 141 fol. 45.

22-8-1579: Frans van Westreenen van Noordwijk, die geen kinderen heeft, mag beschikken, 141 fol. 92v-93.

Het leen 21A gesplitst in 21C en 21D.

21C. Een vierde van Groot Willaer, (1611: hoog en laag, heide, water en weide, bos en broek).

4-8-1604: Hendrik van Renseler Woutersz. voor Johanna van Droeffelaar, zijn vrouw, bij dode van Frans van Westreenen van Noordwijk, haar oom, volgens testament d.d. 5-3-1580, 141 fol. 89-90.

18-8-1611: Arris Jansz., gehuwd met Jannetje Cornelisdr., bij overdracht door Hendrik van Renseler Woutersz. voor Johanna van Droeffelaar, diens vrouw, voor wie belast met *f* 900.-, 141 fol. 108-110.

16-7-1631: De belasting is geroyeerd, 141 fol. 108v.

21D. Een vierde van Groot Willaer in het kerspel Scherpenzeel (1608: met hoog en laag, heide, water en weide, bos en broek).

7-7-1604: Bernard Hackfort voor Machteld van Droeffelaar, zijn vrouw, bij dode van Herman van Droeffelaar, haar vader, 141 fol. 88v-89.

23-7-1608: Jan Sandersz. op Willaer bij overdracht door Pieter Ruysch voor Anna van Ermenlen, diens vrouw, 141 fol. 99v-100.

18-9-1611: Arris Jansz., jongste zoon, gehuwd met Jannetje Cornelisdr., bij overdracht door Jan Sandersz. op Groot Willaer, zijn vader, die kocht van Pieter Ruysch na de dood van Maria, Jans vrouw, voor *f* 1800.-, en *f* 75.- zijn nog niet betaald, en de leenman zal Sander Jansz., zijn broer, en Geertje en Jannetje, zijn zusters, versterving doen elk met *f* 468.-, 141 fol. 111v-112.

De lenen 21C en 21D herenigd tot 21A.

21A. De helft van Groot Willaer, zoals gedeeld met Sander Jansz., zijn broer, (1639: die nu overleden is, nu genaamd Nieuw Willaer).

25-1-1619: Wederzijdse lijftocht van Arris Jansz., gehuwd met Jannetje Cornelis, bevestigd door Anton Verhuit, 141 fol. 133.

17-3-1639: Wederzijdse lijftocht van Arris Jansz., gehuwd met Jannetje Cornelis, bevestigd door Johan Hoevinck, gelijkelijk te delen met een voordeel van *f* 200.- voor de oudste, die de anderen mag uitkopen voor *f* 6500.-, 141 fol. 207-208v.

17-11-1649: Cornelis Arrisz., gehuwd met Evertje Jans, bij dode van Arris Jansz., zijn vader, volgens testament d.d. 17-3-1639, 141 fol. 228.

Het leen 21A gesplitst in 21E, 21F en 21G.

21E. Een derde van Nieuw Willaer.

21-2-1663: Sander Arrisz. bij dode van Arris Jansz., zijn vader, 142 fol. 29.

20-3-1679: Belast voor Wannert Jansz. met *f* 500.- door Sander Arrisz., 148 fol. 2.

25-1-1714: Jan, Tonis en Gerritje Wanders, kinderen, en Lijsje Cornelis, weduwe van Wannert Jansz. van Laeren, dragen de lening over aan Gerard de Jong en Gijsbert Evertsz. Davelaar, kerkmeesters, voor de kerk van Scherpenzeel, 143 fol. 95v.

20-12-1735: De lening is van Sander van 't Willaer, kerkmeester, gelost met *f* 620.-, 143 fol. 95v.

21F. Een derde van Nieuw Willaer.

21-2-1663: Albert Arrisz., brouwer, voor Jannetje Arrissen, zijn vrouw, bij dode van Arris Jansz., haar vader, 142 fol. 30.

25-2-1668: Wederzijdse lijftocht van Albert Arrisz., brouwer, gehuwd met Jannetje Arrissen van 't Willaer, gelijkelijk te delen, 142 fol. 35.

21G. Een derde van Nieuw Willaer.

21-2-1663: Sander Hubertsz. van Wolfswinkel voor Grietje Arrissen, zijn vrouw, bij dode van Arris Jansz., haar vader, 142 fol. 31.

29-2-1668: Wederzijdse lijftocht van Sander van Wolfswinkel, gehuwd met Grietje Arrissen van 't Willaer, bevestigd door Melchior van Wolfswinkel, schout, gelijkelijk te delen op hun kinderen en Arris Cornelisz., voorkind van Grietje en wijlen Cornelis Arrisz., hun halfbroer, 142 fol. 37.

21B. De helft van Groot Willaer.

25-11-1541: Jan van Donselaar, neef van Frans van Noordwijk, bij overdracht door Jacob van Willaer na koop, waarna overdracht aan Bate, dochter van Cornelis van Meerten, zijn vrouw, en zijn tweede zoon, beiden met de helft, 141 fol. 47.

...-1542: Jan van Donselaar zal de koopsom voor Jacob van Willaer half en half met Frans van Noordwijk, zijn neef, betalen, omdat uit de gemene boedel gekocht is, 141 fol. 47.

Het leen 21B gesplitst in 21H en 21I.

21H. Een vierde van het leen, gelegen in het kerspel Scherpenzeel.

31-5-1575: Hendrik van Donselaar voor Bate, dochter van Cornelis van Meerten, zijn moeder, bij dode van Jan van Donselaar, haar man, 141 fol. 48.

18-2-1583: Herman van Donselaar voor Bate, dochter van Cornelis van Meerten, zijn moeder, bij dode van Hendrik van Donselaar, haar zoon, met ledige hand, 141 fol. 48v.

14-8-1583: De leenheer bij overdracht door Willem Zaal voor Bate, dochter van Cornelis van Meerten, weduwe Jan van Donselaar, omdat belast is met *f* 18.- Karolus voor Rijk Pietersz., te lossen met *f* 300.-, met *f* 10.- voor Evert Hendriksz. alias Oltheijnen, te lossen met *f* 165.- en met *f* 2.- voor Wouter Gijsbertsz., te lossen met *f* 37½, en Bate belooft te lossen, 141 fol. 49.

1-5-1597: Wederzijdse lijftocht van Jan Sandersz. en Maria, zijn vrouw, zoals gekocht van Bate, dochter van Cornelis van Meerten, weduwe Jan van Donselaar, bevestigd door Steven van Coet, te komen op Sander Jansz., hun zoon, die dan Arris Jansz., zijn broer, en Geertruida en Johanna Jans, zijn zusters, elk *f* 400.- zal geven, 141 fol. 60v-61.

1-8-1599: Jan Sandersz., zoals gekocht van Gillis Engelen, rentmeester, bevestigd door Karel van Arnhem en Egbert van Voorst, ooms van Johan van Scherpenzeel, leenheer, met lijftocht

van Maria, zijn vrouw, te komen op Sander Jansz., hun zoon, die Arris Jansz., diens broer, en Geertruida en Johanna, diens zusters, allen *f* 500.- Karolus zal geven, 141 fol. 67v-68.

20-1-1612: Sander Jansz. bij dode van Jan Sandersz., gehuwd met Maria, zijn ouders, 141 fol. 113v-114.

21I. Een vierde deel van Groot Willaer.

8-5-1599: Belast voor Willem van Scherpenzeel met *f* 62.- 10 stuiver Karolus door Jan Sandersz., gehuwd met Maria, te lossen met *f* 1000.-, 141 fol. 66-67.

...-16...: Willem van Scherpenzeel is door Jan Sandersz. gelost, 141 fol. 67.

1-8-1599: Jan Sandersz. (1602: op Willaer), gehuwd met Maria, bij overdracht door Gillis Engelen, rentmeester, voor Willem, zoon van Johan van Scherpenzeel, heer van Scherpenzeel, en lijftochten elkaar, na bevestiging door Karel van Arnhem en Egbert van Voorst, te komen op Sander Jansz., hun oudste zoon, die dan Aris Jansz., zijn broer, en Geertruida en Johanna, zijn zusters, elk *f* 500.- zal betalen, 141 fol. 67 en 58v.

20-1-1612: Sander Jansz. bij dode van Jan Sandersz., gehuwd met Maria, zijn ouders, 141 fol. 113. en met een ander vierde bij dode van dezelfde ouders, die kochten 1-8-1599 als boven, 141 fol. 114

8-6-1611: Verpacht $\frac{3}{4}$ van Willaer, zijnde huis, hof, boomgaard, bergen, bouw- en weiland, door Jan Sarren te Scherpenzeel, die nu gebruikt, aan Arris Jansz., zijn jongere zoon, voor *f* 150.- Karolus voor negen jaar, 141 fol. 107.

De lenen 21H en 21I herenigd tot 21B.

21B. De helft van Groot Willaer, (1675: nu genaamd Oud Willaer), zoals gescheiden van Arris Jansz., zijn broer, (1718: west: de Weerthof, oost: Renes).

2-8-1618: Wederzijdse lijftocht van Sander Jansz., gehuwd met Marietje Rudolfsdr., bevestigd door Wijnand Johansz., gelijkelijk te delen tussen hun kinderen met een voordeel van *f* 200.- voor de oudste, 141 fol. 129-130.

25-1-1619: Arris Jansz. voor Marietje Rudolfsdr., zijn schoonzuster, bij dode van Sander Jansz., haar man, tot haar oudste zoon mondig zal zijn, met haar lijftocht, 141 fol. 133-134v.

8-1-1634: Hulde van Rudolf Sandersz., 141 fol. 134v.

10-4-1654: Wederzijdse lijftocht van Rudolf Sandersz., gehuwd met Beatrix Jordaans, eerder weduwnaar van Willempje Aerts, bevestigd door Melchior van Wolfswinkel, en het oudste kind zal een voordeel hebben van *f* 200.-, verder gelijkelijk te delen, 142 fol. 2.

4-1-1675: Sander Rudolfsz. bij dode van zijn moeder, 141 fol. 244v.

25-1-1685: Belast voor Johanna Sofia vrouwe van Westerholt, barones van Bahr en Lathum, geboren Van Vittinghoff, met *f* 500.- door Sander Rudolfsz., 148 fol. 2.

9-5-1686: Hendrik Willem van Westerholt, baanderheer van Bahr en Lathum, heer van Scherpenzeel en Hackfort, bij overdracht door Sander Rudolfsz., 148 fol. 2.

30-12-1710: Burghard Gijsbert van Westerholt bij overdracht door Hendrik Willem, zijn vader, na kaveling d.d. 24-2-1693 en 21-10-1708, 143 fol. 76.

10-6-1718: Gerard Brinckerinck, koopman te Scherpenzeel, voor Engele Elisabeth van Vittinghoff, genaamd Schell, vrijvrouwe van Diepenbroek tot Bulderen, gehuwd met Hendrik Werner, vrijkeer van Diepenbroek, heer tot Bulderen en Heijen, bij dode van Burghard Gijsbert van Westerholt, haar neef, volgens huwelijksvoorwaarden d.d. 19-4-1682 tussen Hendrik Willem van Westerholt en Johanna Sofia van Vittinghoff, genaamd Schell, 143 fol. 104v-106.

29-7-1718: Hendrik Willem van Westerholt, heer van Scherpenzeel, bij overdracht door Gerard Brinckerinck, koopman, voor Engele Elisabeth van Vittinghoff, genaamd Schell, gehuwd met Hendrik Werner, vrijheer van Diepenbroek, 143 fol. 106v.

Van het leen 21 is blijkbaar ook 21J afgesplitst.

21J. Klein Willaer of de Weerthof in het kerspel Scherpenzeel met toebehoren, (1691: west: Wittenberg, oost: Oud Willaer).

11-5-1568: Hendrik Scholten Hendriksz. voor Wouter Gijsbertsz., zijn neef, onmondig, bij dode van Gijsbert Woutersz. te Nijkerk, diens vader, 141 fol. 50.

30-3-1583: Wouter Gijsbertsz. bij dode van Hendrik Scholten Hendriksz. met ledige hand, 141 fol. 50.

4-3-1585: Reiner van Vaneveld voor Gijsbert Woutersz., onmondig, bij dode van Wouter Gijsbertsz., diens vader, 141 fol. 54.

4-3-1598: Hulde van Gijsbert Woutersz., 141 fol. 57.

10-3-1619: Gerard Rutgersz. bij overdracht door Gijsbert Woutersz. van Willaer, 141 fol. 134v-135.

20-6-1628: Gijsbert Albertsz. bij overdracht door Gerard Rutgersz. met een vierde, 141 fol. 171.

25-1-1652: Albert Cornelisz. bij overdracht door Gijsbert Albertsz. ook met de drie andere delen met wederzijdse lijftocht van Rickgen Arnouts, zijn vrouw, bevestigd door Cornelis de Jonge, secretaris, 141 fol. 238-239.

20-6-1628: Cornelis Albertsz. bij overdracht door Gerard Rutgersz. met een vierde, 141 fol. 170v-171.

5-2-1632: Gijsbert Rutgersz. voor Rutger Gerardsz., zijn neef, onmondig, bij dode van Gerard Rutgersz., diens vader, met de helft, 141 fol. 188v-189.

13-5-1689: Rutger Gerardsz., gehuwd met Marietje Gijsberts, na verwin met de Weerthof, 141 fol. 252, 143 fol. 10.

27-1-1692: Gijsbert Cornelisz., Timan en Jan Willemsz. van Kolverschoten ook voor Rutger Gerardsz., gehuwd met Marietje Gijsberts, hun ouders, met het geheel, 141 fol. 252, 143 fol. 10.

28-1-1692: De leenheer bij overdracht door Gijsbert, zoon van Cornelis Gijsbertsz. en Hendrikje Adriaansdr., die woonden op Voskuil, c.s., 141 fol. 252v-253, 143 fol. 11.

22. Het oude (1482: gehele) goed te Veenschoten (1478: in het kerspel Scherpenzeel en Barneveld) met (1482: eggen en einden, bos en heide, water en weide, hoog en laag, veen) en toebehoren.

12-9-1477: Jan van Veenschoten bij dode van Rikout van Veenschoten, zijn broer, 107 fol. 13v.

27-3-1478: Belast voor Gijsbert Voet met 1½ Rijnse guldens door Jan van Veenschoten, 107 fol. 13v-14.

18-8-1482: Rutger van der Lyndbrake voor de leenheer bij overdracht door Jan van Veenschoten en Willempje, diens vrouw, bevestigd door heer Johan Maasz., pastoor van Scherpenzeel, en Jan van Westeveld, Jans zwager, 107 fol. 16.

13-2-1618: Evert van Butselaar voor Herman Jansz. Bode te Amersfoort mag beschikken, 141 fol. 132.

Het leen 22 gesplitst in 22A en 22B.

22A. De helft van Veenschoten in het kerspel Scherpenzeel, gebruikt door Bernard Jansz., waarvan Sofia, dochter van Herman Bode, (1657: Cornelis van Ingen), de andere helft heeft, (1657: met de; 1732: halve; keuterplaats, bewoond door Willem Hendriksz.; 1777: genaamd de Logt; 1696: met beplanting, betimmering; houtgewas daarop, weilanden, heet- en plaggeveld; en toebehoren).

11-3-1619: Jan Gerardsz. Bode bij dode van Herman Jansz. Bode, zijn neef, en mag beschikken, 141 fol. 135v-136.

9-10-1630: Steven Gerardsz. Boede bij dode van Jan, zijn broer, 141 fol. 182.

26-8-1639: Belast voor Hendrik Hendriksz. Oirboir voor het onmondige kind van wijlen Evert Jansz., gehuwd met Jannetje Jans, wonend op Landaas, met *f* 55.- Karolus door Steven Gerardsz. Boede, te lossen met *f* 1000.-, 141 fol. 210-211.

9-6-1642: Het testament van Steven Boede van Romswinkel en Eva van Passchiersdr., zijn vrouw, te Amersfoort bevestigd, 141 fol. 217v-218.

12-7-1652: Belast voor Govert Tonisz. voor het onmondige kind van wijlen Evert Jansz., gehuwd met Jannetje Jans, wonend op Landaas, met *f* 11.- Karolus door Steven Gerardsz. Bode, te lossen met *f* 200.-, 141 fol. 237.

20-3-1657: Cornelis Sinapius, schout van Leusden, bij overdracht door Johan Bode van Romswinkel te Amersfoort voor Steven Bode van Romswinkel, gehuwd met Aafje Paeschens, 142 fol. 11.

15-12-1692: Jacob Steen, predikant te Scherpenzeel, voor Josina Sinajus (!), 143 fol. 20.

27-2-1696: Arris van Romen bij overdracht door Josina Sinajus na koop voor *f* 1400.-, 143 fol. 20.

24-7-1732: Pieter Pauli, doctor in de medicijnen te Amersfoort, voor Elisabeth Maria van Romen, zijn vrouw, bij dode van Arris, haar vader, 144 fol. 12 en 14-15.

30-12-1741: Doctor Pieter Pauli en Elisabeth Maria van Romen, zijn vrouw, te Amersfoort, eventueel te komen op Geertruida Antonia Scheerder, gehuwd met Willem van Dashorst, Elisabeth Maria, Johanna en Willem Scheerder, kinderen van wijlen Geertruida van Romen, gehuwd met Matthijs Scheerder, 144 fol. 69v-70v.

14-9-1745: Doctor Pieter Pauli te Amersfoort bij dode van Elisabeth Maria van Romen, zijn vrouw, voor zijn lijftocht, 144 fol. 102.

16-5-1743: Willem van Dashorst voor Geertruida Antonia Scheerder, zijn vrouw, ook voor Elisabeth Maria, Johanna en Willem Scheerder bij dode van Elisabeth Maria van Romen, haar tante, met lijftocht van doctor Pieter Pauli, en is beleend in twee helften, 144 fol. 79-80v.

26-6-1745: Renger van Romen bij dode van Maria Elisabeth van Romen, gehuwd met Pieter Pauli, doctor in de medicijnen te Amersfoort, zijn tante, 144 fol. 99v-100.

26-2-1753: Hendrik van Heert en Hendrikje Mouw, zijn vrouw, Frederik van den Ham en Gijsbertje van den Ham, diens vrouw, Joost Jansz. en Wentje van Gein, diens vrouw, bij overdracht door Willem Dassert (!) na koop voor *f* 1710.- Karolus, waarna overdracht aan Mor, zoon van Frederik van den Ham, die beleend is in twee helften, 145 fol. 13-14.

3-12-1776: Tonis van der Ham voor Hendrikje Mouw bij dode van Hendrik van Heert, haar man, een derde toegekaveld, 145 fol. 124.

10-6-1777: Tonis van den Ham ook voor de medeërven bij dode van Joost Jansz., 145 fol. 126.

15-7-1789: Tonis van den Ham met ledige hand, 145 fol. 126.

15-7-1789: Mor van den Ham met ledige hand, 145 fol. 13v.

11-12-1793: Mor van den Ham met ledige hand, 145 fol. 13v.

11-12-1793: Tonis van den Ham ook voor de medeërven met ledige hand, 145 fol. 126.

20-5-1794: Willem, Mor, Tonis en Jan van den Ham, broers, te Barneveld, eventueel op elkaar te komen, en f 1200.- Hollands eens op Frederik van der Nieburg, predikant, of op Maria van der Nieburg, gehuwd met Jan Posthuma, predikant, 146 fol. 198-203.

22B. De helft van het erf Veenschoten, waarvan Jan Gerardsz. Bode (1642: Steven Bode) de andere helft heeft.

11-3-1619: Evert van Butselaar, Jan Gerardsz. Bode en Jacob van Westreenen voor Sofia Bode, onmondig, bij dode van Herman Jansz. Bode, haar vader, 141 fol. 136.

17-6-1637: Cornelis van Ingen voor Sofia Bode, zijn vrouw, met ledige hand en mogen beschikken, 141 fol. 197-198.

6-6-1642: Cornelis van Ingen voor Herman van Ingen, zijn zoon, onmondig, bij dode van Sofia Bode, diens moeder en zijn vrouw, 141 fol. 216v-217.

28-12-1681: Cornelis Caen, 148 fol. 128.

2-1-1683: Pieter Streijland, 148 fol. 128v.

6-3-1686: Evert van Butselaar, 148 fol. 128v.

17-1-1688: Arris van Romen bij overdracht door Evert van Butselaar, 143 fol. 2v-3.

De lenen 22A en 22B herenigd, waarna voorts 22C, 22D, 22E, 22F, 22G, 22H, 22I en 22J zijn afgesplitst.

22C. Een rente uit het goed Veenschoten.

12-11-1471: Reiner van Langelaar bij dode van Jacob van Langelaar, zijn vader, die beleend was door Otto van Scherpenzeel, 107 fol. 7-8

22D. Een andere rente uit Veenschoten.

12-11-1471: Lubbert Jacobsz. van Langelaar, als getuige nog vermeld 1481, bij overdracht door Maas van den Hoeve Simonsz. voor Ricolda, dochter van Jacob van Langelaar, diens vrouw, die aankwam van haar vader, die beleend was door Otto van Scherpenzeel, 107 fol. 7 en 15v.

22E. Een rente van 8 (1472: verminderd tot 6½) gouden Rijnse guldens uit het goed Veenschoten in het gerecht Scherpenzeel.

...-14...: Rikwin van Veenschoten, als getuige vermeld 1439, 107 fol. 7v blad.

...-14...: Govert van Veenschoten, als getuige vermeld 1467-1476, 107 fol. 1v en 9.

13-10-1472: Rikout van Veenschoten bij dode van Govert van Veenschoten, zijn oom, nadat Govert OLV. en de maagd St. Barbara in de kerk van Scherpenzeel 1½ Rijnse guldens had vermaakt, 107 fol. 6.

23-11-1472: Johan Willemsz. voor Foyse, zijn dochter, bij dode van de dochter van Rikout Govertsz. van Veenschoten, 107 fol. 6v.

14-12-1473: Otto Bor voor Foyse, weduwe Govert van Veenschoten, bij overdracht door Johan Willemsz. voor Foyse, diens dochter, weduwe Govert van Veenschoten, die onving van Rikout, diens vader, waarna overdracht aan Andries Elizsz., kerkmeester, als getuige nog 1482 vermeld, voor OLV. en St. Barbara in de kerk van Scherpenzeel, 107 fol. 8 en 16.

22F. Zijn deel van f 15.- Rijns uit het goed Veenschoten met eggen, einden en toebehooren, gelegen in het gerecht Scherpenzeel en Barneveld.

18-4-1477: Lambert van Bommel bij dode van Machteld, dochter van Jacob van Langelaar, zijn moeder, 107 fol. 13.

22G. Een rente van f 2 ½ Rijns uit Veenschoten in Scherpenzeel en Barneveld.

...-14...: Gijsbert Voet, als getuige vermeld 1482-1484, 107 fol. 16v-17.

21-4-1485: Otto Buis voor het altaar van St. Barbara in de kerk van Scherpenzeel bij overdracht door Gijsbert Voet, voor wie zaterdags na zijn dood wekelijks een mis zal worden gelezen, 107 fol. 21v.

22H. Een vierde van een rente van f 15.- Rijns op het goed Veenschoten in het kerspel Scherpenzeel.

...-14...: Hendrik Woutersz., als getuige vermeld 1471, 107 fol. 7 en 8.

17-9-1481: Pieter Arnoutsz. bij overdracht door Hendrik Woutersz. voor Weim, dochter van Jacob van Langelaar, diens vrouw, 107 fol. 15.

22I. Zijn recht in Veenschoten in het kerspel Scherpenzeel en Barneveld, (1482: vermeerderd met een vierde van f 15.- Rijns).

10-10-1482: Jan van Kamphuizen voor de leenheer bij overdracht door Lubbert Jacobsz. van Langelaar, betuigd door Reiner van Langelaar en Jan de Ruwe Gerardsz., 107 fol. 16v.

16-10-1482: Jan van Kamphuizen voor de leenheer bij overdracht door Reiner van Langelaar Jacobsz., 107 fol. 16v-17.

22J. Een rente van een vierde van f 15.- Rijns uit Veenschoten.

...-14...: (De leenheer) bij overdracht door Lambert Woutersz., 107 fol. 17.
N.B. Deze akte is niet af.

23. Een kamp, genaamd Onze Vrouwen kamp, in het dorp Scherpenzeel, gebruikt door Albert van Brink.

22-9-1472: Belast voor Gerard Hendrik Bottersz. met 8 gouden Rijnse guldens 8 stuiver, na drie jaar te lossen door de leenheer met f 150.-, 107 fol. 11.

24. Het erf Wittenberg met toebehoren in het kerspel Scherpenzeel.

23-4-1476: (Govert van Scherpenzeel) bij dode van Govert van Scherpenzeel, zijn vader, en zou tijns zijn, 107 fol. 9v.

...-11-1...: Govert van Scherpenzeel, neef van Govert van Scherpenzeel, tijnsheer, na verzuim, waarna overdracht aan Wier van Wittenberg, 107 fol. 9v.

...-1559: Mor Willemsz., 141 fol. 77.

10-11-1592: Albert Tonisz. bij overdracht door Cornelis Morren, die aankwam van Mor Willemsz., diens vader, 141 fol. 77.

20-12-1600: Timan Gijsbertsz. voor Tonis Albertsz., onmondig, bij dode van Albert Tonisz., diens vader, 141 fol. 80v-81.

25-10-1602: Hulde van Tonis Albertsz., 141 fol. 81.

28-1-1625: Tonis Hermansz. bij overdracht door Anton Albertsz. Glashorst met lijftocht van Pietertje Alberts, zijn vrouw, 141 fol. 149-150v.

20-5-1639: Accoord van Melchior Tonisz. met Pieter en Jan, zijn halfbroers, en Maria Antonissen, zijn zuster, betreffende de erfenis van zijn vader bevestigd, 141 fol. 209.

2-3-1640: De lijftocht van Pietertje Alberts, weduwe Tonis Hermansz., geborgd door Rijk Albertsz., haar broer, 141 fol. 213.

...-1666: Pieter Tonisz. bij dode van Tonis Hermansz., zijn vader, 142 fol. 54v-55.

15-10-1691: Jan Cornelisz. van Vlastuin, 143 fol. 58.

8-4-1706: Jan Cornelisz. van Vlastuin voor Jan, zoon van Jan Cornelisz. van Vlastuin, zijn broer, en Barbara Hendriks bij dode van diens vader, waarna de hulder beleend is na dode van diens neef, 143 fol. 58-59v.

16-4-1734: Cornelis van Vlastuin bij dode van Jan, zijn vader, 144 fol. 31-32.

8-6-1734: Cornelis Jansz van Vlastuin, te komen op Jan Jansz. van Vlastuin en Heiltje, zijn broer en zuster, die op het leen wonen, 144 fol. 33.

23-3-1744: Cornelis Jansz. van Vlastuin, te komen op Jan Jansz., zijn broer, 144 fol. 90.

2-1-1747: Jan Jansz. van Vlastuin bij dode van Cornelis, zijn broer, 144 fol. 108.

28-4-1753: Jan Jansz. van Wittenberg en Hendrikje van Manen, zijn vrouw, gelijkelijk te delen tussen hun kinderen ook voor Heintjeskamp(!), 145 fol. 19.

21-11-1759: Brand Cornelisz. van Donkelaar voor Jan Jansz. van Wittenberg, zijn neef, onmondig, bij dode van Jan Jansz. van Vlastuin alias Wittenberg, zijn zwager en diens vader, 145 fol. 33.

3-7-1770: Jan Jansz. van Wittenberg bij dode van Brand van Donkelaar, zijn oom, 145 fol. 78.

21-10-1780: Jan Jansz. van Wittenberg kavelt provisioneel, 145 fol. 132-135v.

6-3-1783: Belast voor Aaltje Rutgers, weduwe Ebbert Ebbertsz., met *f* 30.- Karolus door Jan Jansz. van Wittenberg en Marietje Jans, diens vrouw, te lossen met *f* 1000.-, 145 fol. 149.

11-3-1796: De rente is gelost, 145 fol. 149.

28-3-1789: Jan Jansz. met ledige hand, 145 fol. 78.

27-11-1793: Jan Jansz. met ledige hand, 145 fol. 78.

STOUTENBURG

25. De tienden van de Ruest, grof en smal, wild en tam, water en weide, bos en heide met toebehoren (1470: in het gerecht Stoutenburg).

27-4-1425: Gijsbert van Veen voor Stefanie, zijn vrouw, bij dode van Jacob van der Roest, haar broer, beleend door Johan van Zevender, 107 fol. 17v.

22-9-1470: Belast voor Johan van Westreenen met *f* 2½ Rijns door Hugo van Veen, te lossen 1:14, 107 fol. 10v.

12-9-1471: Willem van Veen, 107 fol. 14.

26-1-1480: Jordaan van der Maat Gerardsz., gehuwd met Neese, bij overdracht door Willem van Veen, 107 fol. 14.

9-3-1628: Mr. Dirk van Lommetzum, advocaat bij het Hof van Utrecht, voor Helena van Schade bij overdracht door Cors Meeusz., 141 fol. 168v-169.

3-3-1645: Melchior van Wolfswinkel, schout van Scherpenzeel, voor Dirk van Lommetzum, advocaat, bij dode van Helena van Schade, diens tante, 141 fol. 221 bis.

10-10-1679: Anton van Honthorst, 143 fol. 39, 148 fol. 79.

23-9-1685: Anton van Honthorst mag beschikken, 148 fol. 79.

5-11-1701: Peteris van der Dussen voor Margaretha Maria van Lommetzum bij dode van Anton van Honthorst, heer van Muiswinkel, haar man, 143 fol. 39.

6-7-1719: Justus Heuft, brouwer te Amersfoort, voor Sofia Maria van Honthorst te Utrecht bij dode van Margaretha Maria van Lommetzum, 143 fol. 110.

23-3-1734: Herman Caenis, procureur te Amersfoort, voor Pieter Boudewijn van Borsele bij dode van Sofia Maria van Honthorst, 144 fol. 29v-30.

26. Een (1484: de) tiende van Middelaar bij Stoutenberg met toebehoren.

23-2-1478: Adam van Lokhorst bij dode van zijn moeder, 107 fol. 17v.

16-10-1484: Arnout Moye voor Arnout Stevensz., onmondig, bij dode van Adam van Lokhorst, diens oom, 107 fol. 18.

24-4-1498: Lauwe Arnout Lubbertsz. voor Arnout Stevensz., onmondig, 107 fol. 27.

17-3-1530: Splinter Hendriksz. voor het convent St. Agatha te Amersfoort bij dode van Govert Melezen, Archief Eemland, Stad Amersfoort, inv.nr. 4312.

2-6-1602: Rijk van Muylenburg voor het convent bij dode van Johan Buis, 141 fol. 85.

1-12-1630: Wouter Buis, rentmeester, voor het convent bij dode van Rijk van Muylenburg, 141 fol. 85v en 184. N.B. De akte fol. 184 is doorgehaald.

23-6-1642: Simon Gerardsz. voor Arnout van Wijnbergen, rentmeester, te Amersfoort voor het convent bij dode van Rijk van Muylenburg, 141 fol. 215v-216.

17-2-1654: Simon van Oosterhoff, rentmeester, voor het convent bij dode van Arnout van Wijnbergen, 142 fol. 1.

6-9-1660: Samuel Thins, rentmeester, voor het convent bij dode van mr. Hendrik van Outarff, 142 fol. 25.

9-6-1691: Dirk van Gein voor de rentmeester van het convent bij dode van Samuel Thins, Archief Eemland, Stad Amersfoort, inv.nr. 4752.

4-5-1692: Gerard Morray voor de rentmeester van het convent, Archief Eemland, Stad Amersfoort, inv.nr. 4765.

19-4-1724: Karel Gaberij, rentmeester, bij dode van burgemeester Morray, 143 fol. 120v-121.

6-12-1727: Johan van Birkhoven, rentmeester, voor het convent bij dode van de heer Gaberij, 144 fol. 2.

12-1-1733: Koenraad Temming voor het convent, 145 fol. 55.

7-4-1764: Antonie Brinkestein, burgemeester van Amersfoort, voor regeerders van de stad bij dode van Koenraad Temming zoals St. Agatha, 145 fol. 55.

5-8-1789: Antonie van Brinkestein, oud-burgemeester, met ledige hand, 145 fol. 55.

24-8-1792: Isak Scheltus, heer van Leusden, burgemeester van Amersfoort, voor het convent bij dode van Antonie Brinkestein, 146 fol. 150-151v.

12-9-1793: Isak Scheltus, heer van Leusden, burgemeester, met ledige hand, 146 fol. 151v.

VEENENDAAL

27. Een grote huizing en een klein huisje daarnaast met slijkgrond, hoven, boomgaard en toebehoren, noord en oost: Cornelis Jansz., zuid: Albert Stek en Elisabeth zelf, west: de gemene grift; een huizing, hof, boomgaard, wei- en bouwland, slijkgrond met 3½ morgen, oost: de gemene grift, zuid: Jan Gijsbertsz., west: Gillis de Ridder, noord: de molenaars van de nieuwe molen in Veenendaal; de helft van een huizing met twee weitjes, genaamd de Bleijck, waarvan Albert Stek de andere helft heeft, oost: erven Tonis Albertsz. Stek, zuid: Albert Stek, west: de gemene grift, noord: de bovenstaande grote huizing; een stert veen en grond in de Sack, oost en west: erven Tonis Albertsz. Stek, zuid: Willem van Grootveld en weduwe Christoffel Bouwmeester, noord: Jacob Woutersz. en Tonis Rudolfsz., zijnde haar goed in Veenendaal aan de Gelderse zijde.

20-8-1657: Johan van Grootveld voor Elisabeth van Schadijck, zijn vrouw, bij opdracht d.d. 17-8-1657 en mag beschikken, 142 fol. 14-17v.

Het leen 27 gesplitst in 27A, 27B en 27C.

27A. Een huisje (1725: en hof; 1732: genaamd de Bleijck) in 't Veen, (1738: in de Middelbuurt voor de Veengrft) in (1732: het kerspel) Veenendaal aan de Gelderse zijde in het ambt Ede (1725: oost en zuid: Maas Hendriksz. Slok, noord: Cornelis Jansz. van Borken; 1738: zuid: Hendrik Slok met een schuur).

23-2-1680: Hendrik Cornelisz. van Heinsbergen, 143 fol. 74v.

5-3-1710: Cornelis van Heinsbergen bij dode van Hendrik, zijn vader, 143 fol. 74v-75.

22-5-1725: Nikolaas van Veldhuizen bij overdracht door Cornelis van Heinsbergen, 143 fol. 126.

3-1-1732: Tonis Stevensz., schoenmaker te Ede, voor Jan van Veldhuizen te Loenen zoals Nikolaas van Veldhuizen, 144 pp. 8-10.

8-2-1738: Gerard Brandsz. en Gerritje Everts, zijn vrouw, bij overdracht door Rein van Veldhuizen voor Jan van Veldhuizen, diens oom, na koop voor f 600.-, 144 fol. 53.

25-7-1748: Geertje Everts bij dode van Gerard Brandsz., haar man, 144 fol. 117.

15-4-1754: Het testament van Steven van Schuppen en Geertje Everts, zijn vrouw, te Ede, bevestigd, 145 fol. 20.

17-9-1760: Het testament van Geertje Everts, gehuwd met Steven van Schuppen, te Ede, bevestigd, 145 fol. 40.

8-9-1761: Dirk van Schuppen bij dode van Geertje Everts, zijn moeder, 145 fol. 45.

12-1-1768: Het testament van Dirk van Schuppen bevestigd, 145 fol. 69.

21-11-1768: Dirk van Gein, kleermaker, bij overdracht door Dirk van Schuppen na koop voor f 320.- Karolus, 145 fol. 70. N.B. HS.: 1761 (!).

18-9-1786: Rudolf van Gein, gehuwd met Jansje Hendriks, bij overdracht door Dirk, zijn vader, weduwnaar van Jansje Hendriks, die in het huisje woont, en zal zijn vader voor zijn leven onderhouden en na diens dood Frans Slotboom, zijn neef, uitkopen met f 30.- en de broers en zusters van Frans, die afstand deden van de nalatenschap van hun grootmoeder, elk f 1.-, 146 fol. 152-154.

5-6-1789: Rudolf, enige zoon van Dirk van Gein, met ledige hand, 145 fol. 70.

9-2-1793: De overdracht van 1786 bevestigd, 146 fol. 153-154.

18-9-1793: Rudolf van Gein bij overdracht door Dirk, zijn vader, 146 fol. 169v-170.

27B. Een groot en een klein huisje met de grond.

20-7-1678: Hendrik Fransz. Roes, 148 fol. 139.

23-2-1680: Gerard Jansz. bij overdracht door Hendrik Fransz. Roes, 148 fol. 139.

Het leen 27B gesplitst in 27D en 27E.

27D. Een grote huizing met slijkgrond, hoven, boomgaard en toebehoren.

23-2-1680: Hendrik Jansz., 143 fol. 36.

29-1-1701: Hendrik Slok, onderschout van Veenendaal, bij dode van Hendrik Jansz., zijn schoonvader, 143 fol. 36.

Het leen 27D gesplitst in 27F en 27G.

27F. De helft van een schuur en tabaksland aan de noordzijde, voor breed achter de schuur 3 roeden en achter 25 voet, voor op 't tabaksland 5 roeden en achter 4 roeden en 5 à 6 voet Utrechtse maat, aan de Middelbuurt, strekkend van de veengriftdijk tot Willemijn Snoekeveld en Maaïke Stip, weduwe Snoekeveld, zuid: weduwe Bolderman (1740: Hendrik van Brakel; 1773: Johan van Brakel), noord: weduwe Nikolaas Evertsz. van Veldhuizen, Willemijntje Snoekeveld en weduwe Snoekeveld (1773: Dirk van Gein; 1807: Rudolf van Gein), met recht van overpad over het eerste perceel, behorend aan zijn vader, (1740: over het perceel van Hendrik van Brakel), (1799: in de Nieuwebuurt), (1807: zijnde een woon- en werkhuis met schuur en ca. 100 roeden tabaks- en hofland in de Middelbuurt, west: de gemene weg, oost: Cornelis Groeneveld c.s.).

2-2-1733: Sander Slok, onderschout van Veenendaal aan de Gelderse zijde, gehuwd met Willemijntje Everts, bij kaveling met Hendrik Slok, zijn vader, weduwnaar van Elisabeth Stip, 144 fol. 22v-23.

3-8-1740: Jacob de Kuiper bij overdracht door Sander Slok na koop voor *f* 1200.-, 144 fol. 66v.

6-8-1740: Belast voor Jan Bos te Alkmaar met *f* 24.- Karolus door Jacob de Kuiper en Cornelia Klomp, diens vrouw, te lossen met *f* 800.-, 144 fol. 67.

28-8-1749: Evert Winkelman bij dode van Jacob de Kuiper, eerste man van zijn vrouw, 144 fol. 122.

7-5-1773: Abraham van Engelenburg bij overdracht door Evert Winkelman na koop voor *f* 1186.-, waarna belast voor Nikolaas Pannekoek met *f* 35.- Karolus, te lossen met *f* 1000.-, 145 fol. 97-98v.

10-6-1789: Jannetje de Waal, gehuwd met Jan Otten Ruisewijk, eerder weduwe Abraham van Engelenburg, hebben H.H.Pannekoek gelost, 145 fol. 98.

9-8-1773: Jochem van Stemfoort voor Jannetje de Waal bij dode van Abraham van Engelenburg, haar man, 145 fol. 102.

13-8-1783: Jannetje de Waal, gehuwd met Jan Otten, te Ede, te komen op de drie kinderen van Jochem van Stemfoort, weduwnaar van Lidia van Engelenburg, haar dochter, bevestigd door Cornelis de Waal en Jacob Verburg, 145 fol. 150.

10-6-1789: Jacob Verburg voor Jannetje de Waal met ledige hand, 145 fol. 102.

11-9-1793: Jannetje de Waal met ledige hand, 145 fol. 102v.

27-12-1799: Jannetje de Waal, weduwe Jan Otten, wonend te Stichts Veenendaal, te komen op Abraham van Stemfoort, haar kleinzoon, die Pieter van Stemfoort, zijn broer, *f* 1300.- of de helft van de waarde zal betalen, 146 fol. 212.

11-2-1807: Abraham van Stemfoort, gehuwd met Gerbera van Dolder, kopen van Jannetje de Waal, weduwe Jan van de Ruisewijk, voor *f* 980.-, bevestigd door Jan en Rijk de Waal, haar neven, 146 fol. 248v-249v.

27G. Huis, hof en tabaksland (1785: 2 morgen aan de Middelbuurt) in Veenendaal aan de Gelderse zijde, strekkend voor van de veengriftdijk tot Willemijntje Snoekeveld, zuid: weduwe Bolderman, noord: Sander Slok, voor breed achter het huis 3 roeden, achter 25 voet, voor op het tabaksland 5 roeden en achter 4 roeden 5 à 6 voet Utrechtse maat.

16-12-1737: Johan Hendrik van Brakel bij overdracht door Hendrik Slok, 144 fol. 51.

20-1-1785: Belast voor de onmondige kinderen van Salomo Heijmans met *f* 12.- door Johan van Brakel en Antje Rademaker, diens vrouw, te lossen met *f* 300.-, bevestigd door Mordechai en Michiel Heijmans, 145 fol. 159v-160.

16-7-1789: Hendrik van Brakel, oudste zoon, voor Johan Hendrik van Brakel, zijn vader, met ledige hand, 144 fol. 51v.

16-2-1791: Hendrik van Brakel, oudste zoon, bij dode van Johan Hendrik, zijn vader, die † 13-1-1790, 146 fol. 135-136.

5-12-1793: Hendrik van Brakel met ledige hand, 146 fol. 135.

27E. Een goed (1682: huis, hof; 1724: boomgaard, weide, bouwland en slijkgrond; 1682: groot 3½ ; 1776: ca. 4; morgen land), (1724: oost: de gemene grift, zuid: Jan Gijsbertsz., west: Elias de Ridder, noord: de molenaar van de nieuwe molen), (1745: zuid: Sander Slok, getaxeerd op *f* 3000.- Karolus), (1760: in Veenendaal).

23-2-1680: Alexander van Grootveld, 148 fol. 139.

19-1-1682: Alexander van Grootveld, 148 fol. 139.

4-4-1696: Maas Dirksz., 143 fol. 121.

25-11-1704: Het testament van Maas Dirksz. en Neeltje Lamberts, zijn vrouw, bevestigd, 143 fol. 53v.

4-12-1724: Dirk Maassen van Ede voor Neeltje Lamberts van Hardeveld, zijn moeder, bij dode van Maas Dirksz. van Ede, zijn vader, 143 fol. 121.

16-1-1745: Antonie van Ede bij dode van (Neeltje) Lamberts van Hardeveld, zijn moeder, na kaveling, 144 fol. 97v.

11-12-1754: Het testament van Antonie van Ede te Ede bevestigd, 145 fol. 22.

28-10-1758: Jochem de Bijl bij dode van Antonie van Ede, zijn zwager, 145 fol. 30.

6-5-1760: Antonie Brand van Ede bij overdracht door Jochem de Bijl, zijn zwager, na koop voor *f* 4000.- Karolus, 145 fol. 37.

24-2-1790: Maas van Ede, gehuwd met Jannetje van Dikkenburg, bij dode van Antonie Brand van Ede, zijn broer, gehuwd met Jantje van Amerongen, volgens kaveling d.d. 13-6-1776, 146 fol. 108-112.

28-11-1793: Maas van Ede met ledige hand, 146 fol. 111.

27C. Een goed (1705: een halve huizing met twee weitjes daarachter en de grote en kleine gerechtigheid, genaamd Bleijck, waarvan Albert Stek de andere helft heeft, en een stuk veengrond in de Sack, oost: erven domheer Wijk, west: Albert Stek, zuid: weduwe secretaris Jacob Bouwmeester, noord: Hendrik Slok).

19-1-1682: Johan van Grootveld, 148 fol. 139.

20-1-1682: Johan van Grootveld mag beschikken, 148 fol. 139.

16-5-1705: Johanna Maria Machteld van Zijl bij dode van Johan van Grootveld, haar man, 143 fol. 55.

Het leen 27C gesplitst in 27H en 27I.

27H. Een huizing, (1781: hof) en bleek, (1781: zijnde nu tabaksland) in Veenendaal aan de Gelderse zijde (1781: in de Middelbuurt), oost en zuid: de leenman, west: de gemene veengrft, noord: Hendrik Slok.

16-5-1705: Justus Stek bij overdracht door (Johanna) Maria Machteld (van Zijl) na koop, 143 fol. 56.

25-4-1707: Jan Tonisz. te Ede in de buurschap Doesburg bij overdracht door Justus Stek na koop, 143 fol. 61.

30-4-1722: Lubbert Jansz. bij dode van Jan Tonisz., zijn oom, 143 fol. 117.

7-5-1722: Dirk Klomp bij overdracht door Lubbert Jansz., waarna overdracht aan Sander van Zetten voor Heiltje Wakker, weduwe Govert Bolderman, diens moeder, na koop, 143 fol. 117v-119.

26-1-1730: Evert van Veldhuizen voor Dirk Albertsz. Bolderman, zijn neef, onmondig, 143 fol. 129.

15-4-1747: Hulde van Dirk Albertsz. Bolderman, die buitenslands was, bij dode van zijn oom na verzuim, 144 fol. 111.

25-7-1748: Jan van Schoonhoven bij overdracht door Dirk Albertsz. Bolderman, wonend in het Rhenense veen aan de Gelderse zijde, na koop voor f 950.- Karolus, 144 fol. 116.

21-12-1765: Hendrik van Schoonhoven bij dode van Jan, zijn vader, 145 fol. 63.

17-4-1781: Nikolaas van der Poel, gehuwd met Cornelia van Schoonhoven, bij dode van Hendrik van Schoonhoven, zijn schoonvader, gehuwd met Anna Verhoef na kaveling d.d. 5-5-1777, 145 fol. 138-139v.

2-9-1789: Nikolaas van der Poel met ledige hand, 145 fol. 138v.

28-11-1793: Nikolaas van der Poel met ledige hand, 145 fol. 138v.

27I. Een stuk (1747: weide- en) veenland (1747: in Veenendaal aan de Gelderse zijde), groot ca. 3 morgen, in de Sack, oost: de heer Van Wijk (1747: Dirk Klomp), zuid: weduwe Bouwmeester (1747: Cornelis van Burken), noord: Hendrik Slok (1747: Sander Slok en weduwe Nikolaas de Waal), west: de heersteeg.

20-6-1715: Daniel van der Burch voor Wilhelmina Hendrika van Grootveld, zijn vrouw, bij dode van Johanna Machteld van Zijl, haar moeder, 143 fol. 97v-98.

23-10-1747: Jochem de Bijl en Evert Bos bij overdracht door Daniel van der Burch voor Wilhelmina van Grootveld, diens vrouw, na koop voor f 415.- Karolus, 144 fol. 113.

5-2-1770: Antonie de Bijl bij dode van Jochem, zijn vader, 145 fol. 74.

17-2-1790: Antonie de Bijl met ledige hand, 146 fol. 107.

19-2-1794: Antonie de Bijl met ledige hand, 146 fol. 107.

WOUDENBERG

28. De tiende van Besselenaard, grof en smal, (1495: hoog en laag), gelegen tussen 't Woud en Hamersveld, (1621: in het kerspel Leusden).

9-1-1439: Arnout van Hamersveld bij overdracht door Jacob Nennynck Hendriksz., beleend door Otto van Scherpenzeel, 107 fol. 7v blad.

17-5-1495: Wouter Gozewijnsz. voor het klooster Sint Agatha van de regulieren van Sint Barbara, waarin zuster Yke, dochter van Arnout Hubertsz., die aankwam van Arnout Arnoutsz., haar neef, 107 fol. 25.

10-11-1495: Gerard Antonsz. van Hamersveld bij dode van Arnout van Hamersveld, zijn neef, 107 fol. 25.

10-12-1597: Gerard van Speulde te Amersfoort voor Remburg, zijn dochter, bij overdracht door Albert Tonisz., die aankwam van diens vader, 141 fol. 68v-69.

24-10-1621: Rutger Poeyt bij dode van Remburg van Speulde, zijn moeder, 141 fol. 144v-145v.

15-7-1678: Gerard Josef van Blokland, 143 fol. 43.

Het leen 28 gesplitst in 28A en 28B.

28A. Een deel van het leen, oost: de dwarssloot van Wouter Cornelisz. (1734: van Tonis Woutersz.), zuid: Klein Ronselaar, west: de Alantse weg, noord: de Aschatter of Moorsterbeek.

16-11-1702: Rijk Jansz. bij overdracht door Erasmus Goudover voor Gerard Josef van Blokland, heer van Giessen, 143 fol. 43.

16-1-1721: Hendrik Rijksz. bij dode van zijn vader, 143 fol. 113v-114.

13-3-1734: Wouter Gijsbertsz. voor Cornelis Jansz., zijn 'schoonzoon', onmondig, bij dode van Jan Rijksz., diens vader, 144 fol. 28v-29.

4-6-1782: Jacob Jansz. van Besselenaard bij overdracht door Cornelis Jansz. van Besselenaard, zijn broer, te Utrecht na kaveling d.d. 9-11-1781, 145 fol. 143.

5-1-1790: Jacob Jansz. van Besselenaard mag beschikken, 146 fol. 83v-84v.

25-1-1790: Jacob Jansz. van Besselenaard bepaalt bij zijn huwelijk met Hendrikje Alberts Voskuil, dat de langstlevende f 500.- zal hebben, bevestigd door Tonis Albertsz. Voskuil, haar broer, te Amersfoort, 146 fol. 99v-102v.

5-6-1790: Jacob Jansz. van Besselenaard met ledige hand, 145 fol. 143.

19-9-1793: Jacob Jansz. van Besselenaard met ledige hand, 145 fol. 143v.

28B. Een deel van het leen, (1709: in het oude gerecht van Woudenberg; zuid: Wouter Cornelisz. met de hofstede Klein Ronselaar, noord: Rijk Jansz. met Taijland, west: de Alants dijk, oost: Klein Ronselaar).

16-11-1702: Wouter Cornelis van Voskuilen, 143 fol. 71v.

5-2-1709: Evert van Voskuilen bij dode van Wouter, zijn vader, 143 fol. 71v-72.

5-1-1717: Adriaan Dirksz. van Voskuilen bij overdracht door Evert Woutersz. van Voskuilen, 143 fol. 101v-102.

28-7-1732: Tonis Woutersz. van Voskuilen bij dode van Adriaan van Voskuilen, zijn schoonvader, 144 fol. 15v-16.

22-1-1738: Willem Hendriksz. bij dode van Tonis Woutersz. van Voskuilen na kaveling, 144 fol. 52v.

24-3-1742: Wouter Gijsbertsz., gehuwd met Cornelia Cornelis van den Hove, bij overdracht door Willem Hendriksz. Coldert, gehuwd met Grietje Rutten Boersen, 144 fol. 72.

8-7-1773: Gijsbert Woutersz. bij dode van Wouter Gijsbertsz., zijn vader, 145 fol. 100.

31-8-1774: Willem Govertsz. Renes voor Jan, zijn zoon, onmondig, bij overdracht door Gijsbert Woutersz., 145 fol. 110.

23-12-1789: Jan Renes met ledige hand, 145 fol. 110.

12-12-1793: Willem Govert van Renes bij overdracht door Jan, zijn zoon, die abusief beledend was, 146 fol. 178.

29. 2 morgen in Pangelaarshoeve, oost: de zeedijk, west: de Wetering, noord: Willem Arnoutsz., zuid: Gijsbert Arnoutsz., (1474: vermeerderd met 2 morgen in dezelfde hoeve in het kerspel Woudenberg, oost: Doyenstok, zuid: erven Willem Hendriksz., west: de Weteringse dijk, noord: Pieter uten Bongerd; 1477: vermeerderd met 10 morgen in dezelfde hoeve, noord en zuid: Willem Arnoutsz.).

28-12-1466: Hendrik van Wolfswinkel voor Margaretha, dochter van Arnout van Schaffelaar, gehuwd met Gijsbert Jan Evertsz., bij overdracht door Govert van de Kuile en Aleid, diens

vrouw, met lijftocht van Margaretha op 4 morgen en op 100 Bourgondische schilden alias klinkerts, 107 fol. 12v-13.

6-4-1474: Cornelis van Glinthorst voor Geertruida, zijn dochter, bij overdracht door Otto van Wolfswinkel voor Margaretha, gehuwd met Gijsbert Evertsz., met 2 morgen, 107 fol. 2 en 1 blad.

23-7-1475: Lijftocht van Else, gehuwd met Elias Willemsz., op 8 enkele gouden Rijnse gulden op zijn leen van Pangelaarshoeve, 107 fol. 25v.

10-2-1477: Willem Sandersz. voor Machteld, zijn vrouw, bij dode van Gijsbert Jan Evertsz., haar broer, met lijftocht van haar man, op 4 morgen, bevestigd door Dirk van Scherpenzeel, 107 fol. 12.

6-2-1484: Elis Willemsz. bij dode van zijn moeder met 12 morgen, 107 fol. 18v.

...-14...: Rutger Herbertsz., als getuige vermeld 1466-1472, 107 fol. 13 en 6v.

22-4-1482: Gijsbert Voet voor Wouter van der Maat bij overdracht door Rutger Herbertsz. voor Weim, diens vrouw, met 2 morgen, 107 fol. 16, Nationaal Archief, Familie Heereman van Zuydtwijck, inv.nr. 2279.

30. Huis, hof, hofstede en 8 morgen, genaamd Pangelaarshoeve, 4 morgen en nog 4 morgen op de wetering in het kerspel Woudenberg, oost: de zeedijk, zuid: Johan Tonisz. c.s., west: Koevoetskamp met de Weteringse dijk, noord: het convent St. Agatha te Amersfoort.

17-6-1603: Clemens van Davelaar voor Marietje van Blokland, weduwe Gerard van Davelaar Clemensz., zijn moeder, met het geheel in drie akten, 141 fol. 91.

26-8-1612: Gerard de Cruif voor Arnout van Zuilen van Nijeveld tot Geerestein, heer van Teckop, neef van de leenheer, bij overdracht door Christoffel van Blokland voor Marietje van Blokland, weduwe Gerard van Davelaar, diens zuster, bevestigd door Clemens, Cornelis en Antonie van Davelaar, haar zoons, na koop en mag beschikken, 141 fol. 114-116.

27-4-1633: Hendrik Blanken te Tiel voor Gijsbert van de Pol bij dode van Arnout van Zuilen van Nijeveld, heer van Geerestein, 141 fol. 193v-194, 143 fol. 131v.

31. 9 morgen op Ekris in Woudenberg met getimmerte, hout en toebehoren (1613: met huis en hof daarop), beiderzijds: de leenman met Hadewig, zijn moeder, Gerard en Gijsbert, zijn zoons, en zijn dochters.

...-14...: Reiner Cruve, als getuige vermeld 1466, 107 fol. 13.

5-10-1486: Jacob Cruve bij dode van Reiner Cruve, zijn vader, 107 fol. 21.

...-15...: Jacob Cruif, als getuige vermeld 1572, 141 fol. 95v.

7-1-1613: Willem de Cruif bij dode van Jacob de Cruif, zijn vader, 141 fol. 116.

23-11-1614: Ernst Taets van Amerongen bij overdracht door Jacob Jacobsz., Steven Rijksz. voor Marietje Jacobsdr., diens vrouw, Evert Gerardsz. voor Metje Jacobsdr., diens vrouw, ook voor Aaltje, dochter van Pieter Willemsz. en wijlen Jannetje Jacobsdr., hun nicht, en de kinderen van wijlen Willem Jacobsz., die aankwam van wijlen Jacob de Cruif, 141 fol. 122v-123.

26-9-1618: Walraven van Waardenburg voor Beatrijs Mulart bij dode van Ernst Taets van Amerongen, haar man, 141 fol. 132v-133.

3-2-1620: Rutger van Boetselaer tot Tautenburg voor Jacob Taets van Amerongen, vrijheer van Giessenburg, Nieuwerkerk enz., te Utrecht bij dode van Ernst Taets van Amerongen, diens broer, 141 fol. 137v-138v.

19-9-1623: Frans van Triest, schout van Woudenberg, voor Cornelia van Drenkwaard, vrijvrouwe van Giessenburg, Nieuwerkerk, Natendaal enz., te Utrecht voor Maria Anna Katha-

rina Taets van Amerongen, haar dochter, onmondig, bij dode van Jacob, haar vader, 141 fol. 147v-148v.

32. 2 morgen in het kerspel Woudenberg in het Verloren land (1516: op de Lichtenbergse wetering), (1703: behorend tot het goed Lichtenberg), oost: de zeedijk, west: de Wetering (1603: de leenman), noord: Sar Elizsz. (1603: de leenman; 1737: heer van Lichtenberg), zuid: Jacob van Kolfshoten (1603: zuid: erven Cornelis Reinersz. en Pieter van Schonenberg), (1603: west: de leenman).

...-14...: Mor Elizsz. voor de dochter van Jan Govertsz., zijn vrouw, 107 fol. 1 blad.

21-3-1516: Dirk Albertsz. voor Katharina, dochter van wijlen Johan, natuurlijke zoon van Govert van Scherpenzeel, vader van Gerard van Scherpenzeel alias Palinck, leenheer, 141 fol. 86v-87.

4-6-1603: Hendrik van Meholt bij overdracht door Reier Hendriksz. na koop, 141 fol. 87v-88.

3-5-1616: Johan Georg van Polnitz bij overdracht door Hans Wildt voor Hendrik van Meholt te Utrecht, 141 fol. 125v-126v.

29-4-1624: Arnout van der Hell voor Hans Bruin van Polnitz, zijn neef, onmondig, bij dode van Johan Georg, diens vader, 141 fol. 148v-149.

22-12-1641: Gerard Bernard van Pelnitz bij dode van Jurriaan van Pelnitz, zijn vader, na verzuim en mag verkopen, 141 fol. 215.

5-7-1644: Simon van Weerdenburg, schout van Woudenberg, voor Thomas Stakenbroek, luitenant-generaal van de kavalerie in Staatse dienst, gouverneur van de stad Grave, bij overdracht door Dirk Lubbertsz. Vluck, secretaris van Woudenberg, voor Petronella van Hell, weduwe Johan Jurriaan van Pelnitz, voor Gerard Bernard van Pelnitz, haar zoon, 141 fol. 219v-220.

10-11-1658: Simon van Oosterhoff, penningmeester van Eemland, voor David van Marlot, heer van Bavoy, bij koop van de crediteuren van wijlen Thomas Stakenbroek te Utrecht, 142 fol. 21.

16-9-1687: Gijsbert van Wolfswinkel, gewezen schout van Woudenberg, voor Anna Katharina van Marlot, gehuwd met Jacob van Rhenen, heer van Lichtenberg en de Oudenhoven, luitenant-kolonel in Staatse dienst, bij dode van David, haar vader, 143 fol. 1.

24-10-1702: Hubert Cornelis van Wolfswinkel voor Agneta Deutz, vrouwe van Hofdijk, zoals Anna Katharina van Marlot, 143 fol. 44.

24-10-1702: Hubert van Wolfswinkel voor mr. Johan Deutz, vrijheer van Assendelft, Assumburg, heer van Heemskerk, Hoogdorp en Noordorp, schepen van Amsterdam, bij dode van Agneta Deutz, vrouwe van Hofdijk, waarna overdracht aan Frederik Heereman, heer van Zuidwijk, 143 fol. 45-46v.

8-6-1703: Matthijs Lagerweij, secretaris van Woudenberg, voor Maria Odilia de Gruyter te Lichtenberg bij overdracht door Frederik Heereman, heer van Zuidwijk, waarna belast (samen met het goed Lichtenberg) voor Johan Pith met f 12000.- ook op leen van Geerestein, 143 fol. 25 en 52, Register Geerestein, fol. 93-94.

31-8-1707: Hendrik van Hees, procureur bij het Hof van Utrecht, curator, bij dode van Odilia (!) Gruyter te Lichtenberg, 143 fol. 62.

5-12-1707: Jan Tijssen van Ginkel bij koop, 143 fol. 63.

11-6-1737: Lambert van Ginkel bij dode van Jan, zijn vader, 144 fol. 50.

1-8-1771: Feijs Tijssen van Kolfshoten bij dode van Lambert Jansz. van Ginkel volgens testament d.d. 10-11-1763, 145 fol. 85.

19-12-1772: Cornelis Barten Blauwendraat bij overdracht door Feijs Jansz., zijn zwager, gehuwd met Simentje, na koop d.d. 18-5-1771, 145 fol. 94.

27-4-1773: Feijs van Kolfshoten bij overdracht door Cornelis Blauwendraat na koop voor f 3915.-, 145 fol. 96.

18-1-1790: Feijs van Kolfshoten met ledige hand, 145 fol. 96.

8-1-1794: Feijs van Kolfshoten met ledige hand, 145 fol. 96v.

Getuigen bij leenakten van Scherpenzeel, van wie geen belening bekend is:

1425: Tonis Lambertsz.

1439: Gene van den Broek

1467: Johan van der Rijt

1470: Arnout Arnoutsz. van Hamersveld

1474: Coman Andries

1475-1491: Gijsbert van Lambalgen

1476-1481: Andries Heetveld

1478: Anton Hubertsz.

1476-1479: Hein Quint

1516: Arnout Eliasz., koster van Woudenberg

1520-1521: Jan van Voorst, drost

1530: Dirk van Langelaar

1541: Pieter Hendriksz.

1542-1555: Maarten van Wolfswinkel

1555: Mon Willemsz.

1562-1572: Jan Pietersz.

1562-1592: Melchior Evertsz., schout van Scherpenzeel

1568: Dirk Gerardsz. van Malsen

1574: Nikolaas Bode

1583: Nikolaas van Ruwinkel alias Baede

1585-1587: Frans Andriesz., burger van Amersfoort

1597: Johan Scholten

1608-1612: Cornelis Jansz. Wildeman

II. DE TIJNSEN

RENSWOUDE

33. De helft van Abbelaar, waarvan Pieter Bot de andere helft heeft, in het gerecht Renswoude in het kerspel Rhenen met eggen en einden, hoog en laag, water en weide, broek en heide, belast met een tijns van een ‘oud Vlaams’.

25-3-1489: Arnout Geijssen bij dode van Lubbert Valk, zijn oom, 107 fol. 27v.

29-6-1492: Arnout Geijssen zoals zijn oom, 107 fol. 33.

SCHERPENZEEL

34. Het goed (1499: en erf) te Glashorst in het kerspel Scherpenzeel (1491: hoog en laag, water en weide, bos en heide; 1499: met land en zand, eggen en einden, broek en heide, water en weide; belast met een schepel rogge en een mud raapzaad); 1499: verminderd tot een half mud; voor de kerk van Scherpenzeel; 1555: oost: St. Barbarakamp met de Wittenbergse wetering, west: Vlastuin, zuid: Lambalgen en het

Koudijs met de heerstraat, noord: Wittenberg¹, (1485: belast met een tijns van een oud 'cleicken').

...-14...: Gerard van Glashorst, als getuige vermeld z.j., 107 fol. 9v.

21-3-1467: Belast voor Hendrik van Glashorst door Zweder van Glashorst, zijn vader, met *f* 8.- jaarlijks na kaveling, te lossen door Gijsbert van Glashorst binnen acht jaar na de dood van Zweder, 107 fol. 18.

7-4-1485: Belast voor Albert Dier Willemsz. voor het regulierenklooster buiten Amersfoort, genaamd de Birt, met 15 gouden Rijnse guldens door Tonis van Glashorst, gehuwd met Geertruida, te lossen met *f* 300.- gouden Rijnse guldens en de achterstal van *f* 37.50, 107 fol. 19.

...-14...: De rente is gelost, 107 fol. 19.

7-1-1486: Belast voor Gijsbert Voet voor het altaar van OLV. en Barbara in de kerk van Scherpenzeel met *f* 6.- Rijns en een half malder raapzaad, Amersfoortse maat, door Antonis van Glashorst, gehuwd met Geertruida, de *f* 6.- te lossen 1:20, 107 fol. 20v.

2-4-1491: Pieter van Westerbeek voor Berta van Glashorst, zijn vrouw, bij overdracht door Anton van Glashorst, haar broer, bevestigd door Geertruida, diens vrouw, waarna overdracht aan Arnout Moey, die ook *f* 6.- Rijns en *f* 15.- Rijns mag lossen, waarna belast met 20 gouden Rijnse guldens voor Geertruida, dochter van Gerard Bierdrenker, zijn vrouw, te lossen met *f* 400.-, bevestigd door Hendrik van Schaik, 107 fol. 23. Deze akten zijn recto doorgehaald.

31-1-1491: Anton van Glashorst bij overdracht Adriaan Johan Evertsz. voor Elisabeth, dochter van Hendrik van Glashorst, diens vrouw, met de helft van *f* 8.- Rijns jaarlijks, 107 fol. 23.

30-3-1491: Arnout Moey bij overdracht door Anton van Glashorst, die aankwam van Elisabeth, dochter van Hendrik van Glashorst, gehuwd met Adriaan Jan Evertsz., met *f* 4.-, 107 fol. 24.

19-2-1491: Arnout Moey bij overdracht door Anton van Glashorst en Bette van Glashorst, gehuwd met Pieter van Westerbeek, zijn zuster, met Glashorst, *f* 6.- Rijns voor de kerk van Scherpenzeel en *f* 15.- Rijns voor de heren bij de Birkt, belast met een schepel rogge en een halve mud raapzaad voor de kerk, 107 fol. 24.

13-3-1491: Arnout Moey bij overdracht door Anton Rudolfsz. voor Foeyse, dochter van Hendrik van Glashorst, diens vrouw, met haar deel van *f* 8.- Rijns, 107 fol. 24.

20-3-1491: Arnout Moey bij overdracht door kerkmeesters en 'oudermannen' van de kerk van Scherpenzeel met *f* 6.- jaarlijks uit Glashorst, 107 fol. 24 en 5v blad.

29-11-1499: Lumen Arnout Moeyz. bij dode van Arnout Moey, zijn vader, 107 fol. 27v.

23-4-1555: Anton Albertsz. bij overdracht door Frederik, zoon van Hertger de Verwer, en Agneta, weduwe Hertger de Verwer, diens moeder, bevestigd door Wouter Hertgert, haar zoon, met twee vierde delen zoals Hertger half verkreeg bij overdracht door Albert Lumansz. en Belie, diens vrouw, en zoals Anton Albertsz. de andere helft verkregen had bij overdracht door Jan Hendriksz. alias Lunsse en Gijsbert Pietersz. met lijftocht van Maria, dochter van Gijsbert Willemsz., zijn vrouw, op de helft, omdat mede van haar goed gekocht is, te komen op hun vier kinderen met een dubbel kindsdeel voor de oudste, 141 fol. 73-76v.

10-6-1566: Albert Tonisz. bij dode van zijn vader ook voor zijn broers en zusters met lijftocht van Maria, dochter van Gijsbert Willemsz., zijn moeder, op de helft, 141 fol. 81v-83.

27-1-1613: Lijftocht van Cunera Govertsdr., gehuwd met Anton Albertsz., en mogen beschikken, welke akte door is gehaald, omdat later vermaakt is, 141 fol. 117-118v.

---

¹ HS.:Wittenhorst (!)

27-1-1613: Wederzijdse lijftocht van Cunera Govertsdr. en Anton Albertsz., haar man, te komen op Albert en Govert, hun zoons, of Gerritje en Govertje, hun dochters, met een voordeel van *f* 500.- voor de oudste, bevestigd door Gerard Arnoutsz., 141 fol. 120-121v.

20-7-1626: Albert Tonisz. bij dode van Anton Albertsz., zijn vader, met lijftocht van Cunera Govertsdr., zijn moeder, 141 fol. 164.

10-10-1674: Arris Albertsz. en Andries Cornelisz. van 't Willaer voor Albert Antonsz. van Glashorst, onmondig, bij dode van Tonis Albertsz. van Glashorst, diens vader, met drie lenen, 142 fol. 61v-62.

Het leen 34 gesplitst in 34A, 34B, 34C, 34D, 34E, 34F, 34G, 34H, 34J, 34K en 34L.

34A. Een hofstede, gesplitst van Glashorst, oost en zuid: de gemene heerstraat, west en noord: Glashorst, bewoond door Adriaan Cornelisz.

7-4-1625: Johan Sandersz. Wolfswinkel bij overdracht door Anton Albertsz. Glashorst, 141 fol. 152v-153v.

20-7-1626: Willem Wolfswinkel bij dode van Johan, zijn vader, waarna overdracht aan Albert Tonisz. Glashorst, 141 fol. 162v-163v.

34B. Een stuk heetveld, groot ca. 6 morgen, (1699: waarin een bijenveld; 1745: verminderd tot ca. 4 morgen in Oostindië; 1755: met boomgewas daarop), oost: erven Maaïke van Geitenbeek (1745: Gerard van der Vliert), zuid: de Woudenbergse weg, west: Vlastuin (1703: de leenheer; 1745: met de wal), noord: het pad naar Amersfoort (1703: de dijk van de gemene erven van Glashorst; 1745: Willem Hoogland).

15-2-1695: Anton Pietersz. Doornweerd voor Anna Alberts van Glashorst, zijn vrouw, bij overdracht door Albert Antonsz. van Glashorst, 143 fol. 14 en 10. N.B. De laatste akte is niet af.

2-1-1699: Anton Pietersz. Doornweerd draagt de leenheer voor Anna Tonis (!) van Glashorst, zijn vrouw, de eikenwal met heide en sloten tussen het erf Glashorst en de middelweg van Vlastuin over na koop d.d. 27-11-1698, 143 fol. 28 en 30.

3-1-1699: Belast voor Pieter Dirksz. Doornweerd, zijn vader, met *f* 20.- en Filips Doornweerd met *f* 20.- door Anton Pietersz. Doornweerd, hun zoon en broer, voor Anna van Glashorst, diens vrouw, te lossen met *f* 1000.-, 143 fol. 29.

9-1-1703: Willem van de Vliert en Neeltje Brouwers, zijn vrouw, bij overdracht door Anton Pietersz. Doornweerd, na koop d.d. 19-12-1702 voor *f* 450.- Karolus, 143 fol. 48.

24-6-1745: Cornelis de Wilde bij decreet zoals Willem van de Vliert, 144 fol. 98v-99.

15-11-1745: Wouter Scheurman bij overdracht door Cornelis de Wilde bij koop voor *f* 410.- 10 stuiver, 144 fol. 103.

4-4-1755: Hannes Jansz. van Manen bij overdracht door Wouter Scheurman bij koop voor *f* 510.- 10 stuiver, 145 fol. 24.

24-11-1789: Hannes van Manen met ledige hand, 145 fol. 24v.

11-12-1793: Hannes van Manen met ledige hand, 145 fol. 24v.

34C. Huis en hof met twee kampen daarachter en twee erfpachthoven daarnaast, oost: Glashorsterdijk, west: de gemene weg, noord: Dirk van Manen, zuid: de hof van 't Hoogland, verminderd tot huis en hof.

3-2-1738: Tonis Albertsz. van Glashorst ook voor Maria en Jantje van Glashorst, zijn zusters, bij dode van Albert Antonsz. van Glashorst, zijn vader, 144 fol. 56v-57.

Van 34C is 34M afgesplitst.

34M. Twee kampen en twee erfpachthoven, gebruikt door Jacob Jansz. en Jan Brenn, in Glashorst, oost: Glashorsterdijk, west: de gemene weg naar Woudenberg, (1771: naast de Holevoet, waarvan drie hoekjes leenroerig zijn; 1793: waarop een huisje is gebouwd en een derde erfpachthof is uitgegeven aan Willem Govert van Renes).

3-2-1738: Thijs Jansz. van Ginkel bij overdracht door Anton Albertsz. van Glashorst ook voor Maria, Antonia, Jantje en Judith van Glashorst, diens zusters, na koop voor *f* 1400, 144 fol. 57v-58.

19-4-1771: Thijs Jansz. van Ginkel met lijftocht van Simentje Jans, zijn vrouw, volgens huwelijksvoorwaarden d.d. 6-1-1753, 145 fol. 84.

10-8-1771: G(erard) Maesen van Seumeren, secretaris van Scherpenzeel, voor Simentje Jans bij dode van Thijs Jansz. van Ginkel, haar man, 145 fol. 86.

10-6-1790: Simentje Jans, weduwe, met ledige hand, 145 fol. 86.

31-7-1793: Herman Jansz. van Ginkel bij dode van Thijs Jansz. van Ginkel, zijn broer, en Simontje Jansdr. van Lambalgen, diens weduwe, ook voor de medeërven, waarna overdracht aan Cornelis Overeem na koop, 146 fol. 163-164 en 167v-169.

34D. De gedeelten land zowel hooi- als weiland, heetveld en een vierde deel van de steeg of weg van Scherpenzeelse weg tot het erf Vlastuin, en de helft van het Lange dorp, gesplitst van Jantje Alberts van Glashorst, en de helft van de Kuil en een deel van het heetveld, oost: de grote Scherpenzeelse wetering en Jantje Alberts van Glashorst, west: de steeg, noord: Vlastuin.

15-2-1695: Cornelis Albertsz. van 't Willaer voor Hermtje, dochter van Willem van Wolfswinkel, zijn vrouw, bij overdracht door Albert Antonsz. van Glashorst, 143 fol. 12.

3-12-1732: Gerard Teeseling voor Cornelis Teeseling, zijn neef, postuum geboren en onmondig, zoals Johanna Cornelisse van 't Willaer, diens moeder, die aankwam van Cornelis Albertsz. van 't Willaer, 144 fol. 11.

27-3-1745: Gerard Teeseling voor Dirkje Teeseling, zijn nicht, bij dode van Cornelis, haar broer, 144 fol. 95.

Van nr. 34D zijn 34N, 34O, 34P, 34Q en 34R afgesplitst.

34N. Een stuk heetveld van Glashorst, oost: kinderen Andries Cornelisz. van 't Willaer, zuid: de gemene weg en sloot, beide behorend aan de gemene geërfdn van Glashorst, west: de sloot en weg, behorend aan het huis Scherpenzeel, noord: weduwe Arris Albertsz. van 't Willaer.

25-1-1700: Gijsbert Jacobsz. van Koudijs bij overdracht door Cornelis Albertsz. van 't Willaer zoals 15-2-1695, 143 fol. 33.

5-2-1709: De heer van Scherpenzeel koopt van Gijsbert Jacobsz. van Koudijs voor Gerritje Rutgers van Ginkel, diens vrouw, een weg, strekkend van de middelweg van Glashorst tot Jantje Boers met een kromme hoek lopend met sloten beiderzijds van de dijk van Glashorst

als ook de wal, strekkend langs de oude weg van Vlastuin, gaande van Jantje Boers met de sloot daarachter tot de middelweg van Glashorst, 143 fol. 71.

6-4-1711: Ebbert van Koudijs bij dode van Gijsbert, zijn vader, 143 fol. 76v-77.

10-4-1725: Jacob Gijsbertsz. van Koudijs voor Gijsbert Pietersz. Nijborg, zijn neef, onmondig, zoals (Ebbert van Koudijs), diens oom, 143 fol. 122v-123.

34O. Een deel van Glashorst.

5-10-1770: Tonis Albertsz. van Glashorst bij dode van Gerard Teeseling, die beleend was voor Dirkje Teeseling, diens nicht, 145 fol. 79.

34P. Een deel van Glashorst, zijnde de helft van het Lange dorp, gedeeld met Hendrik Scheurman (1774: met Hendrik Hinnecamp), de helft van de Kuil, een vierde deel van Glashorsterdijk, een vierde deel van de erfpachten van de hoven van Gerard Soest en van de weduwe van Cornelis van Soest.

9-7-1774: Belast voor Jan Fransz. Veldhuizen, kerkmeester van Renswoude, met *f* 18.- door Willem Tone Renes, te lossen met *f* 600.-, 145 fol. 104.

9-7-1774: Anton Renes zoals W. Renes en Dirkje Teeseling, echtelieden, zoals zijn moeder beleend was 9-7-1745, 145 fol. 105.

5-9-1789: Anton Renes met ledige hand, 145 fol. 105.

11-12-1793: Anton Renes met ledige hand, 145 fol. 105v.

Van nr. 34P is blijkbaar nr. 34S afgesplitst.

34S. Een kamp in Glashorst met bepoting, sloten en wallen, noord: P.S. van Naamen, zuid en west: Jan Homoed, oost: Wijnand van Rhee, en de helft van Glashorsterdijk, de noordzijde, vanaf de gemene weg tot Glashorst, belast met tienden, twee erfpachten à *f* 5.- van de huizen en hoven.

28-4-1803: Gerard van Kessel, gehuwd met Hendrikje van Sprakelaar, kopen van Govert Renes, gehuwd met Jannetje Boon, en Anton Renes, weduwnaar van Maria van Ingen, voor *f* 1700.-, 146 fol. 232.

34Q. Een deel uit Glashorst, (1770: zijnde 2 morgen in Glashorst), oost: 't Lange dorp, west: de Bree, zuid: Glashorsterdijk, noord: Hendrik Scheurman (1787: Jan Homoed); 't Lange (!) (1787: Lage) Hooimaatje of Weikampje ten zuiden van de Bree, noord en oost: Hendrik Scheurman (1787: Jan Homoed), west: (1787: het erf) Glashorst; en een akker langs de Kuil, gedeeld met Hendrik Scheurman, zoals vanouds gesplitst en belast met overpad.

16-5-1770: Cornelis Romein, Jan van Breischoten en Dirk van Wagenveld laten de nalatenschap van Gerard Teeseling, gehuwd met Jantje van 't Willaer, registreren, 145 fol. 75v.

16-5-1770: Cornelis Romein bij dode van Gerard Teeseling, die aankwam van Dirkje Teeseling, diens nicht, die beleend was 27-3-1745, 145 fol. 76.

17-10-1770: Hendrik Hinnecamp, smid, en Grietje Brande, bij overdracht door Cornelis Romein, na koop voor *f* 510.-, 145 fol. 82.

30-5-1787: Belast voor Willem Hinnecamp, molenaar op Bavoort te Leusden, met *f* 21.- door Hendrik Hinnecamp, gehuwd met Grietje Brandsdr., te Scherpenzeel, te lossen met *f* 600.-, 146 fol. 22v-24v.

11-1-1790: De lening is geroyeerd, 146 fol. 22v.

Van nr. 34Q zijn 34T en 34U afgesplitst.

34T. Een aardappelhoekje in Glashorst, oost: de Scherpenzeelse wetering, west: Bernard Evertsz. met een gelijk aardappelhoekje, gekocht door Jan Homoed, zuid: Antonie Renes, noord: erven Gijsbert Koudijs.

30-11-1785: Jan Homoed bij overdracht door Hendrik Hinnecamp na koop voor *f* 80.- en verenigt met leen, dat hij kocht van Bernard Evertsz., 145 fol. 183-184.

23-3-1789: Jan Homoed mag beschikken, 146 fol. 67v-68.

34U. Twee kampjes in het gehucht Glashorst, waarvan het eerste in het Lange dorp, oost: het Lange dorp, west: de Bree, zuid: Glashorsterdijk, noord: de leenman, en het Lage hooimaatje of weikampje in de Kuil, zuid: de Bree, noord en oost: de leenman, west: het erf Glashorst.

16-12-1789: Jan Homoed bij overdracht door Hendrik Hinnecamp na koop voor *f* 600.-, 146 fol. 79-81v.

12-12-1793: Jan Homoed met ledige hand, 146 fol. 80 en 145 fol. 186v.

10-4-1805: Jan Homoed stelt Jan Herbertsz. en Dirk Homoed aan als executeurs-testamentair, 146 fol. 241.

3-6-1810: Jan Homoed te Scherpenzeel ontheft de executeurs, 146 fol. 253.

34R. Drie hoekjes in Glashorst, zijnde een kamp in het Lange dorp naast Glashorsterdijk, een kamp in de Kuil en een hoekje of akker aardappelland, zoals afgesplitst.

1-1-1772: Bernard Evertsz. bij dode van Gerard Teeseling, die beleend was voor Dirkje Teeseling, diens nicht, waarna belast voor Maria van der Vliert, weduwe Gijsbert Pietersz., met *f* 12.- Karolus 5 stuiver, te lossen met *f* 350.-, 145 fol. 89-90v.

9-8-1785: De rente is gelost, 145 fol. 90v.

8-9-1786: Jan Homoed, gehuwd met Geertje Herberts, bij overdracht door Bernard Evertsz., gehuwd met Harmpje Schuurman, na koop d.d. 10-8-1785 voor *f* 450.-, 145 fol. 182 en 185-186v.

17-1-1789: Jan Homoed met ledige hand, 145 fol. 186v.

De volgende beleningen zijn gelijk aan nr. 34U.

34E. Het deel in het Kleine Breetje, de helft van de Kuil, de helft van het huis de Poll, het Heetveld, de Kleverhof en het eikenbosje met de Brink, oost: Jantje van Glashorst, zuid: de dijk, west: erven Maitje van Geitenbeek (1734: Willem Hoogland), noord: Gijsbert Jacobsz. van Koudijs.

15-2-1695: Helmert Arnoutsz. van Koudijs voor Geertje Arrisen van 't Willaer, zijn vrouw, bij overdracht door Albert Antonsz. van Glashorst, 143 fol. 13.

3-1-1705: Helmert Arnoutsz. van Koudijs, weduwnaar, voor Christina van 't Willaer, zijn schoonzuster, bij dode van Geurtje (!), haar zuster en zijn vrouw, 143 fol. 54.

3-3-1734: Johan de Jong bij dode van Christina van 't Willaer, zijn moeder, 144 fol. 25v-26.

Van het leen 34E is blijkbaar 34V afgesplitst.

34V. Twee derde van Glashorst (1792: in het gehucht Glashorst), zijnde huis, hof en berg, een deel van het Kleine Breetje, de helft van de Kuil met de halve wal langs de Kuil met het weitje naar de Woudenbergse weg, met gebruik van de Pol, het Heetveldje, de Kleverhof (1801: Klaverhof) met de Breuck (1801: Brink), een achtste van Glashorsterdijk met beplanting en bepoting van houtgewas daarop en toebehoren (1801: tot de zogenaamde dubbele wal), een erfpacht van f 7.- van Adriaan Govertsz. (1801: van Herman Willemsz.), een erfpacht van f 2.- 10 stuiver van Gijsbert Willemsz. van Soest (1801: weduwe Willem van Soest), twee derde deel van 10 stuiver, te betalen door erven Jantje van Glashorst (1801: met erfpachten van Andries Delfswijk, Hendrik Bakker en Evert Jansz., te betalen door Jan Bakker, 120 roeden, waarop Cornelis Nikolaasz. Heikamp van Johanna van Beekbergen, diens schoonmoeder, kosteloos een huis mochten bouwen, maar de erven zullen jaarlijks f 5.- 10 stuiver betalen, tiendplichtig en belast met een schepel rogge elke drie jaar voor de predikant van Scherpenzeel) behalve het land van Govert van Ruitenbeek.

10-3-1753: Cornelis Pietersz. en Tonis van Soest voor de onmondige kinderen van wijlen Helmert Pietersz. en Aaltje van Soest, echtelieden, bij overdracht door Johan de Jong na koop voor f 1000.- Karolus, 145 fol. 17.

1-9-1763: Reier Cornelisz. van Beekbergen bij overdracht door Pieter Helmercz. na koop voor f 1000.-, waarna overdracht aan Cornelis Gijsbertsz. van Soest, zijn neef, 145 fol. 52.

6-8-1789: Cornelis Gijsbertsz. van Soest met ledige hand, 145 fol. 52.

14-5-1792: Belast voor Grietje Herberts, weduwe Jacob Homoed, met f 51.- 10 stuiver door Maria van Soest, weduwe Jan Dirk Pull, bevestigd door Willem van Soest, haar broer, en Johanna van Beekbergen, weduwe Gijsbert van Soest, haar moeder, en Cornelis van Soest, Johannas zoon, te lossen met f 1500.-, 146 fol. 144v-147.

16-9-1794: De rente is geroyeerd, 146 fol. 145v.

15-1-1794: Johanna Cornelisdr. van Beekbergen, weduwe Gijsbert van Soest, zoals Reier Cornelisz. van Beekbergen, haar broer, bij dode van Cornelis Gijsbertsz. van Soest, haar zoon, 146 fol. 181v-182v.

16-9-1794: Willem van Soest bij dode van Johanna van Beekbergen, weduwe, zijn moeder, ook voor de medeërvan, waarna overdracht aan Breunis van Wolfswinkel na koop voor f 2003.- 8 stuiver, 146 fol. 191v-196.

11-9-1801: Tonis de Jong, gehuwd met Maatje van Wagenveld, kopen van Breunis van Wolfswinkel, gehuwd met Aaltje Coudijs, voor f 2000.- Karolus, 146 fol. 224-226.

34F. Het Lange dorp in Glashorst, gedeeld met kinderen Arris Cornelisz. van 't Willaer, en de Bree, het Nieuwe broek en een stuk heetveld aldaar, gedeeld met Cornelis Albertsz. van 't Willaer, oost: de grote Scherpenzeelse wetering, zuid: de Scherpenzeelse weg, west: de dijk, noord: Vlastuin en Wittenberg, (1723: vermeerderd met de halve dijk ten noorden van de Scherpenzeelse weg tot Vlastuin en de helft van zes erfpachten, genaamd Hoge land, zijnde de eerste drie naast de dijk; 1789: waarvan Evertje van Wagenveld en Cornelis Jansz. van Wittenberg de andere helft hebben).

15-2-1695: Albert Arrisz. van 't Willaer voor Jantje Alberts van Glashorst, weduwe Arris Albertsz. van 't Willaer, zijn moeder, bij overdracht door Albert Antonsz. van Glashorst, 143 fol. 15.

8-3-1723: Albert van Willaer bij dode van Jantje Alberts van Glashorst, zijn moeder, 143 fol. 120.

18-4-1763: Jan Jacobsz. Bakker, gehuwd met Dirkje van 't Willaer, bij dode van Albert van Willaer, zijn schoonvader, 145 fol. 50.

30-12-1789: Jan Jacobsz. Bakker met ledige hand, 145 fol. 50.

27-11-1793: Jan Jacobsz. Bakker met ledige hand, 145 fol. 50v.

Van het leen 34F zijn 34W en 34X afgesplitst.

34W. 7 à 8 morgen bouw-, weiland en heiveld, genaamd het Nieuwe land of Broek, oost: het Polletje en Jan Bakker, west: het erf Glashorst, Jan Breunisz. van Wolfswinkel met zijn land bij Oostindië, de heer van Scherpenzeel en Vlastuin, zuid: Jan Jacobsz. Bakker met de andere helft, noord: de wetering in Glashorst, belast met 1 spint rogge jaarlijks voor de predikant van Scherpenzeel.

21-10-1788: Cornelis Jansz. van Wittenberg bij overdracht door Jan Bakker, gehuwd met Dirkje van 't Willaer zoals gekocht van erven Evertje van 't Willaer, 146 fol. 53v-57v.

27-11-1793: Cornelis Jansz. van Wittenberg met ledige hand, 146 fol. 56.

34X. Het halve Lange dorp, (1792: gepacht door Hendrik van Wagenveld en Tonis de Jong), de halve Bree, (1792: gepacht door Andries Delfswijk voor f 15.-) en drie erfpachten op 't Hogeland naast Glashorsterdijk (1792: gepacht door Hendrik Bakker, Andries Delfswijk en Evert Jansz. Glashorst) en de halve Glashorsterdijk aan de zuidzijde, vanaf de Heul naar Vlastuin tot het bosje van de heer van Scherpenzeel, gedeeld van Jan Jacobsz. Bakker, (1787: waarin de Omloop of het Achterste land met het Bosje en de Hooikamp), (1792: bijeen waardig f 21.- en belast met f 1.- voor Willem Antonsz. Renes en Johanna van Beekbergen).

26-6-1787: Hendrik van Wagenveld voor Evertje van Wagenveld, zijn dochter, zoals Maatje van Glashorst, haar moeder, dochter van Evert van Glashorst, gehuwd met Evertje van 't Willaer, zoals Jan Jacobsz. Bakker 18-4-1763, daarna gekocht door Jantje van Wagenveld, Evertjes zuster, van erven Evertje van 't Willaer, haar grootmoeder, waarna haar bij testament d.d. 8-8-1782 vermaakt was door haar zuster Scherpenzeel, die † ..-9-1782, na verzuim, waarna belast voor Willem Willemsz., wonend op Groot Kolfshoten, met f 30.-, te lossen met f 1000.-, 146 fol. 29v-41.

26-6-1793: De lening voor Willem Willemsz., wonend op Groot Kolfshoten, bevestigd voor zes jaar, 146 fol. 161v-162v.

..-.-17..: De rente is geroyeerd, 146 fol. 39.

17-9-1787: Belast voor Ernst Kraaijenhage, meestertuinman te Scherpenzeel, door Evertje van Wagenveld, te lossen met f 800.-, bevestigd door Hendrik, haar vader, 146 fol. 46-47v.

6-9-1793: De rente is gelost, 146 fol. 46v.

15-7-1793: Gerard van Rhee te Doorn bij overdracht door Pieter Quack voor Evertje van Wagenveld, diens vrouw, na koop d.d. 25-8-1792 voor f 1400.-, 146 fol. 154v-158.

34H. Een kamp, genaamd Laag Koudijs, in Glashorst, groot 1½ morgen, oost en zuid: de verkoper, west: Jan Arnoutsz. Lambalgen en het erf Glashorst, noord: de gemene Glashorsterdijk behalve het hofje van Helmert Arnoutsz. en de dubbele wal met de bepoting en de sloten aan weerszijden, (1706: vermeerderd met een kamp, genaamd; 1742: Hoog; Koudijs, aldaar, groot ca. 2 morgen, oost: de verkoper, zuid: de gemene weg naar Woudenberg, west: weduwe Jan Arnoutsz. Lambalgen, noord: Dirk Breunisz. van Manen zelf), (1742: beide gelegen tussen Thijs Jansz. van Ginkel en Johan de Jong; 1742: tussen Glashorster dijk en de Wouden-

bergse weg; 1742: zuid: Thijs Jansz. van Ginkel; 1742: noord: weduwe Arnout Lambalgen; 1748: Govertje Arnouts van Lambalgen; 1788: Gijsbertje van Landaas en Aaltje Lambertsdr. Oudhof).

1-12-1701: Dirk Breunisz. van Manen bij overdracht door Albert Antonsz. van Glashorst, 143 fol. 40.

29-3-1706: Dirk Breunisz. van Manen voor Anna Arissen van 't Willaer, zijn vrouw, bij overdracht door Albert Antonsz. van Glashorst met de kamp Koudijs van ca. 2 morgen, 143 fol. 57.

19-11-1722: Dirk Breunisz. van Manen bij dode van Anna Arissen van 't Willaer, zijn vrouw, 143 fol. 119.

17-1-1736: Belast voor Arnout Wolfertsz. van Moorst en Willem van Renes, armmeesters van Scherpenzeel, voor de diakonie of de armen met *f* 32.- Karolus door Dirk Breunisz. van Manen, te lossen met *f* 800.-, ook op de helft van de Kuil, de Pol en het heetveld, bevestigd door J.J. Cremer, predikant aldaar, Albert van Manen, Geertje van Manen, gehuwd met Jan van Wagensvelt, Margaretha van Manen, gehuwd met Cornelis Bouman, Jan Adriaan van Manen, gehuwd met Adriana van Wolfswinkel, en Govertje van Manen, zijn kinderen, en Johan de Jong voor het heetveld 144 fol. 38v-39v.

3-7-1742: Albert van Manen bij dode van Dirk, zijn vader, 144 fol. 73v.

20-10-1742: Hendrik Tonisz. voor Weintje Arissen Verbrugge, onmondig, bij overdracht door Albert Dirksz. van Manen na koop voor *f* 1420.- met lijftocht van Hendrikje Jans, haar moeder, 144 fol. 74v-75

23-2-1748: Jan Cornelisz. Schoenmaker voor Hendrikje Jans Methorst, gehuwd met Aris Hendriksz. Verbrugge, te Culemborg bij dode van Weintje Arissen Verbrugge, haar dochter, waarna zij Dirk Tonisz. van de Wetering, hun schoonzoon, 26-3- het leen vermaken als ook de boerderij Ekdome in Woudenberg en de boerderij op Ekris, indien hij hertrouwt, 144 fol. 114-115v.

21-10-1788: Gijsbert van Appeldoorn te Woudenberg voor de erven bij dode van Hendrikje Methorst, gehuwd met Aris Verbrugge, te Culemborg, 146 fol. 58-61.

Het leen 34H gesplitst in 34IJ en 34Z.

34IJ. 2 morgen bouwland, genaamd Lage kamp of Laag Koudijs, in het gehucht Glashorst, gepacht door Melchior Jansz. van Brienen, samen met de Hoge kamp een slag in de beek en in de wetering, tiendplichtig met een uitweg op Glashorster dijk, zuid: Jan Jansz. van Lambalgen, oost: weduwe Thijs Jansz. van Ginkel, noord: Glashorster dijk, west: erven Gijsbertje van Landaas en Aaltje Lambertsdr. Oudhof.

12-3-1789: Gerard Keizer bij overdracht door Cornelis Slok en Gijsbert van Appeldoorn voor erven Aris Verbrugge en Hendrikje Methorst, diens vrouw, na koop voor *f* 720.-, 146 fol. 64v-67.

11-12-1793: Gerard Keizer met ledige hand, 146 fol. 65v.

13-12-1794: Het testament van Gerard Keizer, weduwnaar van Willemijntje van Bloemendaal, te Scherpenzeel bevestigd, 146 fol. 196v-197v.

1-12-1796: Het testament van Gerard Keizer, weduwnaar, geregistreerd, 146 fol. 206v-208.

25-2-1802: Het testament van Gerard Keizer, weduwnaar, geregistreerd, 146 fol. 226v.

18-8-1802: Het codicil van Gerard Keizer, weduwnaar, geregistreerd, 146 fol. 229-231.

20-10-1802: Het testament van Gerard Keizer, weduwnaar, geregistreerd, 146 fol. 231.

7-6-1803: Het testament van Gerard Keizer, weduwnaar, geregistreerd, 146 fol. 233-234v.

26-5-1805: Het testament van Gerard Keizer te Scherpenzeel geregistreerd, 146 fol. 241v-243.

7-8-1805: Het testament van Gerard Keizer te Scherpenzeel geregistreerd, 146 fol. 243v-245.

34Z. 2 morgen bouwland, genaamd Hoge kamp of (1808: Hoog) Koudijs, in het gehucht Glashorst, gepacht door Wijnand van Ree, samen met de Lage kamp een slag in de beek en in de wetering, tiendplichtig, met uitweg op de Woudenbergse weg, noord: Gerard Keizer (1808: Sander Jansz. van Ravenhorst), (1808: zuid: Woudenberger weg, oost: Cornelis van Overeem, west: kinderen Lambert Oudhof).

12-3-1789: Jan Jansz. van Lambalgen bij overdracht door Gijsbert van Appeldoorn voor erven Aris Hendriksz. Verbrugge en Hendrikje Methorst, diens vrouw, na koop voor *f* 915.-, 146 fol. 61v-64.

12-12-1793: Jan Jansz. van Lambalgen met ledige hand, 146 fol. 62v.

28-6-1808: Rijk Gijsbertsz. Glashorst koopt voor *f* 1071.- van Cornelis Wildvang te Renswoude, executeur-testamentair van Judith Gijsberts Methorst, weduwe Jan Jansz. van Lambalgen, c.s., 146 fol. 249v en 251v-252v.

Van het leen 34H is wellicht 34AA afgesplitst.

34AA. Het Polletje, het Nieuwe land, de Kuil met het dijkje tot de wetering en de uitweg van Glashorst met bepoting en beplanting van houtgewas en toebehoren, met 1/16e van Glashorsterdijk, oost: de heer van Scherpenzeel, zuid en west: Gerard Teeseling, Hendrik Scheurman, Thijs Jansz., noord: de eigenaren van Glashorst en Wittenberg (1786: zuid: Jan Homoed, west: de andere erven van Glashorst en Wittenberg).

16-10-1755: Govert Gijsbertsz. Ruitenbeek bij overdracht door Johan de Jong, die verkreeg van kinderen Dirk Breunisz. van Manen, na koop voor *f* 1275.- d.d. 10-7-1743, 145 fol. 26.

21-10-1755: Belast voor Maria Recxsen, weduwe Pieter Gijsbertsz., met *f* 31.- Karolus 10 stuiver door Govert van Ruitenbeek, te lossen met *f* 900.-, 145 fol. 27.

1-6-1773: De rente is gelost, 145 fol. 27.

5-12-1772: Gijsbert Ruitenbeek bij dode van Govert, zijn vader, 145 fol. 93.

16-6-1773: Gijsbert Koudijs bij overdracht door Gijsbert Ruitenbeek na koop voor *f* 1600.- Karolus, 145 fol. 99.

28-9-1786: Breunis van Wolfswinkel voor Aaltje Koudijs, zijn vrouw, bij dode van Gijsbert, haar vader, 146 fol. 4-5.

3-9-1789: Breunis van Wolfswinkel voor Aaltje, zijn vrouw, met ledige hand, 146 fol. 4.

4-12-1793: Breunis van Wolfswinkel voor Aaltje, zijn vrouw, met ledige hand, 146 fol. 5.

34J. Een Lage kamp met de Pol in Glashorst. 2-11-1674: Gijsbert Jacobsz. van 't Koudijs bij overdracht door Arris Albertsz. en Arris Cornelisz. van 't Willaer voor Albert, zoon van wijlen Tonis van Glashorst, onmondig, 142 fol. 60v-61. 6-4-1711: Jacob van Koudijs bij dode van Gijsbert, zijn vader, 143 fol. 77. 4-10-1743: Gijsbert Jacobsz. van Koudijs bij dode van Jacob Gijsbertsz. van Koudijs, zijn vader, 144 fol. 88. 28-9-1786: Breunis van Wolfswinkel voor Aaltje Koudijs, zijn vrouw, enige dochter, bij dode van Gijsbert, haar vader, 146 fol. 2v-3v. 3-9-1789: Breunis van Wolfswinkel voor Aaltje Koudijs, zijn vrouw, met ledige hand, 146 fol. 2v. 4-12-1793: Breunis van Wolfswinkel voor Aaltje Koudijs, zijn vrouw, met ledige hand, 146 fol. 2.

Van het leen 34J zijn 34BB, 34CC en wellicht 34DD afgesplitst.

34BB. De Lage kamp en de helft van de Pol in Glashorst, zuid: Jacob van Koudijs, west: Glashorsterdijk, noord: schout Wolfswinkel, oost: erven Jantje van Glashorst.

11-6-1737: Jacob van Kampen voor Gerritje van Kampen, zijn dochter, bij dode van Grietje van Koudijs, haar moeder en zijn vrouw, na kaveling d.d. 12-11-1729, 144 fol. 49v.

34CC. Twee kampen, genaamd Middelste lage kamp, met de halve Pol aan het eind daarvan, waarvan erven Jacob van Koudijs (1749: Gijsbert Jacobsz. van Koudijs) de andere helft aan de zuidzijde hebben, noord: de stadhouder (1745: erven Melchior van Wolfswinkel; 1749: Weintje van Glashorst), oost: erven Jantje van Glashorst, west: Glashorsterdijk.

8-4-1738: J.J. Cremer, predikant van Scherpenzeel, voor Jacob Cremer, zijn zoon, onmondig, bij koop van Jacob van Kampen te Amsterdam d.d. 21-10-1737, 144 fol. 55v-56.

10-2-1745: M. Voster, secretaris van Scherpenzeel, voor Aletta de Boers, weduwe, voor Jacob Cremer, haar zoon, onmondig, bij dode van J. Isak Cremer, predikant te Hattem, haar man en diens vader, bevestigd door Petronella de Boers, met ledige hand, 144 fol. 94.

14-1-1749: Sofia Charlotte, vrijvrouw van Westerholt, gravin van Wartensleben, vrouwe van Hackfort, Scherpenzeel enz., bij overdracht door Matthijs Voster, secretaris, voor Ap. de Boer, gehuwd met Ernst van Essen, na koop d.d. 24-8-1748 van haar kinderen bij wijlen J.J. Cremer, predikant te Hattem, voor f 610.-, 144 fol. 118.

34DD. Zes kampen nieuw land in Glashorst, (1744: genaamd Heetveld, strekkend van de wal, waar het voetpad over gaat, tot de sloot, oost: Johan de Jong, zuid: Glashorsterdijk, west: Vlastuin, noord: Jantje Boers; 1749: noord en oost: kinderen van Jantje van 't Willaer, west: de heer van Scherpenzeel).

1-8-1743: Otto Jansz., schipper te Maartensdijk, zoals zijn voorzaat, die beleend was 6-4-1711, 144 fol. 83.

21-8-1744: Tonis Jansz. van Dijk bij overdracht door Otto Jansz., schipper te Maartensdijk, na koop voor f 600.- Karolus, 144 fol. 92.

3-11-1749: Jan Breunisz. op Vlastuin bij overdracht door Tonis Jansz. van Dijk na koop voor f 530.-, 145 fol. 1v.

23-12-1789: Cornelis Overeem voor Jan Breunisz., zijn schoonvader, met ledige hand, 145 fol. 1v.

12-9-1793: Jan Breunisz. met ledige hand, 145 fol. 1v.

31-12-1796: Jacob Hendriksz. van Huigenbosch geeft het overlijden aan van Jan Breunisz. van Wolfswinkel, die † 27-1-1796, 146 fol. 208v.

14-3-1797: Jacob Hendriksz. van Huigenbosch koopt een vijfde van ca. 1 morgen, genaamd het Oostindische land, in Glashorst met bepoting en beplanting van kinderen en erven Breunisz. van Wolfswinkel en Aaltje Gijsberts Koudijs, voor f 250.-, 146 fol. 211.

34K. Een stuk bouw- en weiland uit Glashorst, (1718: genaamd Koude kamp en Molenstuk), gelegen langs de voorweg, die naar Woudenberg loopt, (1718: en een hoek nieuwland met de helft van het dwarsdijkje van de weg naar Woudenberg tot Glashorsterdijk).

28-10-1674: Willem Tonisz. voor Tonis, zijn zoon, onmondig, bij overdracht door Arris Cornelisz. van Willaer en Arris Albertsz. van Willaer voor Albert, zoon van wijlen Tonis Albertsz. van Glashorst, onmondig, 142 fol. 59v-60.

29-9-1718: Willem Stevensz. Hoogland bij dode van Tonis Willemsz. van Romselaar, zijn oom, volgens testament d.d. 21-7-1717, 143 fol. 106.

11-11-1766: Arnout Evert Hoogland bij dode van Willem, zijn vader, 145 fol. 67.

Van het leen 34K zijn 34EE, 34FF en voorts 34GG afgesplitst.

34EE. De Kaap in Glashorst met huis en hof, (1790: strekkend van Glashorster dijk tot de Woudenbergse weg, oost: Arnout Evert Hoogland, west: Hendrik Hinnekamp).

24-3-1774: Hendrik Hendriksz. Nieburg, gehuwd met Gijsbertje Barte, bij overdracht door Arnout Evert Hoogland na koop voor *f* 400.-, waarna overdracht aan Bart Oudhof, 145 fol. 103.

4-8-1790: Aaltje, dochter van Lambert Oudhof, bij overdracht door Hendrik Nijborg, weduwnaar van Gijsbertje van Landaas, voor de helft na koop d.d. 10-2-1789 voor *f* 250.- en voor de andere helft zoals zij en haar broers en zusters aankwam van Gijsbertje van Landaas, 146 fol. 131-134v.

12-12-1793: Gijsbert Oudhof voor Aaltje Oudhof, zijn zuster, met ledige hand, 146 fol. 133.

34FF. De helft (1793: een stuk bouw- en weiland, genaamd Koude kamp, het Molenstuk en een hoek nieuwland met de helft van het dwarsdijkje; 1800: langs de Doornheg; lopend vanaf de Woudenbergse weg tot Glashorster dijk, met opgaande bomen en akkermaaltgewas, wallen, sloten en toebehoren, in het gehucht Glashorst, belast jaarlijks voor de schoolmeester met een spint rogge).

21-9-1782: Het testament van Arnout Evert Hoogland en C.E. Laats, zijn vrouw, te Barneveld geregistreerd, 145 fol. 147v.

23-12-1789: Arnout Evert Hoogland met ledige hand, 145 fol. 67.

3-10-1793: Simon Hoogland ook voor de medeerven bij dode van Arnout Evert, zijn vader, volgens testament d.d. 21-9-1782, 146 fol. 175-176.

14-11-1800: Ernst Kloos en Eva Felderman, zijn vrouw, kopen van erven Arnout Evert Hoogland en Christina Elisabeth Laats, diens vrouw, voor *f* 1750.-, 146 fol. 216v-217v.

34GG. Een kamp (1782: bouw- of zaailand) in Glashorst, gebruikt door Helmert Hendriksz., smid, oost: het Hoge Koudijs (1782: en Laag Koudijs), behorend aan Dirk Breunisz. van Manen¹, zuid: de gemene weg van Scherpenzeel naar Woudenberg, west: de kamp, gebruikt door Gerard Arnoutsz., noord: kinderen Arris Cornelisz. van Willaer; voorts een kamp met hof, huizing en getimmerte daarop, oost: de vorige kamp, zuid: de gemene weg, west: het halve dijkje, waarvan de andere helft Willem Steven Hoogland behoort, noord: kinderen Arris van Willaer; voorts twee kampen nieuw land, oost: Willem van Hoogland met wallen en sloten, strekkend zuid tot de herenweg van Scherpenzeel en Woudenberg, west: Antonie van de Vliert, schout, noord: de gemene dijk van Glashorst.

---

¹ HS.: van Brouwer (!)

11-10-1718: Arnout Jansz. van Lambalgen bij dode van Tonis Willemsz. van Ronselaar, 143 fol. 107.

Het leen 34GG gesplitst in 34HH en blijkbaar 34II.

34HH. Een kamp in Glashorst, oost: het Hoge Koudijs, behorend aan Weintje Arisse, zuid: de gemene weg van Scherpenzeel naar Woudenberg; een kamp nieuwland, strekkend tot de heerweg van Scherpenzeel naar Woudenberg, oost: Jan Overvest met wallen en sloten (1782: Hendrik Hinnekamp), zuid en west: Gerard van de Vliert, noord: de gemene dijk van Glashorst.

23-1-1743: Govertje van Lambalgen bij dode van Arnout Jansz. van Lambalgen, haar vader, 144 fol. 76v-77.

1-7-1765: Het testament van Govertje Arnouts van Lambalgen en Jan ten Ham, meester-schoenmaker, wonend in de Runstraat te Amsterdam, bevestigd, 144 fol. 226.

30-9-1781: Het testament van Jantje Barten van Landaas te Scherpenzeel bevestigd, 145 fol. 141-142.

5-7-1782: Gijsbert Lambertsz. Oudhof voor Gijsbertje van Landaas, gehuwd met Hendrik Nijburg, wonend aan de Kaap, en Aaltje Alberts Oudhof beiden met de helft bij dode van Jantje Barten van Landaas, die kocht van Govertje Arnouts van Lambalgen en Jan ten Ham, haar man, voor *f* 800.-, bevestigd door Willem Cramer, 145 fol. 144.

10-9-1789: Gijsbert Lambertsz. Oudhof voor erven Jantje Barten van Landaas met ledige hand, 145 fol. 144v.

12-12-1793: Gijsbert Oudhof met ledige hand, 145 fol. 144.

34II. Een deel in Glashorst, zijnde huis, hof en een kampje daarachter met het halve dijkje, strekkend van de weg naar Woudenberg tot Glashorster dijk, zuid: Arnout van Lambalgen, noord: Willem Hoogland; een kampje in Glashorst, strekkend van de Woudenbergse weg tot Glashorster dijk, zuid: Willem Hoogland, noord: Arnout Lambalgen (1762: zijnde twee kampen).

13-3-1742: Jan Overvest bij overdracht door kinderen Gerard Arnoutsz. en Grietje Willems na koop voor *f* 890.-, 144 fol. 71.

23-1-1762: Jan Overvest bij dode van Jan, zijn vader, 145 fol. 46.

Van het leen 34II is 34JJ afgesplitst.

34JJ. De Doornheg in Glashorst met huis, hof, 2½ morgen met houtgewas daarop met het halve dijkje, strekkend van tot Glashorster dijk met een kampje naast de Kaap, strekkend van Woudenberger weg tot Glashorster dijk.

2-3-1776: H(endrik) Hinnekamp, smidsbaas, bij overdracht door Jan Overvest na koop voor *f* 930.-, 145 fol. 116.

30-5-1787: Belast voor Willem Hinnekamp, molenaar te Bredevoort, met *f* 35.- door Hendrik Hinnekamp, molenaar te Scherpenzeel, en Grietje Brands, diens vrouw, te lossen met *f* 1000.- 146 fol. 19-24v.

11-1-1790: De rente is geroyeerd, 146 fol. 19.

Van het leen 34JJ is 34KK afgesplitst.

34KK. Huis, hof en boomgaard, genaamd Doornheg, in Glashorst met het halve dijkje of steegje, strekkend van de Woudenbergse weg tot Glashorster dijk, oost: erven Jantje Barten, west: Arnout Evert Hoogland met de andere helft van het dijkje of steegje, (1804: de bouwmanswoning Doornheg).

11-1-1790: Hendrik Willemsz. van Voorthuizen ook voor Arnout Willemsz. van Voorthuizen, zijn broer, ook met 2½ morgen vanaf de Woudenbergse weg tot Glashorster dijk naast de Kaap maar zonder het bergje, dat de verkoper behoudt, tiendplichtig, belast met ½ spint rogge voor de koster van Scherpenzeel na koop voor *f* 1000.-, 146 fol. 85-99v.

27-11-1793: Hendrik Willemsz. van Voorthuizen met ledige hand, 146 fol. 87.

11-7-1804: Hendrik Rudolfsz. Methorst en Femmetje Moersbergen, zijn vrouw, kopen voor *f* 900.- van Hendrik van Voorthuizen en Arnout Willemsz. van Voorthuizen, bevestigd door Gijsbertje Floor, diens vrouw, 146 fol. 238-239.

Van het leen 34 zijn bovendien 34LL, 34MM, 34NN en 34OO afgesplitst.

34LL. Een stuk land in Glashorst, genaamd Het Achterste land, met het bosje en de hooikamp, oost en noord: erven Jantje van Glashorst, west: Glashorsterdijk, zuid: erven Gijsbert Jacobsz. van Glashorst.

26-7-1736: Melchior van Wolfswinkel, gehuwd met Antonia van de Vliert, bij overdracht door Evertje van 't Willaer, gehuwd met Gijsbert Glashorst, die aankwam bij kaveling d.d. 12-11-1729, na koop voor *f* 600.-, bevestigd door Jacob Gijsbertsz. van Koudijs, en laten hun testament d.d. 1-6-1736 bevestigen, 144 fol. 45v-47.

6-1-1769: Jan van Breischoten voor Evertje van 't Willaer, weduwe Gerard van Overeem, zijn schoonmoeder, bij dode van Melchior van Wolfswinkel, schout, haar stiefvader, en Antonia van de Vliert, haar moeder, 145 fol. 71.

34MM. De Omloop, de hooimaten, het bosje, houtgewas en de halve wal ten noorden in Glashorst in Gelderland.

23-7-1774: Hendrik van Wagensveld voor Evertje van Willaer, weduwe Gijsbert van Glashorst en daarna van Gerard Overeem, zijn schoonmoeder volgens kaveling d.d. 18-4-1770, 145 fol. 106, 146 fol. 25-27v.

26-6-1787: G(erard) M(aassen) van Seumeren, rentmeester en secretaris, voor Evertje van 't Willaer, weduwe, bij dode van Antonia van de Vliert, weduwe Albert van Willaer en daarna van Melchior van Wolfswinkel, bij kaveling d.d. 23-3-1768, 146 fol. 25-29.

34NN. Een derde deel van erf en goed (1792: in het gehucht) Glashorst met huis, hofstede, bergen, schuren, bepanting van bomen en houtgewas daarop, wallen, sloten, alle hoge en lage landerijen, heet- en plaggevelden en toebehoren.

18-9-1775: Hendrik van Wagensveld voor Hanna van Beekbergen, weduwe Gijsbert van Soest, bij overdracht door Evertje, weduwe Gerard Overeem, na koop voor *f* 710.-, te komen op Willem van Soest, haar zoon, te versterven in de boedel, bevestigd door Cornelis van Soest, diens broer, en hun zusters, 145 fol. 115.

6-8-1789: Willem van Soest met ledige hand, 145 fol. 115.

14-5-1792: Belast voor Grietje Herberts, weduwe Jacob Homoed, met *f* 52.- 10 stuiver door Maria van Soest, weduwe Jan Dirk Pull, te lossen met *f* 1500.-, bevestigd door Cornelis van

Soest, haar zoon, Willem van Soest, haar broer, en Johanna van Beekbergen, weduwe Gijsbert van Soest, haar moeder, 146 fol. 144v-146.

16-9-1794: De rente is gelost, 146 fol. 144v.

12-12-1793: Willem van Soest met ledige hand, 145 fol. 115v.

3400. De Omloop of het achterste land met bosje, hooikamp en de halve wal ten noorden daarvan, (1793: gebruikt door Jan Rudolfsz. van Wolfswinkel).

26-6-1787: Hendrik van Wagenveld voor Evertje, zijn dochter, en dochter van Maatje van Glashorst, dochter van Gijsbert van Glashorst en Evertje van de Vliert, bij dode van Antonia van de Vliert, haar overgrootmoeder, weduwe Melchior van Wolfswinkel, voor de helft en bij dode van Evertje van Willaer, weduwe Gerard Overeem, haar grootmoeder, voor de andere helft volgens testament van Jantje van Wagenveld, haar zuster, te Scherpenzeel, die † september 1782, d.d. 8-8-1782, 146 fol. 29v-31v.

17-9-1787: Belast voor Ernst Kraijenhaage, meestertuinman te Scherpenzeel, met *f* 24.-door Evertje van Wagenveld, te lossen met *f* 800.-, bevestigd door Hendrik, haar vader, 146 fol. 46-47.

6-9-1793: De rente is gelost, 146 fol. 46v.

15-7-1793: Dirk Sterk bij overdracht door Pieter Quack voor Evertje van Wagenveld, diens vrouw, na koop d.d. 31-8-1792 voor *f* 880.-, 146 fol. 164v-167.

Van het leen 34 zijn tenslotte 34PP en 34QQ afgesplitst.

34PP. Een derde deel van erf en goed Glashorst met huis, hof, bergen, getimmerte en het bijbehorende land, gehuurd door Jan Hendriksz., oost, zuid, west en noord: Gerard van Teeseling, Hendrik Scheurman, Albert van Willaer, Jan van Overvest, Gijsbert Jacobsz. Koudijs en erven Dirk van Manen.

5-1-1746: Albert van Willaer voor Weintje Gijsberts van Glashorst bij overdracht door Johan de Jong ook voor de andere erven van Hubertje van Willaer, bevestigd door Antonia van de Vliert, weduwe Melchior van Wolfswinkel, na koop voor *f* 440.-, 144 fol. 106.

23-7-1774: Hendrik van Wagenveld bij dode van Weintje van Glashorst, gehuwd met Jan van Breeschoten, 145 fol. 107.

8-8-1782: Het testament van Evertje van Wagenveld te Amsterdam en Jantje van Wagenveld te Scherpenzeel, zusters, bevestigd door Pieter Dirksz. en Gerard van Willaer, 145 fol. 146-147.

34QQ. Huis, hof, (1777: genaamd Lindeboom; 1791: in het gehucht Glashorst over de Holevoet), berg en schuur (1791: smidswinkel en noodstal) en toebehoren in het westeind van het dorp, west: de weg naar Woudenberg, noord: Willem Govertsz. Renes, oost: Gerard (1777: Willemsz.) van Soest, zuid: de weg naar Scherpenzeel, (1777: belast met tijns 4 stuivers tijns), (1791: oost en zuid: de gemene weg, west: Willem Govert van Renes met erfpacht van erven Thijs Jansz. van Ginkel, noord: Gerard Willemsz.).

9-7-1776: Willem Govertsz. Renes en Gerard Keizer bij koop 'aan de bank' voor *f* 468.-, 145 fol. 117.

8-9-1777: Hendrik van Voorst, smid te Renswoude, bij overdracht door Willem Govertsz. Renes en Gerard Keizer, na koop voor *f* 600.-, 145 fol. 127.

8-6-1780: Willem Govertsz. Renes en Gerard Keizer bij overdracht door Hendrik van Voorst na koop voor *f* 600.-, 145 fol. 131.

9-12-1789: Willem Govertsz. Renes en Gerard Keizer met ledige hand, 145 fol. 117.

15-6-1791: Ernst Kloos en Eva Velderman, zijn vrouw, bij overdracht door Willem Govert van Renes en Gerard Keizer na koop voor *f* 720.- en mogen geen fruitbomen planten en de zuidheg mag niet hoger zijn dan vijf voet voor het uitzicht van de verkoper vanaf de oostzijde van diens huis op de Holevoet, 146 fol. 136v-140v.

11-12-1793: Ernst Kloos met ledige hand, 146 fol. 139.

35. Ebbenhorst met eggen, einden, hoog en laag, heide, water en weide, turf, twijg en toebehoren (1760: bouw- en weiland; 1778: akkermaalhout en boomgewas) in het kerspel Scherpenzeel, (1732: oost: de leenheer; 1760: Heintjeskamp), west (1732: de leenheer), noord: (1732: de leenheer; 1760: de gemene weg), zuid: (1732: Ruwinkel), belast met een tijns van een oud 'claucken' (1778: twee stuivers) op St. Maarten in de winter, (1592: zijnde erf en leengoed, belast met tijns), (1790: getaxeerd op *f* 5000.-).

30-5-1500: Belast voor Hendrik van Ebbenhorst met *f* 8½ Rijns door Gerard van Ebbenhorst, zijn vader, als getuige vermeld 1470-1521, wegens erfenis van zijn moeder volgens huwelijksvoorwaarden, te lossen binnen tien jaar met 150 postulaatsguldens en wanneer zijn vader eerder sterft, dan zal hij van de erven 100 postulaatsguldens krijgen en wanneer zijn vader langer leeft zal deze 50 postulaatsguldens aan Hendriks erfgenamen betalen, 107 fol. 27v, 9v blad, 11 en 28v.

30-5-1500: Hendrik van Ebbenhorst heeft 20 postulaatsguldens ontvangen van de 100, die hij na de dood van zijn vader zou erven, 107 fol. 32v.

...-15...: Lubbert van Ebbenhorst, als getuige vermeld 1541, 141 fol. 45.

6-11-1592: Johan Hendriksz. voor Jan Cornelisz., zijn neef, onmondig, bij dode van Cornelis Willemsz., diens vader, 141 fol. 57v-58.

4-12-1602: Hulde van Jan Cornelisz., 141 fol. 58v.

20-5-1609: Lijftocht van Neeltje, dochter van Egbert Jordaansz., gehuwd met Jan Cornelisz., op *f* 40.- Karolus voor hun huwelijk en zij lijftocht hem met *f* 40.- jaarlijks op *f* 1200.-, door haar voor hun huwelijk ingebracht, bevestigd door haar vader, 141 fol. 103v-104.

27-7-1625: Wederzijdse lijftocht van Jan Cornelisz. Ebbenhorst en Neeltje Egberts, zijn vrouw, bevestigd door Gozewijn van Ommeren, schout van Ede, te versterven in de boedel met een voordeel van *f* 500.- voor hun oudste zoon, 141 fol. 156.

30-10-1654: Cornelis Jansz. Ebbenhorst bij dode van Jan Cornelisz., zijn vader, met lijftocht van Truitje Gozewijns, zijn vrouw, bevestigd door Melchior van Wolfswinkel, schout, te versterven in de boedel met een voordeel van *f* 500.- voor hun oudste zoon, 142 fol. 4v-6.

17-1-1655: Cornelis Jansz. Ebbenhorst, te versterven in de boedel met *f* 5000.-, 142 fol. 6v-8v.

16-11-1668: Belast voor Egbert Jansz. van Ebbenhorst, kerkmeester van Scherpenzeel, met *f* 165.- Karolus door Cornelis Jansz. van Ebbenhorst, zijn broer, te lossen met *f* 3300.-, 142 fol. 39v.

5-1-1670: Belast voor Egbert Jansz. van Ebbenhorst door Cornelis, zijn broer, met *f* 85.- Karolus, te lossen met *f* 1700.-, 142 fol. 43.

18-4-1670: Hendrik Gerardsz. van Langelaar mag voor Rijkje Willems, weduwe Gerard Cornelisz. van Langelaar, zijn moeder, procederen tegen Cornelis Jansz. van Ebbenhorst, die achterstallig was van een lening van *f* 200.- en de rente, 142 fol. 45v.

19-4-1670: Gerard Cornelisz. de Jong mag voor Annetje Jans, weduwe Jan Jansz. Bos, procederen tegen Cornelis Jansz. van Ebbenhorst, die achterstallig was van een lening van *f* 150.- Karolus en de rente, 142 fol. 46.

20-4-1670: Belast voor Jan Evertsz. te Scherpenzeel met *f* 5.- Karolus door Cornelis Jansz. Ebbenhorst, te lossen met *f* 75.-, 142 fol. 50.

11-4-1671: Jan Evertsz. is gelost, 142 fol. 50v.

11-1-1671: Wolfert Franken te Hoevelaken bij overdracht door Cornelis Jansz. van Ebbenhorst en blijft belast met *f* 3300.- en *f* 1700.-, geleend van Egbert Jansz. van Ebbenhorst, 142 fol. 51.

24-2-1686: Arris Willemsz. van Romen, 144 fol. 14.

De volgende beleningen zijn gelijk aan 22A tot:

24-7-1745: Renger van Romen bij dode van Elisabeth Maria van Romen ook met een andere helft (!), 144 fol. 100-101.

14-9-1745: Pieter Pauli, doctor te Amersfoort, voor zijn lijftocht, 144 fol. 102.

16-5-1743(!): Willem van Dashorst, gehuwd met Geertruida Antonia Scheerder, ook voor Elisabeth Maria, Johanna en Willem Scheerder bij dode van Elisabeth Maria van Romen, hun tante, 144 fol. 81.

6-3-1753: Jan Hermansz. bij overdracht door Willem Dassaert(!) voor *f* 3400.- Karolus, waarna belast voor Samuel Heshusius te Amersfoort met *f* 105.- Karolus, bevestigd door Reiertje Jans, zijn vrouw, 145 fol. 15-16.

8-4-1760: Lambertus Kolff, predikant te Amersfoort en Hermina Johanna Methorst, zijn vrouw, bij overdracht door Jan Hermansz., weduwnaar van Reiertje Jans, die belastten 6-3-1753, voor Johanna Heshusius, weduwe Antonie van Eck, 30-5-1753 met *f* 100.- en rente voor Samuel Heshusius met *f* 400.- en rente, voor diens kinderen na koop voor *f* 4400.- Karolus, 145 fol. 34-35.

15-7-1760: De drie rentes zijn gelost, 145 fol. 16v en 34v.

20-8-1778: Jan Brandsz. van Bloemendaal bij overdracht door Lambertus Kolff, predikant te Amersfoort, en Hermina Johanna Methorst, diens vrouw, voor *f* 5000.- Karolus, 145 fol. 130.

23-7-1789: Jan Brandsz. van Bloemendaal met ledige hand, 145 fol. 130.

22-3-1790: Verpand voor Arnout van Lutzenburg, schout, gehuwd met Margaretha Soeters, als ontvanger van Scherpenzeel door Jan Brandsz. van Bloemendaal, gehuwd met Gerritje Prins, als ontvanger van Scherpenzeel, 146 fol. 113-118.

18-12-1793: Jan Brandsz. van Bloemendaal met ledige hand, 145 fol. 130v.

36. Erf en goed, genaamd Huigenbosch, in het kerspel Scherpenzeel met eggen en einden, water en weide, (1764: huis, hof, bergen, schuren; 1799: schaareshok; getimmerte, hoge- en lage landerijen, heide, wallen, sloten, opgaande bomen, akkermaals-hout en toebehoren, oost: de erven Veenschoten en Langelaar, noord: de erven Birveld en Glinthorst, west en zuid: de erven Groot Kolfshoten en Groot Schaik), (1764: belast met een half schepel boekweit voor de predikant en een spint rogge voor de koster van Scherpenzeel), (1764: belast met tijns van 6 stuivers 4 penning voor de Gelderse Rekenkamer), (1764: geheel belast met tijns, grof en smal, half voor de Gelderse Rekenkamer en voor de andere helft voor de vrouwe van Laap of Broekhuizer tiende, waar de smaltiende geheel onder valt; 1764: getaxeerd op *f* 3800.- ; 1799: tiendplichtig half aan de Gelderse Rekenkamer en voor de andere helft aan Broekhuizer tiende).

23-4-1477: Johan Stevensz. van Esteveld bij koop van Rutger van Huigenbosch met lijftocht van Maria, zijn vrouw, 107 fol. 13.

16-11-1485: Willem Johan Stevensz. van Westeveld (!) bij dode van zijn vader, 107 fol. 19v.

22-12-1608: Anton Pietersz., gehuwd met Marietje Jordaansdr., gelijkelijk te delen tussen hun kinderen met een voordeel van *f* 50.- Karolus voor de oudste, 141 fol. 100v-101.

2-2-1620: Cornelis Tonisz., die een achtste aankwam, bij overdracht door Pieter, Jordaan en Anna Tonisdr., gehuwd met Cornelis Jansz., Jantje Tonis, gehuwd met Dirk Jordaansz., Cornelis Jansz. voor Cornelisje Tonisdr., Willem Tonisz. en Aaltje Tonisdr., gehuwd met Tonis Jobsz., zijn broers en zusters, die aankwam van Tonis Pietersz. en Marietje, hun ouders, met de resterende zeven achtste, 141 fol. 137.

20-5-1633: Jordaan Tonisz. voor Jan Cornelisz., zijn neef, onmondig, bij dode van Cornelis Tonisz., diens vader, met het geheel, 141 fol. 189v-190.

19-3-1639: Govert Jansz. voor de zoon van Jan Tonisz. van Huigenbosch, onmondig, bij dode van diens vader, waarna overdracht aan Frank Pietersz., 141 fol. 199v-201.

16-2-1648: Sander Hubertsz. van Wolfswinkel, 141 fol. 248.

28-3-1675: Cornelis van Wolfswinkel bij dode van Sander, zijn vader, 141 fol. 248.

8-6-1689: Gijsbert Brandsz., wonend op Huigenbosch, bij overdracht door Cornelis Sandersz. van Wolfswinkel, bevestigd door diens moeder, Jan, diens broer, en Chistina, diens zuster, te komen op Aaltje, dochter van Lambert Woutersz. van Butselaar en Gijsbertje Gijsberts, zijn kleindochter, die mag uitkopen met *f* 1800.- Karolus, of op Elisabeth, haar jongere zuster, 143 fol. 5 en 7.

24-9-1689: Gijsbert Brandsz., wonend op Huigenbosch, gehuwd met Marietje Otten, gelijkelijk te delen, 143 fol. 9.

7-2-1699: Faas Evertsz. van Engelaar, gehuwd met Itje Gijsberts van Huigenbosch, bij dode van Gijsbert Brandsz. van Huigenbosch, zijn schoonvader, waarna overdracht aan Cornelis Willemsz. van Wagensveld, 143 fol. 31-32v.

2-5-1730: Willem van Wagensveld bij dode van Cornelis, zijn vader, 144 fol. 6v-7.

25-4-1764: Gerard Maassen van Someren, secretaris en ontvanger van Scherpenzeel, bij overdracht door Willem van Wagensveld en Jacoba Gijsberts, diens vrouw, en erven Gijsbert Pietersz. en Jannetje Cornelisdr., hun zwager en zuster, c.s. na koop d.d. 30-4-1763 voor *f* 3200.-, 145 fol. 56.

26-12-1764: Gerard Maassen van Someren verpandt als ontvanger van de verpondingen, 145 fol. 59.

6-12-1766: Gerard Maassen van Someren, secretaris van Scherpenzeel, brengt in bij zijn huwelijk met Anna Katharina, dochter van Evert Nijenhuis, volgens huwelijksvoorwaarden d.d. 7-7-1766 te Arnhem, 145 fol. 161v-163v.

14-12-1785: Dirk Sterk voor Wilhelmina Margaretha van Someren ook voor Evertje Dina van Someren, haar zuster, bij overdracht door Anna Katharina Nijenhuis, weduwe Gerard Maassen van Someren, schout en ontvanger van Scherpenzeel, die lijftocht behoudt, 145 fol. 163v-164v.

4-11-1788: Wilhelmina Margaretha van Someren met ledige hand, 145 fol. 163v.

21-6-1792: Belast voor Dirk Woerdeman met *f* 35.- door Pieter Lelieveld, gehuwd met Wilhelmina Margaretha van Someren, voor Anna Katharina Nijenhuis, weduwe Gerard Maassen van Someren, diens schoonmoeder, te lossen met *f* 1000.-, 146 fol. 147v-149v.

17-10-1793: Wilhelmina Margaretha van Someren met ledige hand, 145 fol. 164.

16-8-1796: Belast voor Dirk Woerdeman met *f* 35.- door Anna Katharina Nijenhuis, te lossen met *f* 1000.-, bevestigd door Gerard van Willaer voor haar twee dochters, 146 fol. 205.

31-10-1799: Jan Corsz. Pater en Gijsbertje Dirksdr., zijn vrouw, kopen van Daniel Martini Baars (!), gehuwd met Everdina van Someren, en van Pieter Lelieveld, gehuwd met Wilhelmina Margaretha van Someren, te Rhenen, waarna belast voor Dirk Woerdeman en Elisabeth Overeem, diens vrouw, met *f* 70.- Karolus, te lossen met *f* 2000.-, 146 fol. 214-216.

31-10-1799: Belast voor Dirk Woerdeman en Elisabeth Overeem, zijn vrouw, met *f* 70.- door Jan Corssen Pater, gehuwd met Gijsbertje Dirksen, 146 fol. 215v.

13-6-1806: De rente is gelost, 146 fol. 215v.